

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΟΒΑ, Η ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ (ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ) ΚΑΝΕΙ ΞΑΝΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ

Ένας άλλος κόσμος ήταν και είναι εφικτός

Ο νόμος Χατζηδάκη μπορεί να ψηφίστηκε, τα ν/σ Κεραμέως και για επικουρική ασφάλιση πιθανά θα ψηφιστούν κι αυτά από τους άκαμπτους βουλευτές, αλλά η οξυτάτη δυσάρεσκει είναι διαδεδομένη σε ευρύτερα υποσύνολα της κοινωνίας. Οι μικρές και διάσπαρτες κινητοποιήσεις στους δήμους, λόγω «λήξης των συμβάσεων» κι απολύσεων εργαζομένων, οι επιμέρους κινητοποιήσεις στα ασφαλιστικά ταμεία, η κινητικότητα στον χώρο της εκπαίδευσης και το κάλεσμα της ΟΛΜΕ για προετοιμασία, η ήδη αποφασισμένη από την ΑΔΕΔΥ κινητοποίηση στη ΔΕΘ, στις 11 Σεπτεμβρίου, αλλά και η δέσμευσή της ότι το καλοκαίρι θα δημιουργήσει επιτροπές για την οργανωμένη, συστηματική και συνολική ανυπακοή στην εφαρμογή του νόμου Χατζηδάκη, δείχνουν ότι παρά τη μικρή ανάπαυλα διακοπών, υπάρχει έντονη κινητικότητα.

ΣΕΛ. 7-13

της σύνταξης...

ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ αφότου η ΕΕ αποκάλυψε το σχέδιό της να καταστεί ζώνη μηδενικών εκπομπών διοξειδίου το... 2050, ήρθε η «καταστροφικότερη πλημμύρα στην ιστορία μας» στο Βέλγιο και ακόμα πιο πρωτοφανείς και πολύνεκρες πλημμύρες στη Γερμανία. Μαζί με τους άπιστευτους (και επίσης πολύνεκρους) καύσωνες σε Καναδά και ΗΠΑ, ακόμα και επιστήμονες που είχαν χτυπήσει έγκαιρα το συναγερμό δηλώνουν αιφνιδιασμένοι από την ταχύτητα με την οποία εκδηλώνονται και κλιμακώνονται οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

ΜΙΛΩΝΤΑΣ στο BBC, ένας καθηγητής γεωφυσικής και κλιματικών απειλών στο πανεπιστήμιο του Λονδίνου συνόψισε την κατάσταση ως εξής: «Είμαστε πολύ βαθιά μέσα σε βαθιά σκατά».

ΔΥΣΤΥΧΩΣ η περιγραφή δεν είναι μόνο ακριβής, αλλά έχει πολλαπλές χρήσεις για την κατάσταση του κόσμου γύρω μας. Ο παγκόσμιος χαρακτήρας της πανδημίας κάνει την προσπάθεια περιορισμού του Covid να θυμίζει εκείνο το παιχνίδι όπου χτυπάς με ένα σφυρί τον τυφλοπόντικα που πετάχτηκε από τη μία τρύπα για να πεταχτεί μετά από μια άλλη κ.ο.κ. Χώρες που είχαν αποφύγει προηγούμενες εξάρσεις χτυπιούνται τώρα, άλλες έχουν κουραστεί να μετράνε... κύματα. Η εξάπλωση του ιού στην «περιφέρεια» του παγκόσμιου καπιταλισμού είχε συνέπειες. Το πρώτο εξάμηνο του 2021 οι απώλειες είχαν ξεπεράσει αυτές του πρώτου έτους της πανδημίας. Κάποιες χώρες κυρίως στη Δύση εναποθέτουν τις ελπίδες τους στον εμβολιασμό, ενώ οι περισσότερες (ο Παγκόσμιος Νότος) παραμένουν χωρίς μαζική πρόσβαση στα εμβόλια. Σαν «Νέμεση» για αυτή την πραγματικότητα, η συνέχεια των μεταλλάξεων θα διατηρεί μόνιμα ένα ερωτηματικό πάνω από την επάρκεια των εμβολίων.

ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟ για την πορεία της πανδημίας ρίχνει τη σκιά του και στις προβλέψεις για την οικονομία. Όσον αφορά τις φτωχές ή αναπτυσσόμενες χώρες, δεν υπάρχει καν ερωτηματικό, οι προοπτικές είναι ζοφερές και το πρόβλημα είναι -όπως υπενθυμίζει ο Μάρτιν Γουλφ στους Financial Times- ότι τα 2/3 του παγκόσμιου πληθυσμού σε ζουν σε αυτές τις χώρες. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, επικρατεί συγκρατημένη αισιοδοξία -με διαβαθμίσεις. Η Κίνα και οι ΗΠΑ δείχνουν να ανακάμπτουν, η ΕΕ βλέπει ένα «ξέφωτο» αν και είναι κατά κοινή ομολογία η μεγάλη χαμένη. Αλλά δεν είναι μόνο το άγνωστο μέλλον της πανδημίας που υπονομεύει την αισιοδοξία για συνέχεια της ανάκαμψης. Τα αναπτυσσόμενα κράτη βρίσκονται μεταξύ υψηλού χρέους που θα επέτασσε μια λήξη των κρατικών μέτρων στήριξης και μιας εύθραστης πραγματικότητας που κάνει θεσμούς όπως το ΔΝΤ να προειδοποιούν ενάντια σε μια «βιαστική επιστροφή στη λιτότητα». Ακόμα και στις ΗΠΑ, όπου οι προοπτικές δείχνουν αυτή τη στιγμή καλές, είναι ανοιχτή η συζήτηση αν αυτό που συμβαίνει είναι μια σταθερή ανάκαμψη που έχει θεμέλια (πχ. την προσαρμογή

στην πανδημία από κάποιους κλάδους ή την αξιοποίησή της από κάποιους άλλους, τη θέση του δολαρίου στην παγκόσμια οικονομία) ή αν πρόκειται για εφήμερα συμπώματα του κρατικού «ντοπαρίσματος» (αυτό που ο μαρξιστής οικονομολόγος Μάικλ Ρόμπερτς αποκαλεί sugar-rush economy, την «υπερκινητικότητα» που δείχνουν παιδιά μετά από υπερβολική λήψη ζάχαρης).

ΣΕ ΚΑΘΕ περίπτωση, οι προκλήσεις για τον κόσμο της εργασίας είναι μπροστά. Η υψηλή κερδοφορία κάποιων κλάδων εν μέσω πανδημίας απλά αύξησε δραματικά την ανισότητα, χωρίς κανένα θετικό αντίκρισμα στους «αναγκαίους εργάτες» που έτρεξαν αυτούς τους κλάδους. Η θηριώδης κρατική παρέμβαση μπορεί να απέτρεψε τη χειρότερη ανθρωπιστική κρίση αλλά υπενθύμισε -εμπειρικά- ότι η «επιστροφή του κράτους» δε σημαίνει υποχρεωτικά και καλύτερες μέρες για τους εργαζόμενους. Αυτά προειδοποιούν για το μέλλον, ακόμα και σε συνθήκες «ανάκαμψης». Πόσο μάλλον σε συνθήκες παράτασης της κρίσης, ή νέας υποτροπής -σενάρια που παραμένουν πάντα στο τραπέζι, μιας κι ο Covid χτύπησε μια παγκόσμια οικονομία που είχε ήδη πολλά «υποκείμενα νοσήματα».

ΧΩΡΙΣ μια ανασύνταξη και κλιμάκωση των ταξικών αγώνων, όπως κι αν κινηθούν οι επίσημοι δείκτες κι όποιες στρατηγικές κι αν προκρίνουν οι κυβερνήσεις, οι από κάτω «είμαστε βαθιά μέσα σε βαθιά σκατά».

ΠΟΣΟ ΜΑΛΛΟΝ στην Ελλάδα. Όπου έχουμε μια κυβέρνηση που αποδεικνύεται από τις πλέον πρόθυμες να σπεύσει στη «βιαστική επιστροφή στη λιτότητα» ενάντια στην οποία προειδοποιούν οι διεθνείς οργανισμοί (αυτή είναι η αλήθεια πίσω από το «λεφτά για άλλο lockdown δεν έχουμε» του Αδωνι Γεωργιάδη). Μια κυβέρνηση που συνδύασε τις όποιες, δειλές όψεις «κρατικής στήριξης» (σε τμήμα της μισθοδοσίας κλπ) με την αξιοποίηση του «παγώματος» της πανδημίας για να προωθήσει τις πιο επιθετικές πρωτοβουλίες ενάντια στα εργαζόμενα στρώματα, ως μονόδρομο για την αποκατάσταση της καπιταλιστικής κερδοφορίας στην Ελλάδα.

Ο ΝΟΜΟΣ Χατζηδάκη υπήρξε εμβληματικός για αυτή τη στρατηγική επίθεση. Η νέα επίθεση στο ασφαλιστικό από Σεπτέμβρη, η προώθηση ενός (ακόμα!) νομοσχεδίου από την Κεραμέως που φιλοδοξεί να αλλάξει προς το χειρότερο το δημόσιο σχολείο όπως το ξέραμε, η ξεδιάντροπη προαναγγελία Μητσοτάκη για «κλεισίματα νοσοκομείων κ.ο.κ. υποδεικνύουν ότι καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε μια ολομέτωπη ταξική επίθεση.

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ πρέπει να απαντήσουμε. Με μια ολομέτωπη ταξική απερίθωτη. Ξεκινώντας από την πάλη ενάντια στην εφαρμογή του νόμου Χατζηδάκη, τη «ναυαρχίδα» της κυβερνητικής-εργοδοτικής επιθετικότητας, και ενοποιώντας τους επί μέρους εργατικούς αγώνες (συνταξιοδοτικό,

εκπαιδευτικό, πάλη για στήριξη της υγείας κλπ). Παράλληλα, δεν θα πρέπει να υποτιμηθούν άλλα μέτωπα. Πρώτα και κύρια γιατί επείγουν.

ΟΙ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ και οι γυναικοκτονίες παίρνουν χαρακτηριστικά επιδημίας, ενώ αυξάνεται και η ορατότητά τους, γιατί υπάρχει πλέον η διάθεση πολλών γυναικών να καταγγείλουν, να αποκαλύψουν, να διαδώσουν και να αγωνιστούν (τα δύο φαινόμενα ίσως δεν είναι άσχετα μεταξύ τους αλλά αλληλοτροφοδοτούνται).

ΣΤΑ ΚΑΜΠΣ, στα σύνορα, στις θάλασσες διεξάγεται ένα έγκλημα διαρκείας. Παρά τις προσπάθειες αυτό να ξεχαστεί, η έκταση και η αγριότητά του προκαλεί διαρκώς νέες αποκαλύψεις, με τελευταία την διεθνή κατακραυγή για τη συνεργεία Frontex-ελληνικής κυβέρνησης στις επαναπροωθήσεις.

ΕΠΕΙΤΑ γιατί η πραγματική ενοποίηση των αγώνων, ο στόχος της «ταξικής ενότητας», για να μην είναι απλός συνδικαλιστικός-οικονομικός αγώνας, απαιτεί την αντιμετώπιση των ειδικών καταπίεσεων που αντιμετωπίζουν καθημερινά ολόκληρα τμήματα της τάξης. Τμήματα που -επιπλέον- όταν κινητοποιούνται στα λεγόμενα «κοινωνικά κινήματα» φέρνουν νέα ζωντάνια στο ευρύτερο κίνημα αντίστασης.

ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ πριν, η διαδήλωση στη Γένοβα υπήρξε μια «στιγμή» συμβολικής αποτύπωσης αυτής της ανάγκης μαζικής-ενωτικής-ριζοσπαστικής δράσης που διευρύνει τους ορίζοντες πέρα από την καθημερινή πάλη για τις άμεσες διεκδικήσεις. Τα συνδικάτα, οι κοινωνικές συλλογικότητες, τα κινήματα, οι οργανώσεις της Αριστεράς «χτυπούσαν μαζί» σε ένα παγκόσμιο κίνημα υπό το σύνθημα «Ένας Άλλος Κόσμος Είναι Εφικτός».

ΣΗΜΕΡΑ, απέναντι στην κλιματική, την υγειονομική, την οικονομική κρίση, ενάντια στον πόλεμο, το ρατσισμό, το σεξισμό, την καταπίεση και την εκμετάλλευση, για να βγούμε από τα «σκατά» στα οποία μας βυθίζουν, πρέπει να ξαναγίνει το «Φτάνει Πια!» πολεμική κραυγή. Θα χρειαστεί να ξανα-ανοίξουμε αντίστοιχους δρόμους με εκείνους που άνοιξε το «αντιπαγκοσμιοποιητικό» κίνημα.

ΑΛΛΑ ΚΟΥΒΑΛΩΝΤΑΣ εμπειρίες από την κατάρρευση αυτού του προηγούμενου «κύκλου». Έξι χρόνια μετά, ο Ιούλης παραμένει πάντοτε ο μήνας που όλοι-ες ανακαλούν στη μνήμη το Δημοψήφισμα και τη συνθηκολόγηση του 2015. Την κορύφωση και την ήττα αυτού του «κύκλου» -με τη μορφή που πήρε στην Ελλάδα, αλλά και με συνέπειες διεθνώς.

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ από αυτή την εμπειρία είναι πολύτιμα. Η κινητικότητα στο τμήμα της «εκτός των τειχών» Αριστεράς που δείχνει πρόθεση «να προσπαθήσουμε ξανά», χρειάζεται να δοκιμασθεί στα βήματα που θα κάνει, γιατί θα χρειαστεί επίσης «να προσπαθήσουμε καλύτερα».

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης ΝταβανέλοςΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική ΕταιρείαΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομένων 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286
e-mail: sidaxi@dea.org.gr
Fax: 210-3303566

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

- Εξάμηνη 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Οι προοπτικές του Μητσοτάκη Από την αβεβαιότητα προς την κρίση

Του Αντώνη Νταβανέλου

Σε μια σπάνια εκδήλωση πολιτικής διορατικότητας, το φιλοκυβερνητικό «Βήμα» προειδοποιούσε πριν λίγες εβδομάδες τον Μητσοτάκη ότι μέσα στο περίπλοκο τοπίο της κρίσης δεν υπάρχουν «βέβαιοι νικητές» στις πολιτικές εξελίξεις. Το διευθυντικό σημείωμα κατέληγε με το μάλλον απειλητικό συμπέρασμα ότι «οι πιθανότεροι ηττημένοι θα είναι όσοι σήμερα αισθάνονται βέβαιοι νικητές».

Οι λόγοι που έκαναν τη ναυαρχίδα του Μαρινάκη να στέλνει ένα τέτοιο «μήνυμα» στο Μαξίμου δεν είναι αντικείμενο του παρόντος άρθρου. Παρόλα αυτά, η οπτική της προειδοποίησης βρίσκεται πολύ πιο κοντά στην πραγματικότητα απ' ό,τι πιστεύουν οι επιφανειακοί αναλυτές.

Πανδημία

Η εξέλιξη της πανδημίας είναι ένας ανεξέλεγκτος παράγοντας, με απειλές που στο «τέλος της ημέρας» θα μετρήσουν πολιτικά και πιθανότατα με ιδιαίτερο βάρος.

Είναι σαφές ότι η κυβέρνηση δίνοντας προτεραιότητα στην «επανεκκίνηση της οικονομίας» -δηλαδή των πιθανοτήτων επιστροφής στην κερδοφορία μεγάλων τομέων της «επιχειρηματικότητας» και ιδιαίτερα του τουρισμού- τζογάρισε με τον Covid, υποτιμώντας την επικινδυνότητα του «τέταρτου κύματος».

Σήμερα οι ελπίδες καλών επιδόσεων στον τουρισμό έχουν εξανεμιστεί, ενώ η Μύκονος, η Πάρος, η Σαντορίνη, η Κρήτη κλπ έχουν ήδη μπει σε κόκκινο συναγερμό. Το «τέταρτο κύμα» είναι πλέον εδώ και η απειλή ρυθμών 5-6.000 νέων κρουσμάτων ημερησίως προκαλεί πανικό για το φθινόπωρο, οπότε και θα πρέπει να παρθούν κρίσιμες πολιτικά αποφάσεις σχετικά με το εάν και πώς θα ανοίξουν τα σχολεία, τι θα γίνει με τα μαζικά μέσα μεταφοράς, εάν και πώς θα υπάρξουν μέτρα στους μαζικούς χώρους δουλειάς κ.ο.κ. Κάθε λάθος σε αυτόν το «σχεδιασμό» ενέχει τον κίνδυνο να πληρωθεί ακριβιά με απώλειες και ταλαιπωρία στον κόσμο, αλλά και με καταλογισμό ευθυνών στην κυβέρνηση.

Αυτόν το κίνδυνο προσπαθεί να διαχειριστεί η κυβερνητική καμπάνια που προσπαθεί να φορτώσει τις ευθύνες στους αρνητές των εμβολίων. Πρόκειται για ακραία -και πολιτικά αντιδραστική- επικίνδυνη-υποκρισία. Το επίπεδο της γενικής ανοσίας που μπορεί να επιφέρει ο μαζικός εμβολιασμός, εξαρτάται αποκλειστικά από τις δαπάνες που αφιερώνονται και τον κρατικό σχεδιασμό. Η γενική πολιτική περιορισμού

των δημοσίων δαπανών έχει οδηγήσει στο να γίνεται ο εμβολιασμός με μεγάλη σταδιακότητα, την ώρα που είναι αναγκαίος ο ταυτόχρονος εμβολιασμός μεγάλου αριθμού ανθρώπων, με αποτέλεσμα η πραγματική κάλυψη ανοσίας να προχωρά με ταχύτητα σαλιγκαριού.

Οι μεταλλάξεις και η απειλή εμφάνισης νέων, πιο επικίνδυνων στελεχών του Covid κάνουν τους επιστήμονες να αναζητούν στρατηγική «μακράς συμβίωσης» με τον κίνδυνο από τον ιό. Κάθε τέτοια σκέψη έχει στο κέντρο της την ισχύ του δημόσιου συστήματος υγείας. Το γεγονός ότι στα δημόσια νοσοκομεία έχει κρατηθεί ένα έμπειρο (και εν πολλοίς εμπνεόμενο από τις θετικές αρχές της συνδικαλιστικής και κοινωνικής δράσης) προσωπικό, λειτούργησε ως πραγματική ασπίδα προστασίας για τον πληθυσμό. Όμως είναι πλέον πραγματικό το ερώτημα εάν θα είναι αρκετός ο ηρωισμός των νοσοκομειακών μπροστά στον κίνδυνο μιας μαζικής «υπερφόρτωσης» των νοσοκομείων. Οι φιλελεύθεροι απολογητές του Μη-

των λεγόμενων «ευρωπαϊκών ενισχύσεων», οι οποίες θα εκταμιεύονται σταδιακά και υπό τον όρο της προώθησης στην πράξη των νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων (πχ νόμος Χατζηδάκη). Η πρόθεση του Μητσοτάκη είναι δεδηλωμένη: το σύνολο αυτών των πόρων θα κατευθυνθεί αποκλειστικά προς τους μεγάλους καπιταλιστικούς ομίλους, με στόχο να βοηθήσει στη δημιουργία νέων «εθνικών πρωταθλητών». Όμως και αυτό το χωράφι είναι ναρκοθετημένο. Πέρα από τους παραδοσιακούς ανταγωνισμούς μεταξύ των Ομίλων για το ποιος θα ενισχυθεί περισσότερο (και τα αντίστοιχα «συντροφικά» μαχαίρώματα), προκύπτουν νέα ζητήματα. Είναι δυνατόν ένα πρόγραμμα που στον τίτλο του χαρακτηρίζεται ως «ενισχύσεις λόγω πανδημίας», να μην οδηγεί σε αύξηση ούτε κατά 1 ευρώ των πόρων προς τη δημόσια υγεία; Είναι δυνατόν ένα πρόγραμμα που υποτίθεται ότι σχεδιάστηκε για να μετριαστούν οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης να καταλήγει σε ψίχουλα προς τις χιλιάδες

μισθών.

Η διόγκωση των κοινωνικών ανισοτήτων -γιατί αυτή είναι η ουσία της πολιτικής Μητσοτάκη- είναι επίσης ένας παράγοντας που δεν περνά απαρατήρητος από τις λαϊκές μάζες. Η στροφή του ενδιαφέροντος των ανθρώπων στα «ποιοτικά» ερωτήματα των δημοσκοπήσεων είναι πλέον σταθερή, επαναλαμβανόμενη και ευμεγέθης.

Ελληνοτουρκικά

Μέσα σε αυτό το αβέβαιο περιβάλλον, η κυβέρνηση της ΝΔ θα κληθεί να δώσει κάποιες σοβαρές απαντήσεις στην όξυνση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού.

Η καταγγελία της επιθετικότητας του Ερντογάν δεν θα αρκεί για να καλύψει τις ευθύνες της ελληνικής και ελληνοκυπριακής ηγεσίας σχετικά με την επικαιρότητα της «λύσης» των δύο κρατών στην Κύπρο, που προέκυψε μετά το Κραν Μοντανά και το ανέμελο φλερτ των ελλαδικών αντιπροσωπειών με την προοπτική της ανοιχτής διχοτόμησης.

Η επίκληση του «Διεθνούς Δικαίου» σχετικά με την κατανομή ισχύος στην Ανατολική Μεσόγειο, φτάνει στην ώρα της κρίσης. Γιατί είναι κοινό μυστικό ότι η καταφυγή στη Χάγη δεν πρόκειται να δικαιώσει τις μαξιμαλιστικές προσδοκίες που καλλιέργησε, για εσωτερική κατανάλωση, η πολυετής εθνικιστική ρητορική. Τα χιλιοτραγουδημένα «κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας» θα πρέπει σταδιακά να αρχίσουν να προσγειώνονται στα όρια της γεωγραφίας, του ρεαλιστικού συσχετισμού δύναμης και του... Διεθνούς Δικαίου!

Συνολικά η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει μπροστά της μια περίοδο κάθε άλλο παρά ανέφελη. Μια περίοδο που μπορεί να καταλήξει στην καταγραφή μιας συνολικής αποτυχίας και τη δρομολόγηση της κατάρρευσής της. Οι εκλογικοί σχεδιασμοί συνυπολογίζουν και αυτόν το κίνδυνο: οι εκλογές νωρίς, έρχονται σε αντίθεση με την πανδημία και την προσδοκία των καπιταλιστών να τρέξουν απερίσπαστα οι αντιμεταρρυθμίσεις. Οι εκλογές αργά, μπορεί να συμπέσουν με την ανάδειξη των προβλημάτων της κυβέρνησης και να είναι ανοιχτές στο «αβέβαιο» αποτέλεσμα. Η πραγματική κυρίαρχη τάξη γνωρίζει αυτά τα προβλήματα και γι' αυτό δεν παραιτείται από τις πολιτικές «συναίνεσης» και τους σχεδιασμούς εθνικής ενότητας.

Από τη σκοπιά του εργατικού κινήματος και των λαϊκών δυνάμεων, το ζητούμενο είναι να κορυφωθεί η πίεση πάνω στο Μητσοτάκη, με στόχο την ανατροπή του από τα κάτω και από αριστερά. Γιατί μόνο τότε θα υπάρξει πραγματικό αντίκρουσμα που πράγματι θα αφορά τον κόσμο μας.

Ο καταλογισμός των ευθυνών είναι ένα ερώτημα που ωριμάζει στα μυαλά των απλών ανθρώπων. Και οι σκέψεις αυτές μπορούν να πάρουν κατεδαφιστική πολιτική κατεύθυνση, παρά τις προσπάθειες των καλολαδωμένων μηχανισμών προπαγάνδας.

τσοτάκη προσπαθούν αγωνιωδώς να κρύψουν μια βασική αλήθεια: τα νοσοκομεία έχουν «στραγγίσει» από προσωπικό, πόρους, υλικά, χώρους κλπ, έχουν «στραγγίσει» από τα στοιχειώδη μέσα για να αντιμετωπίσουν μια μαζική απειλή στη δημόσια υγεία.

Ο καταλογισμός των ευθυνών για αυτή την τραγική κατάσταση, είναι ένα ερώτημα που ωριμάζει, μέσα από τις εμπειρίες, στα μυαλά των απλών ανθρώπων. Και οι σκέψεις αυτές μπορούν να πάρουν κατεδαφιστική πολιτική κατεύθυνση, παρά τις προσπάθειες των καλολαδωμένων μηχανισμών προπαγάνδας.

Οικονομία

Στην οικονομία, οι σχεδιασμοί προέβλεπαν ότι στο τέλος του 2021 ο Μητσοτάκης θα επωφελούνταν από τους καρπούς μιας ορμητικής ανάκαμψης. Σήμερα οι ελπίδες για ξεκίνημα ενός «φωτεινού κύκλου» ανάπτυξης αναστέλλονται για τα τέλη του 2022 και ίσως του 2023.

Προς το παρόν, η κυβέρνηση θα έχει να «μοιράσει» τα περίπου 4,2 δις. ευρώ

μικρομεσαίες επιχειρήσεις που οδηγούνται στο λουκέτο; Το αποτέλεσμα είναι πικρές εμπειρίες στο χώρο της διανομής «μεσαίας τάξης» που στο σχεδιασμό της ΝΔ προβλεπόταν ως βασικό κοινωνικό στήριγμα. Όταν ο ακραιφνής νεοφιλελεύθερος κ. Μίχαλος βγαίνει στα κάγκελα απέναντι στον Μητσοτάκη, τότε αναδεικνύονται επικίνδυνα «χαμπέρια» για τις προοπτικές.

Παρόλα αυτά, ο κορμός της σύνδεσης των οικονομικών εξελίξεων με τις πολιτικές προοπτικές, παραμένουν τα ζητήματα που αφορούν την εργαζόμενη πλειοψηφία. Εδώ η κυβέρνηση Μητσοτάκη προειδοποιεί ότι μια μικρή αύξηση στους κατώτατους μισθούς θα γίνει «συζητήσιμη» ουσιαστικά στο τέλος του 2022, αρχές του 2023. Οι δηλώσεις των Σταϊκούρα-Χατζηδάκη για την ανάγκη να διατηρηθεί «παγωμένο» το εργατικό εισόδημα, δεν σημαίνουν ότι οι μισθοί και τα ημερομίσθια θα παραμείνουν στο σημερινό πραγματικό επίπεδο. Γιατί η ακρίβεια στα είδη μαζικής κατανάλωσης -τρόφιμα, καύσιμα κ.ο.κ.- ροκανίζει ήδη με αξιοσημείωτο ρυθμό την πραγματική δύναμη των

Αριστερή Πρωτοβουλία Διαλόγου και Δράσης

Θα δοκιμαστούμε στη δράση, στη λειτουργία, στο πρόγραμμα

Η τοποθέτηση της Μαρίας Μπόλαρη, εκ μέρους της ΔΕΑ

Η Αριστερή Πρωτοβουλία Διαλόγου και Δράσης διοργανώνει την πρώτη ανοιχτή συγκέντρωσή της σε μια περίοδο δοκιμασίας. Δοκιμασίας για την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα. Δοκιμασίας για τον αριστερό κόσμο. Δοκιμασίας για τις οργανώσεις της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Δοκιμασίας για την ίδια την Αριστερή Πρωτοβουλία Διαλόγου και Δράσης.

Ο νόμος Χατζηδάκη δεν είναι απλά μια ακόμα επίθεση, δεν είναι ακόμα μια επιδείνωση στις ήδη άσχημες συνθήκες διαβίωσης του κόσμου της εργασίας. Είναι τομή. Επιβάλλει να δουλεύουμε περισσότερο και να αμειβόμαστε λιγότερο. Στερεί κάθε συλλογικό μέσο για να αντισταθούμε. Αν περάσει στην πράξη, δεν θα αλλάξει μόνο το εργατικό κίνημα όπως αυτό διαμορφώθηκε στις σκληρές μάχες της δεκαετίας του 1960 και τη Μεταπολίτευση, αλλά το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Το τέταρτο κύμα της πανδημίας είναι εδώ. Η υγεία και η ζωή μας απειλούνται. Κι όμως ο Μητσοτάκης έχει το θράσος να λέει ότι υπάρχουν πολλά νοσοκομεία και να αναγγέλει κλείσιμό τους.

Την ίδια στιγμή δαπανούνται 10 δις. ευρώ σε εξοπλισμούς. Σε Ραφάλ, F35, F16, φρεγάτες, πυραύλους. Οι βάσεις επεκτείνονται. Παράλληλα εκατομμύρια ευρώ δίνονται στην αστυνομία για την αγορά νέων περιπολικών, τζιπ και αυρών.

Γιατί η αστική τάξη όπως θέλει να κυριαρχήσει, να καταστείλει τον «εσωτερικό εχθρό», έτσι θέλει να είναι δυνατή απέναντι στους ανταγωνιστές της στην περιοχή των Βαλκανίων, της Ανατολικής Μεσογείου. Γι' αυτό και ο άξονας με ΗΠΑ-Αίγυπτο-Ισραήλ. Ανεβάζει την εθνικιστική ρητορική στα ζητήματα του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και των ΑΟΖ.

Η μία γυναικοκτονία ακολουθεί την άλλη. Ο ένας βιασμός τον άλλο. Οι κακοποιήσεις είναι καθημερινό γεγονός. Τα «τέρατα» που τα κάνουν είναι γέννημα του συστήματος. Που καλλιεργεί το σεξισμό, που μεταφέρει όλα τα βάρη στην οικογένεια, που δεν δίνει χρήματα για παιδικούς σταθμούς ή για την περιποίηση των γερόντων. Γι' αυτό η γυναίκα πρέπει να γυρίσει στο σπίτι, γι' αυτό το έμφυλο ζήτημα είναι και βαθιά ταξικό.

Με όλα αυτά έχουμε να αναμετρηθούμε. Και, ναι, έχουμε να αντιμετωπίσουμε σοβαρές δυσκολίες. Η επίθεση είναι τεράστια και η κυρίαρχη τάξη συντονισμένη όσο ποτέ.

Η ανεργία καλπάζει. Τα συλλογικά εργαλεία, σωματεία, φοιτητικοί σύλλογοι, έχουν φθαρεί, έχουν υποσκαφτεί από συγκεκριμένες επιλογές. Η απογοήτευση από τη συνθηκολόγηση του ΣΥΡΙΖΑ συνεχίζει να «βαραίνει». Όμως η δυνατότητα ανατροπής υπάρχει. Όχι μόνο γιατί στην ιστορία ήταν πολλές οι στιγμές που σε δύσκολες συνθήκες, σε κρίσεις, σε δοκιμασίες, χτίστηκε η ανάταξη και η διέξοδος.

Αλλά και γιατί σήμερα βλέπουμε τα σημάδια. Στις κινητοποιήσεις ενάντια στην απαγόρευση των διαδηλώσεων και την πανεπιστημιακή αστυνομία, στη μεγάλη συγκέντρωση στη Νέα Σμύρνη, στη διαδήλωση της 8ης Μάρτη, σε μικρές ή μεγαλύτερες εργατικές κινητοποιήσεις. Κυρίως σε αυτές της 6ης Μάρτη, της Πρωτομαγιάτικης απεργίας και της 10ης Ιούνη ενάντια στο νόμο Χατζηδάκη. Αναδείχθηκε ένα ευρύ δυναμικό παλιότερων και νεότερων αγωνιστών, αναδείχθηκε ένας αξιόμαχος κορμός.

Η Αριστερή Πρωτοβουλία, οι ανένταχτοι και οι οργανώσεις που συμμετέχουν, θα δοκιμαστούμε σε τρία πεδία.

Α) Στη δράση. Ιεραρχώντας αυτή στους εργατικούς χώρους για την ανατροπή στην πράξη του νόμου Χατζηδάκη. Γιατί εκτός από όσα είπαμε γι' αυτόν, πάντα γύρω από το εργατικό κίνημα γίνεται η ανασύνταξη και των άλλων κινημάτων κοινωνικής αντίστασης. Θα απαιτηθεί άλλου τύπου συν-

δικαλιστική δράση, άλλου τύπου θεώρηση των καθηκόντων, επιμονή στην πολιτική συνεννόηση, ενοποίηση δυνάμεων και σχημάτων. Οι αντιπαραθέσεις για το πού και πώς στις πρόσφατες εργατικές κινητοποιήσεις έδειξαν προβλήματα που δεν πρέπει να μπαίνουν «κάτω από το χαλί», αλλά να λυθούν. Εμπλοκή στα άλλα μέτωπα, που ορίζει η συγκυρία και οι ανάγκες του κόσμου που θέλουμε να συνδεθούμε. Στο αντιρατσιστικό, στο αντισεξιστικό, στο κίνημα ενάντια στην περιβαλλοντική καταστροφή. Στην επίμονη προσπάθεια να ξαναστηθεί στα πόδια του το αντιιμπεριαλιστικό, αντιπολεμικό κίνημα.

Β) Στο σοβαρό, συντεταγμένο διάλογο για προγραμματικές επεξεργασίες. Ζούμε σε μια περίοδο κλιμάκωσης της ιδεολογικής επίθεσης των «από πάνω». Αντιμετωπίζουμε τον κατακερματισμό της σκέψης και την αποϊδεολογικοποίηση. Κατά τη γνώμη μας, απαιτείται επιμονή στο στόχο της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, στο μέλλον, στη διέξοδο που είναι ο σοσιαλισμός. Είναι απαραίτητος «μπούσουλας» και στις σημερινές επιλογές. Χρειάζεται να μεταφράζεται σε αιτήματα ενός μεταβατικού προγράμματος, κατανοητά και μάχιμα για τον κόσμο που θέλει να αγωνιστεί, ικανά να επιβάλουν νίκες και να δίνουν αυτοπεποίθηση. Χρειάζεται να στηρίζουμε «θεωρητικά» τις επιλογές δράσης, να κάνουμε δουλειά πάνω στις «συνδέσεις» ανάμεσα στην ταξική εκμετάλλευση και τις μορφές καταπίεσης. Να μιλήσουμε για το σύνολο του αντικαπιταλισμού. Οι διαφορές μας στα λεγόμενα «εθνικά» ζητήματα είναι γνωστές και δεδομένες. Η συζήτηση

για τον πόλεμο, τον ιμπεριαλισμό, τον εθνικισμό πρέπει να συνεχιστεί, αλλά και να δώσει άξονες δράσης.

Γ) Στη λειτουργία. Που όντως δεν πρέπει να «κλείνει» ζητήματα, που να είναι «ανοιχτή» όχι μόνο ως διαδικασία διεύρυνσης αλλά και ως συνδιαμόρφωση, χωρίς ηγεμονισμούς και διαμόρφωση τετελεσμένων. Τα μέχρι σήμερα εγχειρήματα έδειξαν αρκετές ανεπάρκειες. Είναι δικαιολογημένες οι επιφυλάξεις, οι δυσπιστίες αγωνιστών-στριών. Το καθήκον είναι σύνθετο και έχει πολλές πλευρές. Προτείνουμε την αξιοποίηση διάφορων θετικών εμπειριών και συζήτηση πάνω σε προτάσεις που κατατέθηκαν και εδώ.

Στα τρία παραπάνω θα δοκιμαστούμε. Κατά τη γνώμη μας, η συγκρότηση ενός μετώπου θα κριθεί στα βήματα που θα κάνουμε, στις «κατακτήσεις» που θα γίνουν.

Ό,τι και αν μεσολάβησε, το δυναμικό που «έμαθε» στην ενωτική και ριζοσπαστική πολιτική συνεχίζει να τη ζητά. Χρειάζεται από τη μεριά μας η συγκέντρωση δυνάμεων για πολιτικές πρωτοβουλίες που θα απευθύνονται και θα διεκδικούν, που θα μπορούν να πείθουν και να αποσπούν και κόσμο από την επιρροή του ΣΥΡΙΖΑ που θέλει να δώσει μάχες, ή του ΚΚΕ που δεν είναι ικανοποιημένος, ή και το δικό μας ευρύτερο περιβάλλον.

Είκοσι χρόνια μετά τη Γένοβα, δέκα χρόνια μετά τις πλατείες, έξι χρόνια μετά το ΟΧΙ του δημοψηφίσματος, ας συγκεντρωθούμε στη δράση, στην εξαγωγή συμπερασμάτων, στη διαμόρφωση προγραμματικών αξόνων. Ας επιχειρήσουμε στα σοβαρά.

Δημοψήφισμα 2015: Μια ιστορική στιγμή, πολύτιμη εμπειρία για το σήμερα

«Όταν οι φτωχοί... δεν ψηφίζουν σωστά»

Του Σπύρου Αντωνίου

Το καλοκαίρι του 2015, όλος ο πλανήτης παρακολουθεί με αγωνία τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα. Η μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού, με ποσοστό 61,3% υπέρ του «Όχι» στο δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου, στέλνει ξεκάθαρο μήνυμα ανατροπής της λιτότητας και δραπευσης από τον πνιγηρό «αέρα» της μνημονιακής συνθήκης.

Για τις καθεστωτικές δυνάμεις, η επέτειος αυτή σηματοδοτείται από τους «κινδύνους» που δημιουργούνται «όταν οι φτωχοί... δεν ψηφίζουν σωστά», όπως υποστήριζε τέτοιες μέρες, πριν 6 χρόνια, μια ιεροκήρυκας του άγριου νεοφιλελευθερισμού και του «Μένουμε Ευρώπη». Για το δικό μας στρατόπεδο, για τους εργαζόμενους και τη νεολαία, το δημοψήφισμα αυτό ήταν και θα είναι μια μεγαλειώδης ταξική νίκη, παρά την επιλογή της ηγεσίας Τσίπρα να μετατρέψει το «Όχι», σε «Ναι».

Μια επίκαιρη ιστορική στιγμή, στην οποία πάντα θα επιστρέφουμε. Όχι ως μελαγχολική ανάμνηση μια ήττας που μπορούσε να είχε αποτραπεί, αλλά κυρίως ως πολύτιμη εμπειρία, τα συμπεράσματα της οποίας είναι απαραίτητα στην επίμονη προσπάθεια ανασύνταξης του μαζικού κινήματος και της Αριστεράς, στη σημερινή δύσκολη περίοδο των πολλαπλών κρίσεων.

Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ

Παρά τις επιμέρους εξάρσεις (εργαζόμενοι στο Μετρό τον Ιανουάριο του 2013, κινητοποίηση ενάντια στο κλείσιμο της ΕΡΤ τον Ιούνιο του 2013, απεργία των καθηγητών το Μάιο και Σεπτέμβριο του 2013), οι κοινωνικοί αγώνες, μετά την έκρηξη του 2010-12, βρίσκονται σε ύφεση. Οι εργαζόμενοι και τα λαϊκά στρώματα, που υποφέρουν από τα συνεχή πλήγματα στο εισόδημα και τα δικαιώματά τους, αναζητούν πολιτική εναλλακτική. Απαξιώνουν τα παλιά αστικά κόμματα και εμπιστεύονται με την ψήφο τους και την παρουσία τους στο δρόμο την Αριστερά και ειδικότερα τον ΣΥΡΙΖΑ, που αναδεικνύεται σε πρώτο κόμμα τον Γενάρη του 2015.

Από την πρώτη στιγμή της νέας κυβερνητικής θητείας, ξεκινούν οι

κινήσεις κατευνασμού προς την άρχουσα τάξη (συγκυβέρνηση με ΑΝΕΛ, επιλογή Π. Παυλόπουλου για ΠΤΔ, στελέχωση του κρατικού μηχανισμού με «δοκιμασμένους» ανθρώπους του συστήματος). Η ομάδα Τσίπρα επιλέγει μια ηττοπαθή και αδιέξοδη τακτική, παραβιάζοντας τόσο τη λαϊκή βούληση, όσο και τις συλλογικές αποφάσεις του κόμματος ΣΥΡΙΖΑ. Έτσι, αποφεύγει κάθε «μονομερή ενέργεια» όπως όριζε η συμφωνία της 20ης Φλεβάρη (με «πατέρα» της τον Γιάννη Βαρουφάκη για να μην ξεχνιόμαστε...), δεν οργανώνει καμία σύγκρουση, προσπαθώντας να μην προκαλέσει το ιερατείο των Βρυξελλών, θέτοντας ως στόχο έναν «έντιμο συμβιβασμό».

Οι ευρωηγέσις όμως απαντούν με μια τεράστια επιθετικότητα. ΕΚΤ και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δημιουργούν συνθήκες ασφυξίας στην οικονομία, επιδιώκοντας να δείξουν ότι κάθε απειθαρχία εντός ΕΕ, τιμωρείται παραδειγματικά. Ακόμα και τότε, το περιβάλλον Τσίπρα παίρνει την απόφαση να μην υπερασπιστεί το πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης, με το οποίο κέρδισε τις εκλογές, συνεχίζοντας τη μυστική διπλωματία και τις αένανες διαπραγματεύσεις. Αντί για έκκληση προς τον ελληνικό και τους ευρωπαϊκούς λαούς να κινητοποιηθούν, αντί για μέτρα ταξικής μεροληψίας που θα αναπέρωναν το ηθικό του κόσμου μας, κάθε πολιτική απόφαση της κυβέρνησης καθοδηγείται από τις ψευδαισθήσεις για κάποια «μεταφυσική» στροφή στη στάση της Μέρκελ και του διευθυντηρίου της ΕΕ.

Παρόλο που ο Τσίπρας και το επιτελείο του, προχωρούσαν σε μία σειρά παραχωρήσεις, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί και το ΔΝΤ ήθελαν ακόμη περισσότερες. Γιατί όπως λέει και ο ποιητής, «απ' τα τσακάλια δεν γλιτώνεις με ευχές και παρακάλια». Η τακτική αυτή έκανε αναγκαία την αιφνίδια στροφή προς το δημοψήφισμα.

Ξεκάθαρο «Όχι»

Από την επομένη της ανακοίνωσης του δημοψηφίσματος, σε αρκετές περιοχές πανελλαδικά (αλλά και σε εργατικούς χώρους) στήθηκαν ενωτικές επιτροπές για τη νίκη του «Όχι». Κοινωνικοί φορείς, δημοτικές παρατάξεις, δίκτυα αλληλεγγύης, πολιτιστικοί και φοιτητι-

κοί σύλλογοι, μαζί με τις δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ (με εξαίρεση φυσικά ένα σοβαρό τμήμα της ηγετικής-κυβερνητικής ομάδας που πάλευε για την ακύρωση του δημοψηφίσματος) και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, συνέβαλαν σημαντικά με τις πολύμορφες δράσεις τους στη νίκη της 5ης Ιουλίου.

Ο «λαός του Όχι», με μπροστάρισσα τη νεολαία, βγήκε στο προσκήνιο και καθόρισε με την κίνησή του το αποτέλεσμα, αποκαλύπτοντας το ταξικό ρήγμα, την κοινωνική πόλωση ανάμεσα σε δύο διαφορετικούς κόσμους, που έφερε στην επιφάνεια η κρίση του καπιταλισμού. Το 85% των νέων, το 73% των ανέργων, το 71% των μισθωτών, το 85% των φοιτητών επέλεξε «Όχι». Είναι το λιγότερο προκλητικό, ακόμα και σήμερα, στέλεχος του ΣΥΡΙΖΑ να ερμηνεύουν την ψήφο αυτή ως εντολή για «καλύτερη διαπραγμάτευση εντός ευρώ». Είναι προσβολή για τα εκατομμύρια κόσμου που αγνόησε την πρωτοφανή ιδεολογική και υλική τρομοκρατία εκείνων των ημερών, με τις κλειστές τράπεζες, τις απειλές των εργοδοτών για απολύσεις, τις υστερικές φωνές των ΜΜΕ.

Είναι ταυτόχρονα μια εκ των υστέρων «νομιμοποίηση» της πανικόβλητης ηγεσίας Τσίπρα, που την επομένη του βροντερού μηνύματος επέλεξε να συνεργαστεί με τους ντόπιους εκπροσώπους του «Ναι», στο όνομα της «εθνικής ενότητας». Να επιστρέψει παρακαλώντας στην ΕΕ, για να πάρει μια «συμφωνία» χειρότερη από αυτήν που απέρριψε ο κόσμος στο δημοψήφισμα. Η κυβέρνηση που είχε αναλάβει να διαχειριστεί τη σαφή λαϊκή εντολή επέλεξε να την αγνοήσει και να ακολουθήσει το δρόμο όλων των προηγούμενων μνημονιακών κυβερνήσεων, ψηφίζοντας το 3ο μνημόνιο και βυθίζοντας στην απογοήτευση τη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού που είχε πιστέψει στη δυνατότητα της ανατροπής.

Το «παράλληλο πρόγραμμα» και τα περίφημα «ισοδύναμα» με τα οποία ο Τσίπρας υφάρπαξε την ψήφο στις 20 Σεπτεμβρίου του 2015, έγιναν τελικά εμβάθυνση του καθεστώτος εργασιακής εκμετάλλευσης, κατεδάφιση της κοινωνικής ασφάλισης και πλήρης ευθυγράμμιση με τη ρατσιστική πολιτική της Ευρώπης-φρούριο. Μια πολιτική του άνοιξε το δρόμο στην κυβέρνηση

Μητσοτάκη, η οποία μανιασμένα προσπαθεί να πάρει ρεβάνς για την «περίπτεία» του 2015 και το φόβο που ενέπνευσε στο αστικό στρατόπεδο.

Αναπόφευκτη κατάληξη;

Οι συνέπειες της συνθηκολόγησης της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ και της ήττας στην Ελλάδα, ήταν καθοριστικές για τις εξελίξεις σε Ισπανία και Πορτογαλία, αλλά και γενικότερα στην Ευρώπη. Στη θέση του ΣΥΡΙΖΑ, του ενωτικού πολιτικού φορέα της ριζοσπαστικής Αριστεράς, στέκεται σήμερα ένα απολύτως σοσιαφιλελεύθερο-αρχηγικό κόμμα, με προνομιακή απεύθυνση στη «μεσαία τάξη», πλήρως προσαρμοσμένο στο δικομματικό πολιτικό παιχνίδι.

Αυτή η καταστροφική κατάληξη δε ήταν «κισμέτ». Προέκυψε μετά την απόρριψη της μόνης υπαρκτής εναλλακτικής λύσης προς όφελος των «από κάτω»: σύγκρουση με την ΕΕ και τους ντόπιους καπιταλιστές, ακόμα και αν αυτό μπορούσε να οδηγήσει σε έξοδο από την ευρωζώνη, (βεβαίως υπό την ηγεμονία του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς). Η εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού προγράμματος αντιλιτότητας που θα έπληττε το κεφάλαιο (στάση πληρωμών δόσεων χρέους, εθνικοποίηση τραπεζών, βαριά φορολόγηση των κερδών, ανάκτηση ιδιωτικοποιημένων ΔΕΚΟ, θεσμοί εργατικού ελέγχου στην παραγωγή κ.ο.κ.) και θα άνοιγε το δρόμο για την αντικαπιταλιστική ανατροπή, δεν μπήκε ποτέ στο τραπέζι. Κάτι τέτοιο βέβαια προϋπέθετε σοβαρή προετοιμασία, ευρείας κλίμακας λαϊκή κινητοποίηση στην Ελλάδα, ισχυρή αλληλεγγύη των ευρωπαϊκών λαών και ένα κόμμα σε διάταξη μάχης. Κόμμα δεσμευμένο στις συνδριακές αποφάσεις, με πιο έγκαιρη και συντονισμένη αντίδραση των εσωκομματικών δυνάμεων, που διαφωνούσαν με τις επιλογές Τσίπρα.

Η εμπειρία αυτή έχει μεγάλη σημασία στις τωρινές συνθήκες ταξικής και πολιτικής πάλης. Αποτελεί πολύτιμο εφόδιο στις απόπειρες διαλόγου και κοινής δράσης της πραγματικής Αριστεράς, που χρειάζεται να επιχειρήσει -δεν γίνεται αλλιώς- να συμβάλει με κάθε τρόπο στην αντιστροφή των αποτελεσμάτων του 2015 και στη δικαίωση της ιστορικής νίκης της 5ης Ιουλίου.

Βιομηχανία παράνομων επαναπροωθήσεων από κυβέρνηση και Frontex

Να σταματήσουμε επειγόντως τον ρατσιστικό κατήφορο!

Του Νικόλα Κολυτά

Η σημερινή Ελλάδα αποτελεί ένα πραγματικό κολαστήριο για τους πρόσφυγες. Στη σκιά της πανδημίας εντείνονται οι αντιπροσφυγικές πολιτικές θέτοντας το ζήτημα σε τελείως νέα βάση.

Διαρκείς καταγγελίες

Κατά καιρούς έρχονται στη δημοσιότητα, κυρίως σε μέσα που ασχολούνται με το προσφυγικό, όπως η ΕΦ.ΣΥΝ., αρκετές καταγγελίες για παραβιάσεις δικαιωμάτων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά και στην ηπειρωτική χώρα. Οι καταγγελίες αυτές αποτελούν μια ντροπιαστική κανονικότητα από το 2015 και έπειτα. Όταν όμως τέτοιου τύπου αναφορές φτάνουν να γίνονται σε κορυφαία διεθνή συστημικά μέσα, τότε αντιλαμβάνεται και ο πιο αδαής ότι η κατάσταση είναι οριακή. Πρόσφατο ρεπορτάζ του BBC έκανε λόγο για παράνομες επαναπροωθήσεις προσφύγων από το ελληνικό Λιμενικό, εκθέτοντας τις βάνουσες πρακτικές που υιοθετούνται από την ελληνική πολιτεία. Σπασμωδικά και τελείως υποκριτικά η αρμόδια Επίτροπος Ίλβα Γιόχανσον έσπευσε να καταδικάσει και να αποποιηθεί κάθε ευθύνη δηλώνοντας ότι οι παραπάνω αναφορές συνιστούν «παραβιάσεις θεμελιωδών ευρωπαϊκών αξιών».

Βέβαια την ίδια στιγμή, το Spiegel, αναφέρεται σε συγκάλυψη παράνομων δραστηριοτήτων του ελληνικού Λιμενικού από τον επικεφαλής της Frontex, Φαμπρίς Λετζέρι. Συγκεκριμένα το γερμανικό περιοδικό αναφέρεται σε ένα περιστατικό της νύχτας της 18ης Απριλίου, κατά την οποία η Frontex κατέγραψε από αέρος την ελληνική ακτοφυλακή να βάζει πρόσφυγες μέσα σε βάρκα χωρίς μηχανή και να φεύγει, αφήνοντάς τους αβοήθητους. Όπως καταγγέλλεται από το Spiegel, το οποίο μάλιστα επικαλείται στοιχεία από εσωτερικά email της Frontex, ο επικεφαλής της, έδωσε προσωπικά οδηγίες σε αξιωματούχους να καταστρέψουν τα ενοχοποιητικά στοιχεία.

Όμως δεν χρειάζεται να πάμε τόσο πίσω. Το ερώτημα σχετικά με το τι απέγιναν οι 35 πρόσφυγες που κατάφεραν να φτάσουν στα Αντικύθηρα την Κυριακή 4 Ιουλίου παραμένει ενεργό. Σύμφωνα με τοπικά μέσα, το μεσημέρι της Δευτέρας 5 Ιουλίου στήθηκε ολόκληρη επιχείρηση από το Λιμενικό στο νησί, με σκοπό την επιβίβασή τους σε σκά-

φος και την απομάκρυνσή τους από το νησί. Από τότε η τύχη τους αγνοείται και κανείς δε γνωρίζει που βρίσκονται. Ούτε η δημοτική αρχή, ούτε το λιμενικό, ούτε και η κυβέρνηση έχουν ενημερώσει τι πραγματικά συνέβη, τη στιγμή που έχει κυκλοφορήσει οπτικοακουστικό υλικό με την όλη επιχείρηση. Κάποιος κακοπροαίρετος θα το έλεγε και κανονική απαγωγή.

Χέρι-χέρι κυβέρνηση-ΕΕ

Βέβαια, πολλά από τα παραπάνω πήραν τη μορφή της καταγγελίας με τον κάθε επίσημο τρόπο, όταν στα μέσα Ιουλίου η Ομάδα Εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον Έλεγχο της Frontex, παρουσίασε το τελικό της πόρισμα, διαπιστώνοντας ότι η Frontex γνώριζε την παράνομη δραστηριότητα των ελληνικών αρχών στο Αιγαίο τους προηγούμενους μήνες και τη συγκάλυπτε. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι «η Υπηρεσία (ενν. Frontex) βρήκε στοιχεία που υποστηρίζουν τις κατηγορίες για παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων σε κράτη-μέλη με τα οποία είχε αναλάβει κοινή επιχείρηση, αλλά απέτυχε να τις αντιμετωπίσει και να τις διερευνήσει κατάλληλα, ενδελεχώς και αποτελεσματικά. Ως αποτέλεσμα, η Frontex δεν εμπόδισε αυτές τις παραβιάσεις, ούτε μείωσε τον κίνδυνο μελλοντικών παραβιάσεων θεμελιωδών δικαιωμάτων».

Ακόμη πιο προκλητική, όμως, είναι η στάση της ελληνικής κυβέρνησης και του φίλα προσκείμενου μιντιακού της συστήματος. Κανείς δεν είδε, άκουσε ή είπε τίποτα για το πόρισμα ντροπή.

Είναι τέτοιος ο πανικός και η αμηχανία μπροστά στην αποκάλυψη των εγκληματικών επιχειρήσεων των ελληνικών αρχών, που το Υπουργείο αρκέστηκε απλώς σε κάποιες εξηγήσεις σε δημοσιογράφους αξιοποιώντας πλήρως τη λογική της μονταζέρας και αλλοιώνοντας το νόημα τόσο των καταγγελιών όσο και του πορίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Για τον Μηταράκη και την κυβέρνηση της ΝΔ οι καταγγελίες βασίζονται «σε δημοσιογραφικές πληροφορίες και αμφιβόλου αξιοπιστίας μαρτυρίες», τη στιγμή που το επίσημο πόρισμα κάνει λόγο για μαρτυρίες «πολών αξιόπιστων φορέων» θεωρώντας δεδομένη την ύπαρξη παράνομων επαναπροωθήσεων στο Αιγαίο.

Όταν όμως η μονταζιέρα και η αλλοίωση της πραγματικότητας δεν αρκούν, τότε επιστρατεύεται η παραδοσιακή συνταγή της «κατσίκας του γείτονα», ή κοινώς του αντιτουρκισμού. Ο Νότης Μηταράκης προσπαθώντας να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, ισχυρίζεται ότι όλες οι παραπάνω καταγγελίες συνιστούν προπαγάνδα της Τουρκίας, η οποία «αντί να κάνει ό, τι έχει την εντολή να κάνει βάσει της κοινής συμφωνίας, συχνά είναι πολύ απασχολημένη με τη μαγνητοσκοπήση». Ενοχλείται δηλαδή ο Μηταράκης με την καταγραφή της παράνομης δραστηριότητας των ελληνικών αρχών και όχι με το περιεχόμενό της. Παράλληλα ο Υπουργός πέφτει στην εξής αντίφαση: Από τη μία ισχυρίζεται ότι η Τουρκία ενισχύει τα δίκτυα των διακινητών και παίζει παιχνίδια στις πλάτες των προσφύγων, ενώ

από την άλλη τη θεωρεί ασφαλή τρίτη χώρα για να πάρει πρόσφυγες από την Ελλάδα.

Αντιρατσιστική πάλη

Μπροστά σε αυτή τη ζοφερή κατάσταση διαμορφώνεται ξανά το ερώτημα: Ποιος θα σταθεί εμπόδιο σε αυτή τη βιομηχανία επαναπροωθήσεων; Ποιος θα αγωνιστεί ενάντια σε αυτή την εγκληματική πολιτική; Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει απαντήσει αρνητικά εδώ και χρόνια, όχι μόνο από την εύκολη θέση της αντιπολίτευσης αλλά από τη δύσκολη θέση της κυβερνητικής διαχείρισης. Ο ΣΥΡΙΖΑ έστησε το γήπεδο και τους κανόνες με βάση του οποίους η ΝΔ παίζει σήμερα μπάλα. Η Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας, τα υπερπληθρή και ανοργάνωτα ΚΥΤ και η γραφειοκρατία στις υπηρεσίες ασύλου είναι δικά του κληροδοτήματα, πάνω στα οποία ξεδιπλώνεται σήμερα μια ακόμη πιο ξεδιάντροπη ρατσιστική πολιτική.

Η επίσημες ελληνικές και ευρωπαϊκές αρχές χτίζουν σήμερα μια νέα Ευρώπη-Φρούριο στη σκιά της πανδημίας. Είναι χρέος του αντιρατσιστικού κινήματος και της ριζοσπαστικής Αριστεράς να βάλουν φρένο σε αυτό το ρατσιστικό κατήφορο πριν να είναι πολύ αργά. Ο Μηταράκης και η κυβέρνηση της ΝΔ πρέπει να λάβουν την απάντησή τους από ένα μαζικό και δυναμικό κίνημα αλληλεγγύης που να ξαναφέρει το προσφυγικό στην κεντρική πολιτική ατζέντα και να ανατρέψει τις πολιτικές που γεννούν απελπισία και θάνατο.

Από τη συγκέντρωση ενάντια στις παράνομες επαναπροωθήσεις, την Παρασκευή 25 Ιουνίου

Όχι στα νομοσχέδια για σχολείο και ασφάλιση, να μην εφαρμοστεί ο νόμος Χατζηδάκη

Προετοιμασία για αγωνιστική αντεπίθεση

Της Κατερίνας Γιαννούλια

Μπαίνοντας βαθιά στο δεύτερο καλοκαίρι πανδημίας, στον τρίτο χρόνο με κυβέρνηση ΝΔ κι έχοντας πίσω μας εφιαλτικές εμπειρίες διαχείρισης του covid, μαζί με ακραίες κι επιταχυνόμενες αντεργατικές και θανασιμες πολιτικές για την πλειοψηφία της κοινωνίας, τα συμπεράσματα και η οργή του κόσμου της δουλειάς έρχονται αβίαστα κι αυθόρμητα. Και δεν είναι καλά ούτε για τη δεξιά και νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση, ούτε για όσες κι όσους προετοίμασαν το έδαφος της ολοκλήρωσης της καταστροφής, δηλαδή για τη συστημική αντιπολίτευση και την πάλοι ποτέ αριστερά.

Όπως είχαμε προβλέψει, η κυβέρνηση της ΝΔ, συνεχίζοντας τις πολιτικές (νομοθετικές και άλλες) του ΣΥΡΙΖΑ, έτρεξε κεραυνοβολώντας την εργατική τάξη, προς το απόλυτο ξεχαρβάλωμα οποιασδήποτε μορφής προστασίας του συνόλου της και ακόμα περισσότερο των πιο ευάλωτων τμημάτων της (γυναίκες, μετανάστες κ.ά.).

Η τραγική και πολύνεκρη διαχείριση της πανδημίας συμπυκνώνει το σκεπτικό και την πρακτική της κυβέρνησης των υπερ-πλουσίων, αλλά επίσης, συμπληρώνεται από την επίθεση σε κάθε πτυχή της δουλειάς και της ζωής των εργαζομένων, που ραγδαία εξελίσσεται σε άλλης μορφής πανδημία.

Τα πρόσφατα παραδείγματα είναι μεγάλης έκτασης κι έντασης, μιας και αφορούν το σύνολο του κόσμου της εργασίας (με το νόμο Χατζηδάκη), το σύνολο του κόσμου της εκπαιδευτικής κοινότητας (δασκάλους, καθηγητές, παιδιά, γονείς, με το ν/σ Κεραμέως), το σύνολο των ασφαλισμένων αυτής της χώρας (με το ν/σ για επικουρική ασφάλιση), το σύνολο των ανθρώπων που βαρύνουν την επιβίωση και ζωή τους στο δημόσιο σύστημα υγείας (με τις ΣΔΙΤ και την περαιτέρω ιδιωτικοποίηση κάθε βαθμίδας του ΕΣΥ).

Η κυβέρνηση, με τις χλιарές και επιμέρους αντιδράσεις της συστημικής αντιπολίτευσης, ψήφισε το νόμο Χατζηδάκη, απονομιμοποι-

Σκίτσο του Πέτρου Ζερβού για την «Εφ. Συν».

ημένη από την κοινωνία και τραυματισμένη από τα συμπεράσματα ακόμα και των ίδιων της των ψηφοφόρων, της «άβγαλτης» νεολαίας και των αριστερών ανθρώπων που η συνθηκολόγηση ΣΥΡΙΖΑ είχε απενεργοποιήσει για μεγάλο διάστημα.

Και προσπάθησε να συνεχίσει ακάθεκτη κι αποφασισμένη, κάνοντας ότι δεν επηρεάζεται από τη μαζική λαϊκή κατακραυγή, στις επόμενες κολοσσιαίες τομές, με το αντιασφαλιστικό ν/σ των επικουρικών και το αντεγκπαιδευτικό ν/σ Κεραμέως.

Με τη νέα έξαρση του μεταλλαγμένου covid και με τη συνειδητοποίηση του λαϊκού κόσμου για τις αντεργατικές πολιτικές όλων των κυβερνήσεων μέχρι στιγμής, η κλιμάκωση θα «παιχτεί» σε ποια πλευρά θα γίνει πιο δυνατή: στους εργατικούς και κοινωνικούς αγώνες ή στο στρατόπεδο του συστήματος και του κεφαλαίου;

Τα νομοσχέδια για την ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης και για την εγκαθίδρυση του ταξικού, αυταρχικού και ιδιωτικοποιημένου σχολείου, παρά τον αρχικό σχεδιασμό της κυβέρνησης για ψήφισή τους στα μέσα έως τέλη Ιουλίου, μεταφέρονται στον Σεπτέμβριο, αποδεικνύοντας ότι ο δρόμος της κυβέρνησης, και των ορατών ή αόρατων συνοδοιπόρων της, δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα κι ευκολίες παράκαμψης του λαϊκού εργατικού παράγοντα.

Οι μάχες είναι ήδη πίσω, αλλά κυ-

ρίως, μπροστά μας.

Όλων των ειδών τα κινήματα εμφανίστηκαν κι είχαν χαρακτηριστικές και σημαντικές στιγμές, που αποτυπώθηκαν στη συλλογική μνήμη: από το Πολυτεχνείο με την πιο συσπειρωτική μορφή απάντησης στη λύσσα της κυβέρνησης για να «ξεχαστεί» επί τη ευκαιρία του κορονοϊού, έως τη Νέα Σμύρνη και τον τερματισμό της αστυνομοκρατίας στους δρόμους και τις πλατείες κι από την κατάκτηση της δυνατότητας να γίνονται διαδηλώσεις για το νόμιμο δικαίωμα του Δ. Κουφοντίνα, τις μαζικές κι επανειλημμένες φοιτητικές και μαθητικές κινητοποιήσεις με κλειστές τις σχολές και τα σχολεία, έως τη φεμινιστική απεργία της 8 Μάρτη, κατά την έναρξη νέου, αυστηρού λοκντάουν, φτάσαμε στην επιβολή της Πρωτομαγιάτικης απεργίας από τα σωματεία, τις ομοσπονδίες, ΑΔΕΔΥ και ΕΚΑ, κόντρα σε κυβέρνηση και ΓΣΕΕ και στη μαζική απεργιακή απάντηση στο ν/σ Χατζηδάκη της 10 Ιούνη, παρουσιάζοντας ένα δυναμικό νέας συγκέντρωσης δυνάμεων, πρόθυμο να αμφισβητήσει, να αντισταθεί, να διεκδικήσει συλλογικά, ανταποκρινόμενο σε μαζικά καλέσματα, για αγώνες όχι μόνο συμβολικής χροιάς, αλλά με προοπτική νίκης και ανατροπής της ανυπόφορης κατάστασης.

Η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εμφανίζεται ανυποχώρητη και γιατί θέλει οπωσδήποτε να βοηθήσει το κεφάλαιο να ρεφάρει από τις κρίσεις

του, ξεζουμίζοντάς μας όσο περισσότερο γίνεται και για να μας «κόβει τη φόρα». Σε αυτήν την αποφασιστική υπεράσπιση των συμφερόντων του κεφαλαίου θα έχει ουσιαστικές συναινέσεις στη βουλή, από τα κόμματα εξουσίας και «υπεύθυνης» (και περιορισμένης) αντιπολίτευσης.

Στα σωματεία, τις ομοσπονδίες και τα συνδικάτα, όμως, στους χώρους δουλειάς και κοινωνικών συλλογικοτήτων, η συναίνεση δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση και δεν προδιαγράφεται να εξασφαλιστεί τόσο «αναίμακτα», όσο στη βουλή.

Ο νόμος Χατζηδάκη μπορεί να ψηφίστηκε, τα ν/σ Κεραμέως και για επικουρική ασφάλιση πιθανά θα ψηφιστούν κι αυτά από τους άκαμπτους βουλευτές, αλλά η οξυτάτη δυσарέσκεια είναι διαδεδομένη σε ευρύτερα υποσύνολα της κοινωνίας. Οι μικρές και διάσπαρτες κινητοποιήσεις στους δήμους, λόγω «λήξης των συμβάσεων» κι απολύσεων εργαζομένων, οι επιμέρους κινητοποιήσεις στα ασφαλιστικά ταμεία, η κινητικότητα στον χώρο της εκπαίδευσης και το κάλεσμα της ΟΛΜΕ για προετοιμασία, η ήδη αποφασισμένη από την ΑΔΕΔΥ κινητοποίηση στη ΔΕΘ, στις 11 Σεπτέμβριο, αλλά και η δέσμευσή της ότι το καλοκαίρι θα δημιουργήσει επιτροπές για την οργανωμένη, συστηματική και συνολική ανυπακοή στην εφαρμογή του νόμου Χατζηδάκη, δείχνουν ότι παρά τη μικρή ανάπαυλα διακοπών, υπάρχει έντονη κινητικότητα.

Αυτή η ανάπαυλα, στην ουσία, είναι περίοδος προετοιμασίας της εργατικής και κοινωνικής αντίστασης σε όλα τα μέτωπα που έχει ανοίξει η κυβέρνηση και το σύστημα που εκπροσωπεί.

Το Σεπτέμβριο θα βρεθούμε μπροστά στο καθήκον να οργανώσουμε άμεσα, νέες, ακόμα πιο μαζικές, συλλογικές κινητοποιήσεις, αξιοποιώντας το δυναμικό που συσπειρώθηκε στα σωματεία και τα συνδικάτα, τον κόσμο που ανταποκρίθηκε στα πιο συλλογικά καλέσματα αγώνα, τους ανθρώπους που «ενέκριναν» τις κινητοποιήσεις, ενθαρρύνοντας και προωθώντας επόμενα βήματα, μεγαλύτερης συμμετοχής και δράσης, για την ανατροπή, επιτέλους, του αντεργατικού κι αντικοινωνικού προγράμματος της κυβέρνησης.

Συνέντευξη με τον Βαγγέλη Κουμαριανό, συνεργάτη του Ινστιτούτου Ασφαλιστικό, μια εξαιρετικά

Τη συνέντευξη πήρε ο Θάνος Λυκουργιάς

? Η Κυβέρνηση κατεβάζει νομοσχέδιο με τίτλο «ασφαλιστική μεταρρύθμιση για τη νέα γενιά». Πώς σχεδιάζει να το κάνει αυτό;

Η κυβέρνηση σχεδιάζει την πλήρη ανατροπή της επικουρικής σύνταξης, όπως τη γνωρίζουμε στην Ελλάδα από το 1930. Το νομοσχέδιο σε διαβούλευση προβλέπει τη δημιουργία ενός Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Σύνταξης (ΤΕΚΑ) υποχρεωτικά για τους νέους και τις νέες που ασφαλιζονται για πρώτη φορά από το 2022 και προαιρετικά για όσους-ες είναι μέχρι 35 ετών.

Το νέο Ταμείο σχεδιάζεται να λειτουργεί κεφαλαιοποιητικά, δηλαδή οι εισφορές των νέων εργαζόμενων να διαμορφώνουν ένα ατομικό λογαριασμό με ατομικό συνταξιοδοτικό κεφάλαιο, να επενδύονται στην εγχώρια αγορά χρήματος και άλλες αγορές στο εξωτερικό, και να ρευστοποιούνται κατά την περίοδο συνταξιοδότησης. Διαμορφώνεται έτσι μια σύνταξη à la carte, μία σύνταξη-κουμπάρς σε αντικατάσταση του κοινωνικού δικαιώματος σε αξιοπρεπή διαβίωση κατά την περίοδο συνταξιοδότησης.

Το ΤΕΚΑ θα διαχειρίζεται τις επενδύσεις του και θα αναθέτει την εξωτερική διαχείριση τμήματος ή/και περισσότερων κατηγοριών επενδύσεων (ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια κ.λπ.), σε έναν ή περισσότερους εξωτερικούς διαχειριστές. Εκτός από ιδιωτικοποίηση του κινδύνου επάρκειας σύνταξης έχουμε

και ιδιωτικοποίηση της λειτουργίας με μια μορφή ΣΔΙΤ. Φαινομενικά, οι σημερινοί εργαζόμενοι δεν αλλάζουν τρόπο ασφάλισης, παρόλα αυτά οι αλλαγή μοντέλου επηρεάζει καθοριστικά το μέλλον των ασφαλισμένων του ΕΤΕΑΕΠ.

? Η εγγύηση της πραγματικής αξίας των εισφορών που έχουν καταβληθεί δεν αποτελεί κάποιου είδους εξασφάλιση για τους μελλοντικούς συνταξιούχους του ΤΕΚΑ;

Το νομοσχέδιο παρουσιάζεται να συνοδεύεται από εγγυήσεις αλλά αυτές δεν διασφαλίζουν ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας. Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά σε ελάχιστη επικουρική σύνταξη, αλλά υπάρχει μόνο εγγύηση του ονομαστικού ποσού των εισφορών που έχουν καταβληθεί. Η επικουρική θα υπολογίζεται με αναφορά σε αυτό το ελάχιστο ποσό των καταβληθεισών εισφορών, αποκλείοντας τις αρνητικές αποδόσεις, περιορίζοντας έναν πιστωτικό κίνδυνο που έχει αποκλειστεί από τις υπεραισιόδοξες υποθέσεις εργασίας μέχρι το 2070.

Ο κίνδυνος να έχει κάποια-ος χαμηλούς μισθούς, μεγάλα διαστήματα ανεργίας, δηλαδή ο κίνδυνος να έχει κάποιος ανεπαρκές κεφάλαιο θα βαρύνει τους νέους και τις νέες του νέου Ταμείου. Ο δημογραφικός κίνδυνος αύξησης του προσδόκιμου ζωής θα βαρύνει τους νέους ασφαλισμένους των οποίων το «εγγυημένο» συνταξιοδοτικό κεφάλαιο θα οδηγήσει σε ελάχιστες επικουρικές συντάξεις. Μόνη λύση σε αυτό το μοντέλο θα είναι ατομική, δηλαδή η ελεύθερη επιλογή να συνεχίσεις να δουλεύεις μέχρι τα 70 για να έχεις ένα βιώσιμο εισόδημα στη σύνταξη. Αυτή η ελεύθερη επιλογή δεν παρέχεται όμως σε όλες και όλους, αυτό το καταλαβαίνουν πολύ καλά οι υποψήφιοι ασφαλισμένοι του ΤΕΚΑ.

Επομένως το προτεινόμενο μοντέλο είναι ένα μοντέλο άρσης των εγγυήσεων δεν υπάρχει ούτε ελάχιστη επικουρική σύνταξη, ούτε ελάχιστο ποσοστό αναπλήρωσης μισθών. Η κρατική εγγύηση περιορίζεται στη διαδικασία και όχι σε ένα ελάχιστο αποτέλεσμα. Το Κράτος εγγυάται μη αρνητικές αποδόσεις αλλά δεν εγγυάται μία στοιχειώδη σύνταξη.

? Η οικονομική μελέτη του ΙΟΒΕ ισχυρίζεται ότι έτσι θα ενισχυθεί το κίνητρο για ασφάλιση και η διαγενεακή αλληλεγγύη. Πώς θα γίνει αυτό;

Ως διαγενεακή αλληλεγγύη ορίζεται η εξατομίκευση της ασφάλισης με όρους υποχρεωτικής ιδιωτικής επένδυσης, η δημιουργία ενός στεγανού νέου Ταμείου από τα βάρη στήριξης των παλιότερων γενεών, η εφαρμογή της αρχής ό,τι δώσεις θα πάρεις. Η διαγενεακή ίση ανταπόδοση βασίζεται στην αρχή ότι κάθε γενιά θα πρέπει να λαμβάνει αναλογικά με την εισφοροδοτική της προσπάθεια. Κάθε γενιά πρέπει να πληρώνει για τον εαυτό της, όπως αρχίζουν να λένε τα σχετικά think tanks των ΗΠΑ, στις αρχές του 1980, ιδίως για τις δημόσιες δαπάνες συντάξεων και υγείας.

Αυτού του είδους η διαγενεακή αλληλεγγύη είναι η κατάργηση της συμβιωτικής αλληλεξάρτησης των εργαζόμενων όλων των ηλικιών και η αυτο-προστασία δια της ατομικής περιουσίας. Πρόκειται για την τεχνητή αντιπαράθεση ηλικιακών κατηγοριών για αποφύγουν την πραγματική αντιπαράθεση μεταξύ εργασίας και κεφαλαίου, για να κρύψουν τις κοινωνικές ανισότητες που δεν ενδιαφέρονται για την ηλικία.

Όσον αφορά το κίνητρο για την ασφάλιση, η άποψη αυτή βασίζεται στο ότι η ανασφάλιστη εργασία δεν βασίζεται στη μείωση του κόστους από τους εργοδότες, στη διαπραγματευτική αδυναμία των εργαζόμενων και την έλλειψη ελεγκτικών μηχανισμών. Αντίθετα, η κυβέρνηση πιστεύει ότι οφείλεται στην απουσία (αντι) κινήτρων για τους εργαζόμενους. Οπότε η στενή σύνδεση εισφοράς-παροχής αποτελεί για αυτούς τη μόνη λύση που επίσημα καθιστά υπεύθυνους τους εργαζόμενους, στην πράξη καθιστά ανεύθυνη την πολιτική ελέγχων. Με έναν εξόχως υποκριτικό τρόπο, αυτοί που προωθούν την ευελιξία της εργασίας καταδικάζουν την απόλυτη μορφή «ευελιξίας».

? Πώς αξιολογείς το γεγονός ότι οι νέοι ασφαλισμένοι θα πρέπει να επιλέγουν τον τρόπο επένδυσης των εισφορών τους;

Οι ασφαλισμένοι-ες οφείλουν να επιλέγουν επενδυτικό πακέτο ανάλογα με το βαθμό επενδυτικού ρίσκου που ταιριάζει «στις προσωποποιημένες ανάγκες τους» διαμορφώνοντας κατά τη διάρκεια του εργασιακού βίου μια επενδυτική πολιτική για τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης. Είναι μια επιλογή ακραίας εξατομίκευσης και διακινδύνευσης. Διαμορφώνεται ένα θεσμικό πλαίσιο ατομικής ελευθερίας και ατομικής επιλογής, σύμφωνα με το

οποίο οι νέοι εργαζόμενοι δεν θα είναι αντιμέτωποι μόνο με την επισφάλεια της εργασίας αλλά και με την επισφάλεια της προστασίας. Η κυβέρνηση τους αντιμετωπίζει σαν επενδυτές του κεφαλαίου τους που οφείλουν να αναπτύξουν συντηρητική, ισορροπημένη ή επιθετική επενδυτική τακτική. Ατομική ελευθερία στην κοινωνική προστασία σημαίνει αφ' ενός αποδυνάμωση του καθήκοντος αλληλεγγύης, αφετέρου σημαίνει ατομική ευθύνη. Η λάθος επένδυση, ιδίως στα τελευταία έτη του ασφαλιστικού βίου, μπορεί να μας οδηγήσει στη φτώχεια με δική μας ευθύνη.

Πρέπει να γίνουμε προνοητικοί, ενημερωμένοι, συνετοί και τολμηροί. Η εικόνα του επενδυτή-μεροκαματιάρη, του σερβιτόρου υποψήφιου διδάκτορα που ελπίζει να έχουν καλές αποδόσεις τα αμοιβαία κεφάλαια στο Σίτυ του Λονδίνου μέχρι να βγει στη σύνταξη στοχεύει σε μία μορφή πειθάρχησης όχι μόνο στον εργοδότη αλλά συνολικά στις αγορές. Η ανάπτυξη και η προαγωγή του επιπέδου των χρηματοοικονομικών γνώσεων (financial literacy) μας καλεί να σκεφτούμε σαν κεφαλαιούχοι, παρότι δεν ρισκάρουμε τα κεφάλαιά μας αλλά διακινδυνεύουμε το κεφάλι μας.

? Τα αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων κεφαλαιοποίησης των συντάξεων δεν ήταν συνολικά αρνητικά;

Υπάρχει η ακλόνητη πίστη ότι οι μεταρρυθμίσεις θα φέρουν την ανάπτυξη, την απασχόληση και την ευημερία, όπως εμφανίζονται στις μελέτες του ΙΟΒΕ και στην Έκθεση Πισσαρίδη. Στην πράξη, συνολικά ο λογαριασμός είναι ιδιαίτερα αρνητικός, η εμπειρία διαψεύδει τις νεοφιλελεύθερες προβλέψεις. Χαρακτηριστικά, το 2019 συλλογική μελέτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, κατά την περίοδο 1981-2018, έδειξε ότι 18 από τις 30 χώρες που είχαν ιδιωτικοποιήσει και κεφαλαιοποιήσει τα συνταξιοδοτικά τους συστήματα υπαναχώρησαν ή πάγωσαν τη διαδικασία.

Αντί να ενισχυθεί το κίνητρο ασφάλισης μειώθηκε το ποσοστό κάλυψης του εργαζόμενου πληθυσμού. Μαζί με αυτό, μειώθηκαν συνολικά οι συνταξιοδοτικές παροχές και αυξήθηκαν οι εισοδηματικές ανισότητες και η ανισότητα προστασίας μεταξύ των φύλων λόγω της ενισχυμένης ατομικής ανταπόδοσης. Ταυτόχρονα, οι φορολογούμενοι κλήθηκαν να πληρώσουν ακριβά το λογαριασμό της μετάβασης

Εργασίας της ΓΣΕΕ

Επικίνδυνη μεταρρύθμιση

και εκτινάχθηκαν τα κόστη διαχείρισης των κεφαλαιοποιητικών ταμείων. Συνολικά, παρατηρούμε τη διάψευση των κοινωνικών και διαχειριστικών στόχων. Μόνος κερδισμένος, σύμφωνα με τη μελέτη της ΔΟΕ, ο ασφαλιστικός κλάδος που διαχειρίζεται τα κεφάλαια αυτά.

Αναφέρθηκε σε κόστος μετάβασης. Ποιό είναι το κόστος μετάβασης και πώς προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί;

Κόστος μετάβασης αποτελείται η ανάγκη επιπλέον χρηματοδότησης λόγω της μακροπρόθεσμης μετάβασης σε ένα πλήρως κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Οι νέοι ασφαλισμένοι του νέου κεφαλαιοποιητικού Ταμείου δεν θα καταβάλλουν πλέον εισφορές για τις σημερινές συντάξεις αλλά θα κεφαλαιοποιούν για το μέλλον τους. Όπως προειδοποιούν οι Drahoکورpil και Domonkos από το 2012, στις χώρες που ιδιωτικοποιήθηκαν οι συντάξεις

το ζήτημα του κόστους μετάβασης έγινε μόνο εκ των υστέρων και σταδιακά αντιληπτό, ενώ οι εκτιμήσεις για το ύψος του αποδείχθηκαν υπερβολικά αισιόδοξες. Ο αρμόδιος υφυπουργός στην Ελλάδα αναφέρεται σε ένα κόστος 56 δισ. ευρώ αλλά ήδη υπάρχουν εκτιμήσεις, που συντηρητικά μιλούν για κόστος τουλάχιστον 75 δισ. ευρώ, όπως αυτές των Ρομπόλη και Μπέτση. Η προσωρινή εμπλοκή με την έγκριση του νομοσχεδίου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνδέεται με την υποεκτίμηση της αύξησης του κενού χρηματοδότησης και του δημόσιου χρέους.

Το κόστος χρηματοδότησης αυτής της μετάβασης θα αυξάνει χρόνο με το χρόνο, γιατί το υπάρχον σύστημα επικούρησης θα έχει όλο και λιγότερους εργαζόμενους-χρηματοδότες. Για το καλό της τροφοδότησης των χρηματοταγρών από την εργασία των νέων, θα κληθεί να χρηματοδοτήσει αυτό το ετήσιο έλλειμμα ο φορολογούμενος πολίτης σήμερα, ο φορολογούμενος πολίτης αύριο (στην περίπτωση δημό-

σιου δανεισμού) ή ο συνταξιούχος, του οποίου αργά ή γρήγορα θα μειώνεται η σύνταξη λόγω ανεπάρκειας φορολόγησης. Κατά κανόνα, χρησιμοποιείται ένας συνδυασμός φορολογίας, δανεισμού και περικοπών.

Καθώς όλα δείχνουν οδηγούμαστε σε νέα κρίση. Δεν είναι αντιφατικό ότι η μετάβαση επιχειρείται να γίνει σε αυτή τη συγκυρία;

Ο Mario Draghi, ένας τεχνοκράτης πολιτικός που έχει ταυτίσει την δράση με τους κανόνες δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ, εν καιρώ πανδημίας παρενέβη για να σηματοδοτήσει την ανάγκη «αλλαγής πλεύσης» σχετικά με την αντιμετώπιση του δημόσιου χρέους, ώστε το δημόσιο να απορροφήσει τις απώλειες του ιδιωτικού τομέα. Με γνώμονα την ενίσχυση των νέων γενεών ο Draghi προτείνει να διακρίνουμε μεταξύ «καλού-παραγωγικού» και «κακού-μη παραγωγικού» δημόσιου

χρέους, διάκριση που παραπέμπει σε δομικές μεταρρυθμίσεις μείωσης του δημόσιου και αύξησης του ιδιωτικού τομέα στις συντάξεις στο όνομα της «διαγενεακής ισότητας».

Η Έκθεση Πισσαρίδη το 2020 έθεσε ως στόχο για την κοινωνική ασφάλιση να λειτουργεί ως μοχλός ανάπτυξης. Η αντιμεταρρύθμιση στην κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα από το 2010 γίνεται στο όνομα του δημόσιου χρέους και των ελλειμμάτων. Επειδή το δημόσιο χρέος για τα κοινωνικά δικαιώματα συνιστά εμπόδιο στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, πρόκειται για ένα «κακό» δημόσιο χρέος. Σύμφωνα με τη νεοφιλελεύθερη αντίληψη, το κόστος μετάβασης από το διανεμητικό στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα είναι ένα «καλό» δημόσιο χρέος, γιατί υποτίθεται ότι συμβάλλει στην ανάπτυξη των χρηματοταγρών. Στην πράξη, είναι μια εξαιρετικά επικίνδυνη μεταρρύθμιση που μπορεί να εξηγηθεί μόνο ως ενίσχυση των ασφαλιστικών και επενδυτικών εταιρειών.

Διαβάστε στο 17ο τεύχος του περιοδικού της Διεθνιστικής Εργατικής Αριστεράς

Αφιέρωμα: Παρισινή Κομμούνια

Σάντρα Μπλάντγουορθ
«Ενδοξος προάγγελος της νέας κοινωνίας»

Στάθης Κουβελάκης
**Μετά την Κομμούνια:
Στρατηγικές επεξεργασίες και αντιπαραθέσεις**

Παναγιώτης Λίλλης
**Τα μαθήματα της Κομμούνιας
και η Αριστερά**

Ελένη Πελέκη
Οι γυναίκες της Κομμούνιας

Πάνος Πέτρου

Ο Μπάιντεν και η επιστροφή του κράτους: Αλλαγή υποδείγματος;

Κιμ Μούντι

**Η παγκόσμια εργατική τάξη:
Μεγέθη, αλλαγές, αγώνες**

Αντώνης Νταβανέλος

Το 1821: Εθνική ή κοινωνική επανάσταση;

Θάνος Λυκουργιάς

Η μεγάλη μάχη της Παιδείας το 2006-07

Βιβλιοκριτικές

Μαρία Παναγοπούλου
Η Συμμορία

Υπεύθυνος διανομής:
Δημήτρης Μπάρκας

Επικοινωνία:
τηλ.: 210 3306286

e-mail:
kokkino@dea.org.gr

νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρή Πατοατζής

Ιδρυτική συνέλευση Πρωτοβουλίας εργαζομένων στο Προσφυγικό-Μεταναστευτικό πεδίο εργασίας

Ολόκληρο
στο **RProject.gr**

Του Κώστα Κόκορα,
ψυχολόγου, εργαζόμενου στο
Προσφυγικό-Μεταναστευτικό

Την Πέμπτη 08/07 στην Δημοτική αγορά της Κυψέλης, πραγματοποιήθηκε η ιδρυτική συνέλευση για την σύσταση μιας ενωτικής και αγωνιστικής πρωτοβουλίας εργαζομένων στο Προσφυγικό/Μεταναστευτικό. Ήταν μία εκδήλωση με ευρεία ανταπόκριση από εργαζόμενους τόσο από ΜΚΟ και Διεθνείς Οργανισμούς όσο και από αναπτυξιακές εταιρίες Δήμων.

[...] Τα θέματα που ανοίχτηκαν αφορούσαν τόσο τα εργασιακά δικαιώματα όσο και τις πολιτικές εξελίξεις στο προσφυγικό/μεταναστευτικό που κάθε άλλο παρά θετικές δεν είναι. Η νέα ΚΥΑ που ορίζει ως ασφαλή τρίτη χώρα την Τουρκία μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη χιλιάδων αιτήσεων ασύλου με την αιτιολογία ότι είναι δυνατή η επιστροφή τους στην Τουρκία. Τα νέα κλειστά ΚΥΤ στα νησιά μοιάζουν με φυλακές αλλά και οι υπόλοιπες δομές της χώρας αποκτούν τείχη και συστήματα ασφαλείας με ελεγχόμενη είσοδο, για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες που θα εξέρχονται από camp και στεγαστικά προγράμματα θα τους περιμένουν κλειστά ενταξιακά κέντρα «κράτησης». [...]

Για την συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων στο προσφυγικό επικρατούν συνθήκες εργασίας ακραίας επισφάλειας με διαρκώς ανανεούμενες συμβάσεις οριμένου χρόνου βραχείας ή πολύ βραχείας διάρκειας, ή

συμβάσεις έργου χωρίς κανένα δικαίωμα ή καθεστώς ελεύθερου επαγγελματία αλλά με υποχρεώσεις εξαρτημένης εργασίας χωρίς να διασφαλίζονται βασικά εργασιακά δικαιώματα. Συχνά φαινόμενα στον χώρο αποτελούν οι απλήρωτες υπερωρίες στον βωμό της επίκλησης στο συναίσθημα του εργαζόμενου λόγω τέλεσης «ανθρωπιστικού έργου» ως εργασία, απλήρωτες εκτός έδρας αποστολές, εξ αποστάσεως (ή και όχι) 24ωρα on call, μη αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης, μη προστασία από ομαδικές απολύσεις (ή «λήξη σύμβασης» αφού μπορεί να είναι και μηνιαία...), δεν υπάρχουν ανάλογη μισθολογική κλίμακα, αυξήσεις, προστασία μητρότητας και σε αρκετές περιπτώσεις οι άδειες υπάρχουν (ή και όχι) ανάλογα με την συμφωνία με τον εργοδότη (καθώς σε συμβάσεις έργου δεν προβλέπονται) και ακόμα χειρότερα σε κάποιες περιπτώσεις ούτε η ασφαλιστική κάλυψη δεν εξασφαλίζεται....

Γιατροί: όχι στην απόκτηση ειδικότητας με πανελλαδικές!

Η κυβέρνηση μέσα στο καλοκαίρι αποφάσισε να θέσει σε εφαρμογή το άρθρο 166 του νόμου 4600 του 2019 σύμφωνα με το οποίο οι εξετάσεις για την απόκτηση ειδικότητας μετατρέπονται σε πανελλαδικές με γραπτό και προφορικό σκέλος που θα γίνονται τέσσερις φορές το χρόνο σε δύο κέντρα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Το κύριο πρόβλημα δεν είναι βέβαια στη διαδικασία. Το κύριο πρόβλημα είναι ότι θα αναγράφεται βαθμός στον τίτλο κτήσης ειδικότητας κάτι που δεν γίνεται σε καμία άλλη χώρα του πλανήτη. Θα αναγράφεται μάλιστα ο βαθμός που πήρε ο εξεταζόμενος στην προφορική εξέταση.

Η ΟΕΝΓΕ (Ομοσπονδία Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας) σε κείμενο υπογραφών που κυκλοφορεί ενάντια σε αυτή την αλλαγή θέτει σοβαρά ερωτήματα που η κυβέρνηση δεν φαίνεται να θέλει να απαντήσει. Ένας νέος γιατρός, ο οποίος είχε άγχος στην προφορική εξέταση και πέρασε με «καλώς» θα μπορεί να δουλέψει στα δημόσια νοσοκομεία ή η ταμπέλα μιας εξέτασης μισής ώρας δε θα του το επιτρέπει; Μια νέα γιατρός, η οποία ήταν άρρωστη την ημέρα της προφορικής εξέτασης και πέρασε με «λίαν

καλώς» θα έχει τα ίδια εργασιακά δικαιώματα στον ιδιωτικό τομέα ή θα καταλήξει να κάνει δέκα εφημερίες το μήνα για να επιβιώσει; Ένας νέος γιατρός, που δεν ήταν καλά προετοιμασμένος για τις εξετάσεις επειδή η κλινική του δεν είχε στην πραγματικότητα πρόγραμμα εκπαίδευσης και θα του κολλήσει η ταμπέλα του «καλώς», θα βρει ποτέ στη σταδιοδρομία του το χρόνο να μελετήσει και να γίνει καλύτερος ή θα είναι καταδικασμένος μια ζωή;

Οι εξετάσεις ειδικότητας όριζαν ως τώρα αν ο εξεταζόμενος έχει την επιστημονική επάρκεια, να αναλάβει τις ευθύνες και τα δικαιώματα του ειδικού γιατρού. Ο χειρουργός είναι χειρουργός και όχι λίαν καλώς ή καλώς ή άριστος χειρουργός. Ο στόχος της κυβέρνησης είναι αντί να χτυπήσει τη ρίζα του κακού κάνοντας προσλήψεις και δίνοντας αυξήσεις στους γιατρούς και κυνηγώντας όσους παίρνουν φακελάκι να χτίσει νέους διαχωρισμούς μεταξύ των γιατρών αλλά και μεταξύ των νοσοκομείων. Η απόφαση αυτή πρέπει να βρει αντίσταση από τους γιατρούς και η ΟΕΝΓΕ ήδη πραγματοποιεί παράσταση διαμαρτυρίας την Τετάρτη 21/7 στο υπουργείο Υγείας.

Εκτός ορίων η ασυδοσία των εργοδοτών ενάντια σε καλλιτέχνες!

Σε μια απίστευτη καταγγελία προέβη ο Πανελλήνιος Μουσικός Σύλλογος αποδεικνύοντας ότι οι εργοδότες στο χώρο της τέχνης έχουν αποθρασυνθεί τελείως με αποτέλεσμα να υπάρχει άγρια εκμετάλλευση των εργαζομένων που έχουν βρεθεί σε πολύ μεγάλη ανάγκη εργασίας λόγω του ότι με την πανδημία τα καλλιτεχνικά γεγονότα και δρώμενα έχουν μειωθεί.

Σύμφωνα λοιπόν με την καταγγελία εταιρία κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών προχώρησε σε casting στα τέλη του Ιούνη σε ηθοποιούς για συμμετοχή σε μια νέα της παραγωγή με θέμα το γάμο. Στο υποτιθέμενο casting θα συμμετείχαν εκτός από τους υποψήφιους ηθοποιούς και 3 μουσικά σχήματα που θα έπαιζαν δημοτικά, νησιώτικα και ρεμπέτικα. Ο χώρος που καλέστηκαν οι μουσικοί ήταν ένας χώρος δεξιώσεων για γάμους στους Αγίους Θεοδώρους.

Εκεί διαπίστωσαν όλοι μαζί ότι οι ηθοποιοί που έκαναν τους σερβιτόρους και οι μουσικοί που αποτελούσαν μέλη των σχημάτων είχαν πέσει θύματα μιας καλά οργανωμένης παγίδας, καθώς η δεξίωση γινόταν για έναν πραγματικό γάμο που είχε προηγηθεί και οι κατήμενοι στα τραπέζι δεν ήταν κομπάρσοι αλλά συγγενείς και φίλοι των νεονύμφων. Όλοι μαζί είχαν πέσει θύματα της αδίστακτης εταιρείας που ακόμη και μετά την αποκάλυψη της απάτης μιλούσε για ένα reality και για ένα ντοκιμαντέρ που γίνεται για να «βοηθήσει», ανάμεσα στα άλλα και τους καλλιτέχνες που χτυπήθηκαν τόσο πολύ από την πανδημία!!! Μάλιστα έφτασαν στο σημείο να λένε ότι οι ηθοποιοί και οι μουσικοί δεν είχαν υπογράψει συμβάσεις και δεν πληρώνονται γιατί ήξεραν ότι θα δουλέψουν σε κανονικό γάμο.

Πως όμως να μην αποθρασύνονται οι ιδιώτες όταν οι κυβερνήσεις έχουν επιτρέψει εδώ και χρόνια ακόμη και στην ΕΡΤ να κάνει μουσικές εκπομπές όπου τα σχήματα παίζουν απλήρωτα εδώ και χρόνια;

Όχι στην απαξίωση της κοινωνικής πολιτικής των Δήμων

Μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων

Εν μέσω πανδημίας covid-19 έχει αποδειχθεί περισσότερο από ποτέ πόσο αναγκαίο είναι να στελεχωθούν και να λειτουργήσουν κανονικά οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων καθώς και οι υπηρεσίες που βελτιώνουν το επίπεδο ζωής των δημοτών. Από κοινωνικά προγράμματα όπως το Βοήθεια στο

Σπίτι και τους παιδικούς σταθμούς, ως την καθαριότητα των σχολείων, των δρόμων, τη λειτουργία παιδικών χαρών, πάρκων, κολυμβητριών και άλσεων είναι απαραίτητη η στελέχωση των υπηρεσιών των δήμων.

Είναι κυρίαρχα αυτοί οι τομείς που ασχολούνται με την άμεση καθημερινότητα όλων μας που λει-

τουργούν τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον κατά 50% με συμβασιούχους εργαζόμενους καθώς όλες οι κυβερνήσεις προτίμησαν να έχουν εργαζόμενους όμηρους στους αιρετούς της τοπικής αυτοδιοίκησης και να απαξιώνουν την κοινωνική πολιτική με κυρίαρχο στόχο όπως έχει γίνει σαφές από τους τελευταίους νόμους που ψήφισαν οι κυβερ-

νήσεις ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ την άλωση των δήμων από τους ιδιώτες. Ήδη σε 2 από τους μεγαλύτερους δήμους της Αττικής έχουν ξεκινήσει κινητοποιήσεις και το ζητούμενο είναι να παλέψουμε όλοι μαζί, εργαζόμενοι και δημότες για να μπορέσουμε να μονιμοποιηθούν οι εργαζόμενοι και να έχουμε καλύτερη παροχή υπηρεσιών.

Συμπαράσταση στον αγώνα των συμβασιούχων covid του Δήμου Αθηναίων

Του Θάνου Λυκουργιά, μέλους του συντονιστικού της «Ανυπότακτης Αθήνας»

Σε κινητοποίηση βρίσκονται οι συμβασιούχοι covid - 19 του Δήμου Αθηναίων, διεκδικώντας να ανανεωθούν οι συμβάσεις τους.

Πρόκειται για τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες που τον Μάιο του 2020 ανέλαβαν, με 4μηνες συμβάσεις, να συμβάλλουν στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας. Όπως σημειώνεται στην ανακοίνωση της επιτροπής που έχουν διαμορφώσει, στελέχωσαν νευραλγι-

κές θέσεις χωρίς κανένα από τα μέτρα προστασίας των υπόλοιπων εργαζόμενων (ειδικές άδειες, τηλεργασία, πληρωμή υπερωριών κλπ), βρέθηκαν δηλαδή πραγματικά στην πρώτη γραμμή.

Καθώς οι ανάγκες για τις οποίες προσελήφθησαν συνέχισαν να υπάρχουν, με το πέρας του πρώτου τετραμήνου, οι συμβάσεις τους επαναπροκηρύχθηκαν για ένα ακόμα 4μηνο με πριμοδότηση στα μόρια ώστε να συνεχίσουν να εργάζονται και στη συνέχεια, τον Δεκέμβριο του 2020 υπήρξε νέα επαναπροκήρυξη των θέσεων τους, για 8 μήνες αυτή την φορά και μέχρι τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Έχοντας ως δεδομένη την υποστελέχωση των ΟΤΑ (Οργανισμών Τοπικής Αυτο-

διοίκησης), αλλά και όπως απέδειξε η εμπειρία από την εργασία τους, οι συμβασιούχοι covid - όπως τόσοι και τόσοι άλλοι - καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες και η ομηρία τους πρέπει να σταματήσει. Ούτως ή άλλως, αλλά και ειδικά όταν όλοι αναγνωρίζουν πως το ερχόμενο φθινόπωρο θα υπάρξει νέα έξαρση της πανδημίας, η παραμονή τους στην εργασία είναι απαραίτητη.

Η κρίσιμη διαφορά είναι ότι ζητούν αυτή τη φορά να υπάρξει ανανέωση των συμβάσεων τους και όχι επαναπροκήρυξη με μοριοδότηση, η οποία πρακτικά τους οδηγεί τους οδηγεί στο να ξεκινούν κάθε φορά από το μηδέν. Μέσω της επιτροπής τους ζητούν από το Δήμο Αθηναίων

να πάρει απόφαση για την παραμονή τους στην εργασία και μέσω αυτής να απευθυνθούν έπειτα στο αρμόδιο Υπ. Εσωτερικών ώστε τόσο αυτοί όσο και όλοι οι αντίστοιχοι εργαζόμενοι να παραμείνουν στις θέσεις τους. Επίσης ζητούν την συμπαράσταση της ΠΟΕ - ΟΤΑ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στους ΟΤΑ) και της ΑΔΕΔΥ, ώστε να ενισχυθεί ο αγώνας τους. Η ανανέωση των συμβάσεων τους θα είναι ένα σημαντικό βήμα στην προσπάθεια να σπάσει η μακρά αλυσίδα των ελαστικών εργασιακών σχέσεων στους ΟΤΑ και το Δημόσιο συνολικότερα και σε αυτή τους την προσπάθεια χρειάζονται την μεγαλύτερη δυνατή συμπαράσταση.

Κινητοποιήσεις των εργαζομένων στον Δήμο Καλλιθέας

Της Ελένης Χριστοπούλου, συμβασιούχου εργαζόμενης στο Δήμο Καλλιθέας

Την προηγούμενη εβδομάδα οι εργαζόμενοι του Δήμου Καλλιθέας προχώρησαν σε κινητοποιήσεις. Την Δευτέρα 12/7 έγινε ενημέρωση στους χώρους εργασίας με τα αιτήματα και τις καταγγελίες των εργαζομένων.

Καταγγελία για την άρνηση του Δημάρχου Καλλιθέας να συμβάλλει στην παραμονή των συμβασιούχων στην εργασία, είτε με νομοθετική πρωτοβουλία μέσω της ΚΕΔΕ (Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας) για παράταση όλων των συμβάσεων των υπηρετούντων, είτε με συνομιλίωση σε δικαστικές διεκδικήσεις, καθώς οι εργαζόμενοι συμβασιούχοι καλύπτουν αποδεδειγμένα πάγιες

και διαρκείς ανάγκες. Καταγγελία για την άρνηση και απαράδεκτη καθυστέρηση της εφαρμογής του νόμου από την διοίκηση για την διεξαγωγή προληπτικής ιατρικής(κατά την επταετή θητεία της διεξήχθη μόνο μια φορά).

Καταγγελία για την άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί με τον νόμο και να αποζημιώσει χρηματικά τους εργαζόμενους που δεν έλαβαν ΜΑΠ (Μέσα Ατομικής Προστασίας) κατά την χρονική περίοδο 2017-2020 και για το πετσόκομμα της νέας μελέτης για προμήθεια ΜΑΠ 2021 με την δικαιολογία πως είναι υπερκοστολογημένα, ενώ την ίδια στιγμή η διοίκηση διαθέτει περισσότερα χρήματα σε ιδιώτη εργολάβο για την διαμόρφωση νησίδας. Τέλος καταγγελία για την κατασπατάληση δημοτικών κονδυλίων για την συγκρότηση αναπτυξιακού οργανισμού με στόχο να

παραχωρούνται όλες οι δημοτικές δομές σε ιδιώτες.

Την Τρίτη 13/7 οι εργαζόμενοι της καθαριότητας, του πρασίνου και των τεχνικών συνεργείων απείχαμε από την εργασία μας και την Τετάρτη 14/7 προχώρησαμε σε γενική συνέλευση έξω από το δημαρχείο της Καλλιθέας. Έγινε σαφές ότι οι συμβασιούχοι καλύπτουμε πάγιες και διαρκείς ανάγκες ασχέτως της δικαιολογίας πρόσληψής μας (covid-19). Όχι μόνο γιατί οι περισσότεροι είμαστε συμβασιούχοι εδώ και χρόνια στο δήμο αλλά γιατί όπως είναι γνωστό στους κατοίκους της Καλλιθέας οι δρόμοι και τα σχολεία καθαρίζονται στην πλειοψηφία από συμβασιούχους. Αντίστοιχα και οι παιδικοί σταθμοί και οι κοινωνικές δομές δεν θα λειτουργούσαν χωρίς αυτούς. Στην συνάντηση του προεδρείου του συλλόγου με τον Δήμαρχο, ο Δήμαρχος αρνήθηκε να

υποστηρίξει την κάλυψη των πάγιων και διαρκών αναγκών διότι θεωρεί ότι καλύπτουμε ανάγκες λόγω covid. (οδηγώντας για μια ακόμα φορά τους συμβασιούχους στον δρόμο των δικαστηρίων).

Αποδέχθηκε ο Δήμαρχος το αίτημα της καταβολής χρημάτων για τα ΜΑΠ των προηγούμενων ετών (με ένα χρονοδιάγραμμα μέχρι τον Σεπτέμβριο), αν και πιο ουσιαστικό είναι τα ΜΑΠ να δίνονται στους εργαζόμενους για την προστασία της ζωής τους και της σωματικής τους ακεραιότητας. Ο σύλλογος εργαζομένων πρότεινε την αναστολή των κινητοποιήσεων για να συνεδριάσει η ΠΟΕ-ΟΤΑ ώστε να στηρίξει τις κινητοποιήσεις μας. Οι εργαζόμενοι είμαστε σε αναμονή για την συνέχιση των κινητοποιήσεων και τη λύση του πάγιου αιτήματος για μονιμοποίηση και όχι για παράταση απλά της ομηρίας μας.

Νομοσχέδιο – Οδοστρωτήρας για την Δημόσια Εκπαίδευση

Ανεστραμμένες Ανάγκες ή

Των Νίκου Αναστασιάδη και
Πόλυς Σύριγγα-Μανώλη

Δεν πρόλαβε ακόμα να στεγνώσει το μελάνι από το διαβόητο πολυνομοσχέδιο για την εκπαίδευση που παρουσίασε η Κεραμέως με την στήριξη του ίδιου του Μητσοτάκη σε μία επίδειξη ισχύος, και άρχισαν οι καινοτομίες να πλαгиοκοπούν το εκπαιδευτικό κίνημα. Προς γνώσιν και συμμόρφωσιν, μετά την μεγαλειώδη απάντηση που έδωσαν οι εκπαιδευτικοί το προηγούμενο διάστημα με την αποχή τους από τις ηλεκτρονικές κρίσεις – φιάσκο για την εκλογή αιρετών στα Υπηρεσιακά Συμβούλια και με την παραδειγματική συμμετοχή τους στην απεργία αποχή από την αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, νομοσχέδιο που προσπάθησε να το περάσει η Κεραμέως με κλειστά τα σχολεία!

Νομοσχέδιο - αντιδραστική τομή στην εκπαίδευση

Το νομοσχέδιο Κεραμέως ή αλλιώς «Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» δεν αφήνει καμία αυταπάτη αφού άλλωστε η ίδια η υπουργός δήλωσε ότι «νομοθετούμε με βάση το κυβερνητικό μας πρόγραμμα!». Η υπουργός εξαρχής στη συνάντηση, απέκλεισε κάθε συζήτηση για το θέμα των μόνιμων διορισμών, το χρονοδιάγραμμα, τις κατανομές, τον αριθμό, κ.ο.κ. Και μόνο αυτό το γεγονός, αποδεικνύει ότι ο κυβερνητικός σχεδιασμός στην εκπαίδευση δεν αφορά την επίλυση των τεράστιων προβλημάτων που οξύνθηκαν μέσα στην πανδημία, δεν αφορά κανένα σαφές σχέδιο με σκοπό να αναχαιτιστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας στα παιδιά μας. Αντιθέτως, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΙΘ υπερασπίστηκε τα 25αρια τμήματα, την επιλογή να στεγαστούν νήπια και προνήπια σε κοντέινερ, τις περικοπές στα προγράμματα της Β/θμιας, την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς με «μια απ' τα ίδια», χωρίς μέτρα ώστε τα σχολεία να μην ξανακλείσουν από Σεπτέμβριο.

Με βάση την παρουσίαση της Υπουργού Παιδείας μπορούμε να πούμε ότι οι συγκεκριμένοι κυβερνητικοί σχεδιασμοί αποτελούν βαθιά, αντιδραστική τομή στη δομή και στο περιεχόμενο του σχολείου, διαμορφώνουν ένα ακόμα πιο ταξικό, κατηγοριοποιημένο σχολείο και συνιστούν πλήγμα στα

μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών. Αλλάζουν βασικές πλευρές του σχολείου, ενισχύεται ο κατακερματισμός του ενιαίου χαρακτήρα της γνώσης και του σχολικού προγράμματος, δημιουργείται ένα ασφυκτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κληθούν να εργαστούν οι εκπαιδευτικοί και μέσω της λεγόμενης «ατομικής αξιολόγησης» μεταφέρεται η ευθύνη για το καθετί στον εκπαιδευτικό.

Οι 3 πυλώνες του νομοσχεδίου

Πιο συγκεκριμένα, ο πρώτος πυλώνας του νομοσχεδίου αφορά την μεγαλύτερη «αυτονομία» της σχολικής μονάδας στο παιδαγωγικό κομμάτι, στο κομμάτι της λήψης αποφάσεων και εν γένει στη συνολική λειτουργία της. Η ίδια η εμπειρία μας δείχνει ότι πίσω από τις εύχες λέξεις περί αυτονομίας

κάθε σχολείο ή ο εκπαιδευτικός ποιο θα αξιοποιεί. Η συγγραφή των βιβλίων από αρμοδιότητα του κράτους μεταφέρεται στους ιδιώτες, ενώ δεν εξασφαλίζεται η ευθύνη του κράτους για τη δωρεάν παροχή τους (εκτός αν το Υπουργείο σκέφτεται να λύσει το θέμα με φωτοτυπίες!!). Η δήθεν «ελευθερία επιλογής» υπονομεύει την πραγματική σύγχρονη ανάγκη για ένα ενιαίο, σύγχρονο, επιστημονικά και παιδαγωγικά τεκμηριωμένο πρόγραμμα σπουδών. Ο διαχωρισμός των σχολείων σε «καλά» και «κακά» και η δημιουργία σχολείων πολλών ταχυτήτων είναι άμεσα συνδεδεμένος και με τη διαφοροποίηση της σχολικής γνώσης, με την επιταγή να μη μαθαίνουν όλα τα παιδιά «τα ίδια γράμματα». Η Κυβέρνηση με τις ευλογίες του ΟΟΣΑ, προετοιμάζει την διεξαγωγή σε εθνικό επίπεδο διαγνωστικών

καθώς και ΟΛΑ τα εκπαιδευτικά προγράμματα, και ΟΛΕΣ οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από την σχολική μονάδα, το σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας και τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης!

Ο/Η διευθυντής-τρια της σχολικής μονάδας αποκτά υπερεξουσίες και συρρικνώνεται ο ρόλος του Συλλόγου Διδασκόντων. Δημιουργείται ο θεσμός του μέντορα που θα έχει στην ευθύνη του τις/τους νέες-ους συναδέλφισσες-ους, όπως επίσης και οι συντονιστές-τριες τάξεων και αντικειμένων. Οι συγκεκριμένοι εκπαιδευτικοί, που θα επιλέγονται από την/τον διευθύντρια-ντή του σχολείου, θα πριμοδοτούνται με μόρια για τις μελλοντικές επιλογές στελεχών και θα έχουν απαλλαγή από εξωδιδασκικά καθήκοντα. Σε αυτό το πλαίσιο προβλέπεται και η αύξηση της θητείας των διευθυντών-ντριών από 3 χρόνια σε 4, καθώς και η κατάργηση του αριθμητικού περιορισμού της θητείας τους.

Δεύτερος πυλώνας θα είναι η λεγόμενη «ατομική αξιολόγηση» των εκπαιδευτικών, δηλαδή ο ασφυκτικός έλεγχος ώστε να υλοποιούν κατά γράμμα τις κατευθύνσεις της εκάστοτε κυβέρνησης. Με αυτόν τον τρόπο θα προβλέπεται εξοντωτική αξιολόγηση σε 2 πεδία: 1) ανά 4 χρόνια α) στη «γενική και ειδική διδακτική επάρκεια» από την/τον σύμβουλο εκπαίδευσης του εκάστοτε αντικειμένου β) στο «παιδαγωγικό κλίμα και τη διαχείριση της τάξης», από την/τον διευθύντρια-ντή του σχολείου 2) ανά 2 χρόνια στο πεδίο της υπηρεσιακής «συνέπειας και επάρκειας» από την/τον σύμβουλο εκπαίδευσης και παιδαγωγικής ευθύνης και την/τον διευθύντρια-ντή του σχολείου από κοινού. Ο/η εκπαιδευτικός θα αξιολογείται ατομικά σε 4βαθμη κλίμακα και θα χαρακτηρίζεται ως μη ικανοποιητικός, ικανοποιητικός, πολύ καλός, εξαιρετικός. Οι εκπαιδευτικοί που θα κρίνονται ως μη ικανοποιητικοί και ικανοποιητικοί θα οδηγούνται σε «επιμόρφωση», για την οποία η Υπουργός απάντησε ότι δεν έχουν σκεφτεί τον τρόπο που θα γίνει!! Ξεπερνάει κάθε παιδαγωγική λογική η παρουσίαση της επιμόρφωσης ως φόβητρο! Το Υπουργείο Παιδείας κρύβει συνειδητά ότι ο χαρακτηρισμός υπαλλήλων με βάση τον Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα ως μη επαρκείς ανοίγει τον δρόμο έως και για την απόλυσή τους!! Η Υπουργός Παιδείας δεν έκανε αναφορά στις διαδικασίες της αξιολόγησης αλλά είναι γνωστό ότι αυτή θα συνδέεται με ατομικά φύλλα αξιολόγησης, συνέντευξη

Το είδος και το μέγεθος της αντίστασης του συνόλου της εκπαιδευτικής κοινότητας και η αποφασιστικότητα με την οποία θα σταθούμε συλλογικά και ενωτικά, θα κρίνουν προς τα πού θα γύρει η ζυγαριά.

κρύβεται ο στόχος της απαλλαγής του κράτους από τις υποχρεώσεις του στη χρηματοδότηση, τη στελέχωση, την επιμόρφωση, κ.α. Δεν ξεχνάμε ότι κριτήρια της λεγόμενης αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας (που έμεινε στα χαρτιά από τη συντριπτική συμμετοχή του κλάδου στην απεργία – αποχή) ήταν η διαχείριση των οικονομικών πόρων και του προσωπικού. «Αυτονομία» με βάση αυτή την εμπειρία σημαίνει μεγαλύτερη εξάρτηση του σχολείου από την τσέπη των γονιών και τις ανάγκες της αγοράς. Είναι χαρακτηριστική η αναφορά της υπουργού ότι «το σχολείο θα μπορεί να αξιοποιεί τις υποδομές του με σκοπό την ανεύρεση οικονομικών πόρων», όπως επίσης και οι αναφορές για συνεργασία με διάφορους φορείς (ιδρύματα, ΜΚΟ, επιχειρήσεις) που αποκτούν λόγο ακόμα και στο τι θα διδάσκεται. Επιχειρείται ένα ακόμα χτύπημα στον ενιαίο χαρακτήρα του περιεχομένου σπουδών στο σχολείο με την εισαγωγή του λεγόμενου πολλαπλού βιβλίου. Η ίδια η υπουργός ανέφερε ότι με βάση τα νέα προγράμματα σπουδών θα κληθούν διάφορες συγγραφικές ομάδες να παράγουν τα δικά τους βιβλία, από τα οποία θα μπορεί να αποφασίζει το

τεστ αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος σε Γλώσσα και Μαθηματικά για τους μαθητές της ΣΤ Δημοτικού και Γ Γυμνασίου. Τα αποτελέσματα θα είναι ανώνυμα και δεν θα συνεκτιμάται ο βαθμός κατά την αξιολόγηση των μαθητών. Επίσης με απόφαση της υπουργού Παιδείας μπορούν να διεξάγονται σε αυτές τις τάξεις εθνικές εξετάσεις διαγνωστικού χαρακτήρα σε θέματα ευρύτερων γενικών γνώσεων και άλλων γνωστικών αντικειμένων. Αυτό βέβαια που δεν έχει χώρο στην δημόσια συζήτηση είναι η σύνδεση της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας με τα αποτελέσματα των εξετάσεων και η εκβιαστική προσαρμογή της διδασκαλίας στην ανάγκη επίτευξης υψηλών σκορ στις εξετάσεις.

Σύμφωνα με το νέο νομοσχέδιο κάθε σχολική μονάδα είναι υποχρεωμένη να λειτουργεί, με πρωτοβουλία και ευθύνη του Διευθυντή, ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, στην οποία θα αναφέρονται πληροφορίες για το διδακτικό προσωπικό, τις υποδομές και τον εξοπλισμό της σχολικής μονάδας καθώς και για την πρόσβαση σε αυτή μελών της σχολικής κοινότητας με αναπηρίες, το εβδομαδιαίο και ωρολόγιο πρόγραμμα και πιθανές αλλαγές τους,

επιχειρείται να ψηφιστεί κατακαλόκαιρο!

Νέες Καινοτομίες;

και παρατήρηση εντός της σχολικής τάξης. Ανέφερε ότι ο διευθυντής του σχολείου, για να αποκτήσει εικόνα στο αξιολογικό του πεδίο, θα παρακολουθεί το μάθημα του κάθε συναδέλφου όποτε αυτός κρίνει. Η ατομική αξιολόγηση και τα κριτήριά της είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την αυτοαξιολόγηση, δημιουργείται ένα ασφυκτικό, γραφειοκρατικό πλέγμα γύρω από την/τον εκπαιδευτικό της τάξης που καμία σχέση δεν έχει με την ουσιαστική και απαραίτητη στήριξη της καθημερινής διδακτικής πράξης, τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, την αντιμετώπιση υπαρκτών προβλημάτων. Άλλωστε, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν κριτικά και αυτοκριτικά τη δουλειά τους, αναζητούν τρόπους υπέρβασης καθημερινών προβλημάτων και σε αυτό ακριβώς χρειάζονται στήριξη. Το αξιολογικό πλέγμα που διαμορφώνεται στοχεύει στον πιο ασφυκτικό έλεγχο της δουλειάς του εκπαιδευτικού με βάση τις αντιεκπαιδευτικές κατευθύνσεις. Αντίστοιχα συστήματα αξιολόγησης έχουν εφαρμοστεί σε πολλές χώρες του εξωτερικού με τραγικά αποτελέσματα. Στον αντίποδα της λογικής του Υπουργείου («όποιος αξιολογεί αξιολογείται») προτάσσουμε τη βαθιά παιδαγωγική θεώρηση πως όποια-ος εκπαιδεύει, πρέπει να στηρίζεται!

Δεμένους με τους δύο παραπάνω είναι και ο τρίτος πυλώνας που αφορά τις δομές εκπαίδευσης και τις επιλογές στελεχών. Προωθούνται αλλαγές στις δομές των ΠΕΚΕΣ. Ο Συντονιστής Εκπαίδευσης αντικαθίσταται με τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης που θα αναφέρεται σε επίπεδο Διεύθυνσης Εκπαί-

δευσης και ταυτόχρονα δημιουργείται ο θεσμός του Περιφερειακού Επόπτη Ποιότητας (ένας ανά Περιφερειακή Διεύθυνση) και του Επόπτη Ποιότητας (διαμοιρασμένοι σε επίπεδο Διεύθυνσης). Οι συγκεκριμένοι κρίκοι της διοικητικής πυραμίδας σχετίζονται άμεσα με την προώθηση των διαδικασιών της αξιολόγησης, δηλαδή με τη μεταβίβαση των κατευθύνσεων του Υπουργείου Παιδείας προς τα κάτω και τον έλεγχο της προώθησης της αντιεκπαιδευτικής πολιτικής. Είναι «ηλίου φαεινότερο» ότι οι Σύμβουλοι και οι Επόπτες, όπως φυσικά και οι Συντονιστές Εκπαίδευσης (επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ), ουσιαστικά και πρακτικά δε θα ενισχύουν τη δουλειά των συναδέλφων στην τάξη (κάτι τέτοιο είναι και πρακτικά αδύνατο με βάση τον όγκο σχολείων που ο καθένας θα έχει στην ευθύνη του), αλλά θα προωθούν την αξιολόγηση. Ζήσαμε άλλωστε την «υποστήριξη» τους όλο αυτό το διάστημα της πανδημίας και ιδιαίτερα κατά την περίοδο της υποχρεωτικής αναστολής των σχολικών μονάδων, όταν οι εκπαιδευτικοί είτε ατομικά είτε συλλογικά μεταξύ τους προσπαθούσαν να διαχειριστούν τα προβλήματα αλλά και τα εμπόδια που πολλάκις έβαζε το ίδιο το ΥΠΑΙΘ. Επιπλέον, σε αδρές γραμμές χωρίς να δώσει λεπτομέρειες η Υπουργός αναφέρθηκε σε αλλαγές στο περιεχόμενο και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των ΚΕΣΥ.

Το πώς εννοεί το ΥΠΑΙΘ τον διάλογο φαίνεται ξεκάθαρα από τη χρονική στιγμή που η κυβέρνηση φέρνει το εν λόγω νομοσχέδιο, μέσα στο καλοκαίρι, με την ψήφιση να πηγαίνει Ιούλιο μήνα με τα σχολεία κλειστά. Η ίδια τακτι-

κή εδώ και χρόνια: αντιεκπαιδευτικά μέτρα να έρχονται με κλειστά σχολεία ώστε να μην υπάρχουν αντιδράσεις.

Τα καθήκοντα και ο ρόλος του εκπαιδευτικού κινήματος

Σε αυτήν την συγκυρία η επίθεση είναι τέτοιου μεγέθους που πρέπει να αντιπαρατάξουμε τις δικές μας δυνάμεις ενωμένες και με σχέδιο δράσης. Ο ρόλος των δυνάμεων της Ριζοσπαστικής – Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς θα είναι σημαντικός στο επόμενο διάστημα. Η πρώτη απάντηση θα πρέπει να είναι η ενοποίηση προσπαθειών ακόμα και η ενότητα στην δράση συνδικαλιστικών δυνάμεων που θα βρεθούν απέναντι σε αυτήν την επίθεση. Η αξιοποίηση της παρακαταθήκης της νίκης από τις πρόσφατες αντιπαραθέσεις με το Υπουργείο Παιδείας είναι ένα στοιχείο που πρέπει να μετρήσει στην στάση της συνδικαλιστικής αριστεράς και μέσα από τις παρεμβάσεις που ξεκίνησαν ήδη το προηγούμενο διάστημα χρειάζεται να ανεβάσουμε τον πήχη της αντιπαράθεσης ώπου και αυτό το νομοσχέδιο να μείνει στα χαρτιά. Μπορεί μετά τη γενική κατακραυγή και τον ορμηικό αντιδράσεων να πάρθηκε πίσω η απόφαση της Κεραμέως να διαχωρίζονται οι μαθητές/ μαθήτριες στα τμήματα με βάση ποιοτικά κριτήρια και όχι με αλφαβητική σειρά που ίσχυε μέχρι σήμερα, όλες όμως οι εξαγγελίες τους (όπως π.χ. το πολλαπλό βιβλίο) καθιστούν την επίθεση πολυμέτρητη και ακραία αντιεκπαιδευτική. Παρόλα αυτά τίποτα δεν έχει ακόμα κριθεί! Το είδος και το μέγεθος της αντίστασης του συνόλου της εκπαιδευτικής κοινότητας και

η αποφασιστικότητα με την οποία θα σταθούμε συλλογικά και ενωτικά, θα κρίνουν προς τα πού θα γύρει η ζυγαριά. Όσοι και όσες πάρουμε αυτήν την απόφαση πρέπει να κατανοήσουμε ότι για να κερδίσουμε πρέπει ναβάλουμε όλες μας τις δυνάμεις μέσα στα πρωτοβάθμια όργανά μας, να βοηθήσουμε να ξαναμπουν οι συλλογικές διαδικασίες στην ημερήσια διάταξη, να βρεθούμε μαζί με δυνάμεις με τις οποίες θα χρειαστεί να δημιουργήσουμε ένα ενιαίο μέτωπο ενάντια στην επίθεση της κυβέρνησης που θα φτάει μέχρι την ανατροπή της!

Τα ΔΣ της ΔΟΕ και της ΟΛΜΕ έχουν ευθύνη να ενημερώσουν αναλυτικά τον κλάδο για τις αλλαγές, να προετοιμάσουν τις/τους εργαζόμενες-ους για ουσιαστική αναμέτρηση με την κυβέρνηση, να προτάξουν τις πραγματικές ανάγκες της λειτουργίας των σχολείων.

Το ΥΠΑΙΘ και η κυβέρνηση συνεχίζουν να νομοθετούν έχοντας γυρισμένη την πλάτη στις/στους μαθητρί-ες-τές, τις/τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειές τους. Γνωρίζουν ότι το επερχόμενο νομοσχέδιο είναι αντιεκπαιδευτικό, για αυτό και επιδιώκουν να το περάσουν μέσα στο κατακαλόκαιρο. Ομολογούν βέβαια με αυτόν τον τρόπο τι πραγματικά φοβούνται: την οργανωμένη διεκδίκηση και πάλη των εκπαιδευτικών μέσα από τα Σωματεία τους. Άλλωστε, ήδη οι εκπαιδευτικοί έδωσαν τις απαντήσεις τους 5 φορές στην κυβέρνηση και στο ΥΠΑΙΘ (ηλεκτρονικές εκλογές, αξιολόγηση, κάμερες στην τάξη, τηλε-απουσίες, επέκταση ωραρίου νηπιαγωγών). Το ίδιο θα κάνουν και τώρα και αυτό η κυβέρνηση καλό είναι να το γνωρίζει.

Είμαστε σε θέση μάχης για μια ακόμη φορά! Έχουμε τη δύναμη να τους χαλάσουμε τα σχέδια! Απαιτούμε από την κυβέρνηση και το ΥΠΑΙΘ να αποσύρουν το εν λόγω νομοσχέδιο και να πάρουν τώρα μέτρα για την προετοιμασία της επόμενης σχολικής χρονιάς με βάση τις διεκδικήσεις των εργαζομένων.

Τα ΔΣ των ΣΕΠΕ και των ΕΛΜΕ πρέπει να βρεθούν σε ετοιμότητα, να πάρουν άμεσες πρωτοβουλίες ενημέρωσης των συναδέλφων και να απαντήσουν αγωνιστικά και άμεσα. Τα ΔΣ της ΔΟΕ και της ΟΛΜΕ πρέπει να συνεδριάσουν άμεσα, να πάρουν θέση, να αναλάβουν τις ευθύνες τους για την οργάνωση της πάλης του κλάδου. Βάζοντας μπροστά τις ανάγκες των μαθητριών-ων μας και την πάλη για να μην περάσει η αντιεκπαιδευτική πολιτική.

Τι κόμμα είναι, πλέον,

Το κόμμα του Αλ. Τσίπρα θα μπορούσε να έχει στη διάθεσή του ένα μεγάλο όπλο: την αγανάκτηση και την εχθρότητα ενός σημαντικού τμήματος της εργατικής τάξης και των λαϊκών δυνάμεων απέναντι στην πολιτική του Μητσοτάκη. Όμως, όπως αποδεικνύουν όλες οι δημοσκοπήσεις, η ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ έχει αποδειχθεί ανίκανη να αξιοποιήσει αυτό το όπλο, να δημιουργήσει συνεκτικό και ανερχόμενο πολιτικό ρεύμα, που θα απειλεί με ανατροπή την κυβέρνηση των πιο αδίστακτων νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων.

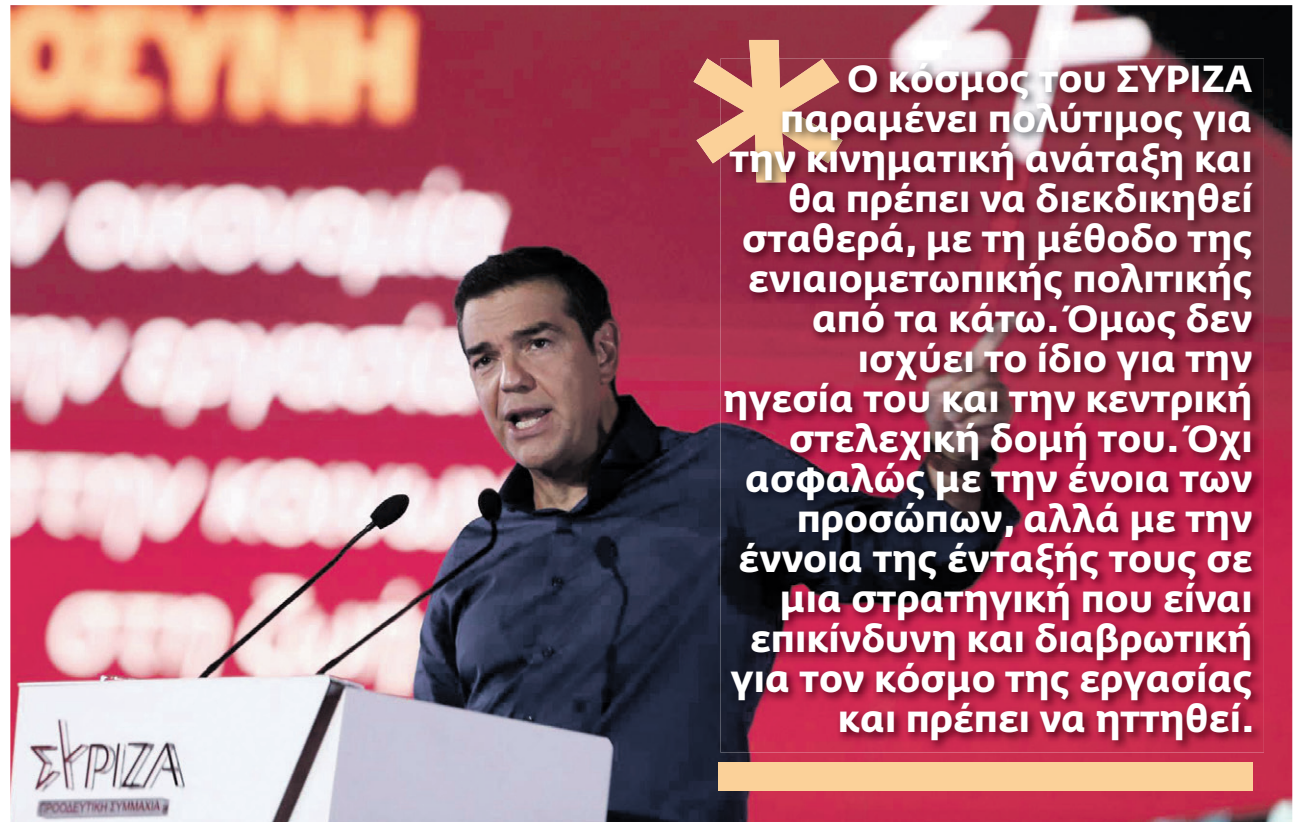
[...]

Η κομματική συγκυρία

Μετά την επεισοδιακή συνεδρίαση του Πολιτικού Συμβουλίου και την άχρωμη Προγραμματική Συνδιάσκεψη (με κεντρική ιδέα τη φούσκα που αμόλησε ο Τσίπρας: «στροφή αριστερά... για να κερδίσουμε το κέντρο»), ο ΣΥΡΙΖΑ έθεσε τον εαυτό του μπροστά στο εξής πολιτικό χρονοδιάγραμμα: Συνέδριο μέσα στο 2021, προετοιμασία για εκλογές μέσα στο 2022. Η εκτίμηση ότι απομακρύνεται το ενδεχόμενο εκλογών το φθινόπωρο του 2021 είναι φανερό, αν και δεν απαντήθηκε το ενδιαφέρον ερώτημα αν ο Μητσοτάκης θα απομακρύνει τις εκλογές επειδή αισθάνεται σίγουρος για τον έλεγχο των πολιτικών εξελίξεων, ή αντίθετα, επειδή δίνει προτεραιότητα στο να περάσει εδώ και τώρα ένα πλήρες πλέγμα αντιμεταρρυθμίσεων, πριν ορθωθεί απέναντί του ένα απειλητικό αντιπολιτευτικό ρεύμα.

Παρόλα αυτά είναι φανερό ότι το στελεχικό δυναμικό του ΣΥΡΙΖΑ αντιμετωπίζει αυτό το χρονοδιάγραμμα μέσα σε κλίμα ηττοπάθειας. Έχουν από καιρό τη συναίσθηση ότι βαδίζουν προς μια νέα πολιτική/εκλογική ήττα από τον Μητσοτάκη. Σήμερα, η συναίσθηση αυτή οδηγεί σε μια πιο ανοιχτή αντιπαράθεση της λεγόμενης «αριστερής πτέρυγας» με τον Τσίπρα και το περιβάλλον του. Η σύγκρουση στο ΠΣ (με αφορμή την έγκριση της επιχορήγησης στην αναξιοπαθούσα Frapport για διαφυγόντα κέρδη λόγω πανδημίας), που υπογραμμίστηκε μέσω της αποχώρισης από τη συνεδρίαση του Ν. Βούτση, απλώς δημοσιοποίησε το γεγονός και προανήγγειλε την έντασή του στο ερχόμενο διάστημα.

Η «Ομπρέλα», ο πολυσυλλεκτικός συνασπισμός των αντιπολιτευόμενων στον Τσίπρα και στους «προεδρικούς» του, έχει υιοθετήσει τις διαπιστώσεις του άρθρου των Αντώνη Λιάκου και Μυροίνης Ζορμπά, που λειτούργησε ως πέτρα στα βαλτωμένα νερά της συζήτησης στον ΣΥΡΙΖΑ. Σε αυτό, οι Α.Λ. και Μ.Ζ. προειδοποίησαν ότι ο Μητσοτάκης δεν θα πέσει εύκολα, γιατί εκφράζει πολιτικά την τάση ανασύνταξης του αστισμού

*** Ο κόσμος του ΣΥΡΙΖΑ παραμένει πολύτιμος για την κινηματική ανάταξη και θα πρέπει να διεκδικηθεί σταθερά, με τη μέθοδο της ενιαιομετωπικής πολιτικής από τα κάτω. Όμως δεν ισχύει το ίδιο για την ηγεσία του και την κεντρική στελεχική δομή του. Όχι ασφαλώς με την έννοια των προσώπων, αλλά με την έννοια της ένταξής τους σε μια στρατηγική που είναι επικίνδυνη και διαβρωτική για τον κόσμο της εργασίας και πρέπει να ηττηθεί.**

στην Ελλάδα μετά από 10 χρόνια κρίσης, γιατί πίσω του στοιχίζεται ένα «κοινωνικό μπλοκ», με στρατηγική-τακτική-συμμαχίες και επικοινωνιακή δύναμη. Βέβαια, οι ΑΛ και ΜΖ (αμφότεροι σοσιαλδημοκράτες, «νεοφερμένοι» στον ΣΥΡΙΖΑ, με εκσυγχρονιστική προϋπηρεσία...), στη βάση αυτών των σωστών διαπιστώσεων, πρότειναν μια βαθύτερη προσαρμογή στη συστημική πραγματικότητα, μια ταχύτερη ευθυγράμμιση με το σοσιαφιλελευθερισμό, και την «απελευθέρωση» του κόσμου της Αριστεράς από τις δουλειές στην έννοια «κόμμα». Θα περίμενε κανείς ότι η Ομπρέλα και ειδικότερα οι 53+ (με μακρά προϋπηρεσία στην ευρωκομμουνισμό και κάποιοι στην αριστερή πτέρυγά του) θα έβγαζαν τα αντίστροφα συμπεράσματα από αυτά των ΑΛ και ΜΖ: ότι η επίθεση του «αστικού μπλοκ» δεν μπορεί να ηττηθεί εκλογικά αν δεν αντιμετωπιστεί κινηματικά με την ανατροπή -ή έστω το μπλοκάρισμα- των αντιμεταρρυθμίσεων με τη μέθοδο του δρόμου και της απεργίας. Και γι' αυτό, ότι η έννοια του συλλογικού-δημοκρατικού και παρεμβατικού κόμματος, παραμένει αναπαραστατικής αξίας για την Αριστερά. Όμως όποιος περιμένει να ακούσει από το εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ να σηκώνονται φωνές που θα ζητούν να αντιταχθεί στο «ριζοσπαστισμό της Δεξιάς» ένας αποτελεσματικός «ριζοσπαστισμός της Αριστεράς», θα κουραστεί να περιμένει. Η υποταγή στην απολύτως εκλογοκεντρική στρατηγική του Τσίπρα επιβάλει σε όλους και όλες την πλήρη αφωνία σχετικά με το ποιος-πώς-πότε θα

μπορούσε να αναλάβει αυτά τα κρίσιμα καθήκοντα κινηματικής ανάταξης, που είναι προϋπόθεση για την εκλογική αντιμετώπιση του Μητσοτάκη. Είκοσι χρόνια μετά τη Γένοβα, μοιάζει ότι όλοι και όλες στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ έχουν ξεχάσει ότι η ανοδική πορεία τους άρχισε με την «αριστερή στροφή», που ήταν ταυτόχρονα η ήττα άλλων που υποστήριζαν τη στροφή προς τη σοσιαλδημοκρατία και προς το κέντρο (και που βύθιζαν τον τότε Συνασπισμό στα όρια του 3%).

[...]

Σε αυτό το τοπίο, το συνέδριο (εάν και όταν γίνει) δεν πρόκειται παρά να καταγράψει την πλήρη κυριαρχία του Τσίπρα και των «προεδρικών» του, υποβαθμίζοντας πλήρως το ρόλο όσων πιστεύουν ότι μπορούν να συνυπάρξουν μαζί του λειτουργώντας ως αριστερή πτέρυγα. Αν γι' αυτό χρειαστούν «υπερβολές» (όπως η εκλογή του προέδρου κατ' ευθείαν από τη βάση) αυτές είναι πλέον εφικτές, ενώ οι εκσυγχρονιστές δημοσιογράφοι που έχουν πλαισιώσει την προεδρική φρουρά δεν χάνουν ευκαιρία να δείχνουν στους βετεράνους του ευρωκομμουνισμού την πόρτα εξόδου από τον ΣΥΡΙΖΑ. Και οι πιο δηλητηριώδεις από αυτούς θυμίζουν το 2015, υπογραμμίζοντας ότι όποιος δεν μίλησε τότε, σφείλει να σιωπήσει για πάντα.

Στρατηγική και πολιτική

Η παρουσία του Αλ. Τσίπρα στη σύνοδο των Ευρωπαϊκών Σοσιαλιστικών Κομμάτων ήταν μια εμβληματική πράξη. Από μόνη της αρκούσε για να δηλώσει ότι

έχει τελειώσει η εποχή που στον ΣΥΡΙΖΑ εξακολουθούσαν να είναι ζωντανά κάποια στοιχεία διάκρισής τους από τα εκφυλισμένα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Δυτικής Ευρώπης. Αυτό έγινε καθαρότερο αν συνυπολογίσει κανείς το περιεχόμενο της εκεί τοποθέτησής του: δήλωσε ότι η κυβέρνησή του, το 2015, σώθηκε κυρίως λόγω της «βοήθειας» της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας (ευχαριστώντας γλοιωδώς την ηγεσία του SPD και του Σοσιαλιστικού Κόμματος Γαλλίας), ενώ πρότεινε μια «στρατηγική συμμαχία» με τους σοσιαλδημοκράτες και τους Πράσινους, με στόχο την ανάδειξη κυβερνήσεων που θα αντιμετωπίσουν, λένε, την κλιματική κρίση και θα μετριάσουν τις επιπτώσεις της νεοφιλελεύθερης επίθεσης πάνω στους λαούς.

Αυτή η τοποθέτηση έχει σημασία, γιατί αναδεικνύει τις αλήθειες για το περιεχόμενο της πολιτικής πρότασης του ΣΥΡΙΖΑ εδώ: η πρόταση για «προοδευτική κυβέρνηση συνεργασίας» σημαίνει, στη βάση των αριθμητικών προβλέψεων της απλής αναλογικής, μια πρόταση συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΚΙΝΑΛ (εάν μέσα σε αυτό απορριφθούν οι «σειρήνες» της συνεργασίας με τη ΝΔ...), με πρόγραμμα την ευθυγράμμιση με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις της «πράσινης ανάπτυξης» και μια προσπάθεια τήρησης των μονοκλωνικών δεσμεύσεων (που ο Τσίπρας ανέλαβε το 2018) αλλά «με ανθρώπινο πρόσωπο» και όχι χωρίς αναισθητικό, όπως επιχειρεί ο Μητσοτάκης. Γι' αυτό και οι πραγματικές επιλογές του Τσίπρα στο ζήτημα της «διεύρυνσης» και των

Ο ΣΥΡΙΖΑ;

Ολόκληρο
στο RProject.gr

συμμαχιών, αφορούν μονομερώς τη σοσιαλδημοκρατία. Οι πρόσφατες λεκτικές αναφορές προς το ΜΕΡΑ25 και το ΚΚΕ, είναι απολύτως υποκριτικές: αποσκοπούν αποκλειστικά στο να «φωτίσουν» κάποιες αδυναμίες στη δική τους στρατηγική και κυρίως στο να μεγεθύνουν εκλογικά διλήμματα στη βάση των ψηφοφόρων τους.

[...]

Αυτή η κατεύθυνση καθορίζει από τώρα τις προγραμματικές επεξεργασίες του ΣΥΡΙΖΑ. Το πρόγραμμα που παρουσίασε ο Γ. Σταθάκης έγινε δεκτό από τον Τύπο με βαθιά χασμουρητά. Η υπόσχεση για αύξηση του κατώτατου μισθού στα 800 ευρώ δεν προκάλεσε ούτε αντιδράσεις στους εργοδότες, ούτε ικανοποίηση στους εργαζόμενους, γιατί απλώς δεν γίνεται πιστευτή. Για να γίνει πειστική μια στροφή προς πολιτική αυξήσεων στους μισθούς (μετά την τραγική εμπειρία του 2015-19, όπου το μερίδιο των μισθών και των συντάξεων μειώθηκε ως ποσοστό του ΑΕΠ), θα όφειλε να συνοδεύεται και με άλλα μέτρα, τα οποία ο ΣΥΡΙΖΑ δεν τόλμησε να υποσχεθεί. Η σύγκριση με το πρόγραμμα του... Μπλάντεν είναι καταθλιπτική σε βάρος του ΣΥΡΙΖΑ. Για παράδειγμα, ο Γ. Σταθάκης μας ανακοίνωσε ότι η φοροδιαφυγή και η εισφοροκλοπή των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι η κορυφαία στην ΕΕ, όμως όχι μόνο δεν τόλμησε να προτείνει κάποιο έστω αστικοδημοκρατικό μέτρο ελέγχου αυτής της ληστείας, αλλά αντίθετα υποσχέθηκε συνέχεια της κρατικής επιχορήγησης των εργοδοτικών εισφορών, μετά την πανδημία, για να... μη χαθούν θέσεις εργασίας. Όπως έλεγαν οι Λατινοαμερικάνοι ακτιβιστές στην εποχή των Φόρουμ, η αριστερή πολιτική διακρίνεται από την αστική πολιτική όχι μόνο γιατί υποστηρίζει τους φτωχούς, αλλά επίσης γιατί αντιπαράκειται στους πλούσιους.

[...]

Στην πραγματικότητα το επιτελείο του Τσίπρα ελπίζει ότι προχωρώντας στην έξοδο από την πανδημία (εάν και όταν...), η υποχώρηση του φόβου θα ενισχύσει τα ταξικά ανακλαστικά του κόσμου, πολλαπλασιάζοντας τις πολιτικές δυσκολίες της κυβέρνησης. Το φαινόμενο ήδη έχει εμφανιστεί στις δημοσκοπήσεις, όπου τα ζητήματα των μισθών, των συντάξεων, των κοινωνικών δαπανών κ.ο.κ. «ανεβαίνουν» ξανά και μάλιστα με γοργό ρυθμό, στα ενδιαφέροντα του κόσμου.

Όμως δεν είμαστε πια σε «ομαλές» συνθήκες, όπου οι εξελίξεις κινούνται ευθύγραμμα. Στο «δικομματισμό» που εγκαταστάθηκε στη Μεταπολίτευση, ίσχυε ως περίπου νόμος ότι όταν αυξάνονται οι πολιτικές δυσκολίες της κυβέρνησης, αυγατίζουν οι πολιτικές ευκαιρίες της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Αυτό το καθεστώς το τσάκισε το κίνημα του

2010-12 και η υπερδεκαετής κρίση. Οι «νόμοι» του και οι συνήθειες δεν ισχύουν πια. Στη γειτονική Ιταλία, που διέθετε κάποτε θηριώδη πολιτικά κόμματα, κατά πολύ ισχυρότερα της ΝΔ, του ΠΑΣΟΚ ή του ΣΥΡΙΖΑ, κλήθηκαν να κυβερνήσουν κάτι τύποι σαν τον Πρόντι ή τον Ντράγκι. Η τάση της «ιταλοποίησης» δεν αφορά μόνο την Αριστερά και τον κατακερματισμό της, αλλά και το σύνολο του πολιτικού σκηνικού, ακόμα και των δυνάμεων της «κυβερνησιμότητας». Που σημαίνει ότι δεν πρέπει να θεωρείται ως δεδομένο ότι η αύξηση των προβλημάτων του Μητσοτάκη, ακόμα και μια συνολική αποτυχία του, οδηγεί ευθύγραμμα στο ότι θα κληθεί να κυβερνήσει ο Τσίπρας. Από τη σκοπιά των εργαζομένων και των λαϊκών δυνάμεων, το ερώτημα των μελλοντικών πολιτικών εξελίξεων ταυτίζεται με το ερώτημα του αν θα γίνει κατορθωτό να αντισταχτεί στο «ριζοσπαστισμό της Δεξιάς» ένας αριστερός ριζοσπαστισμός που θα έχει στο κέντρο του τα αιτήματα και τα συμφέροντα της εργατικής τάξης.

Τι κόμμα είναι ο ΣΥΡΙΖΑ;

Μέσα στη μακρά εμπειρία του εργατικού κινήματος διαμορφώθηκε μια πολιτική παράδοση για την ερμηνεία και την αντιμετώπιση του φαινομένου των ρεφορμιστικών κομμάτων. Που έχει ως κεντρική έννοια, τον ορισμό τους ως αντιφατικά, ως «αστικά-εργατικά» κόμματα. «Αστικά» ως προς τη στρατηγική και την πολιτική τους, «εργατικά» ως προς την ταξική σύνθεση της βάσης τους, ως προς τη σύνθεση των μελών τους ή του πολιτικού ακροατηρίου τους. Αυτή η προσπάθεια περιγραφής και ερμηνείας ξεκινά από το βασικό πολιτικό ερώτημα του ποιος και πώς διαχειρίζεται τις ρεφορμιστικές αυταπάτες, δηλαδή τις ελπίδες μέσα στην εργατική τάξη για βελτίωση της θέσης της μέσα στα όρια ανοχής του καπιταλισμού. Σε αυτήν τη βάση, ο Ερνέστο Μαντέλ παρομοίασε τα ρεφορμιστικά κόμματα με αστικά εστιατόρια που σερβίρουν εργατική κουζίνα. Αυτός ο ορισμός είναι χρήσιμος, αλλά όχι αρκετός. Το ερώτημα του ποιο από τα αντιφατικά στοιχεία του ρεφορμισμού (Πόσο αστικό; Πόσο εργατικό;) παίρνει κάθε φορά το πάνω χέρι, το ερώτημα του πώς διαχειρίζεται πολιτικά ο ρεφορμισμός τις ελπίδες της εργατικής τάξης, είναι ερωτήματα που απαντώνται από τη συγκυρία της ταξικής πάλης.

[...]

Στις ΗΠΑ αναδεικνύεται ένα ακραίο παράδειγμα της ποικιλίας των πολιτικών μορφών που μπορεί να πάρει η πολιτική έκφραση των ρεφορμιστικών αυταπατών της εργατικής τάξης. Η μεγάλη ιδεολογική και πολιτική ισχύς των καπιταλιστών, αλλά και μια μακρά κατασταλτική παράδοση, απέτρεψαν τη δημιουργία

σοσιαλδημοκρατικού κόμματος ή μαζικού ΚΚ. Το κενό ανέλαβε να διαχειρίζεται το Δημοκρατικό Κόμμα, ένα κόμμα που ιστορικά υπήρξε κόμμα πλουσιών, ρατσιστών και πάντα στην πρώτη γραμμή υπεράσπισης των συμφερόντων του αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Το σύγχρονο ΔΚ «επέτρεψε» το φαινόμενο Σάντερς, ανέχθηκε τη συγκρότηση των «σοσιαλιστών» του DSA στο εσωτερικό του και τώρα «σερβίρει» το πρόγραμμα Μπλάντεν σαν να είναι η «εργατική» κουζίνα της πολιτικής που προσπαθεί να ξανακάνει ισχυρή την Αμερική. Και αυτά τα κάνει με την αυτοπεποίθηση ενός ισχυρού αστικού κόμματος, που έχει την τεχνολογία και τη δύναμη για να καναλιζάρει και να αφομοιώνει διαδοχικά κύματα ριζοσπαστισμού και γενιές ακτιβιστών. Αυτός ο παράγοντας της ιστορικότητας, της πείρας και της δύναμης, είναι κρίσιμος. Κατά καιρούς, πολλοί στην Ευρώπη έβαλαν στόχο να συγκροτήσουν κόμμα ανάλογο με το αμερικανικό ΔΚ, και όλοι ανεξαιρέτως απέτυχαν.

Όλα αυτά τα κριτήρια πρέπει να αξιοποιήσουμε για να χτίσουμε την απάντησή μας απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ.

Συζητώντας ιδεολογικά και αφηρημένα, ο ΣΥΡΙΖΑ παραμένει ένα ρεφορμιστικό, ένα αστικό/εργατικό κόμμα. Η ενσωματωμένη στο καθεστώς στρατηγική και πολιτική του Τσίπρα, συνυπάρχει με ένα «ακροατήριο» και μια εκλογική βάση κυρίως εργατικής-λαϊκής σύνθεσης. Όμως όποιος βγάλει όλα του τα πολιτικά συμπεράσματα από αυτό το γενικό χαρακτηριστικό, είναι καταδικασμένος σε σοβαρά πολιτικά λάθη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι, επίσης, ένα κόμμα που ζει σε «ειδικές συνθήκες». Η πρόσφατη εμπειρία από την αποτυχημένη κυβερνητική περίοδο του 2015-19, δεν μπορεί και δεν πρέπει να υποτιμηθεί (εκεί άλλωστε εδράζεται το πρόβλημα «εμπιστοσύνης» που αποτυπώνουν οι δημοσκοπήσεις). Στα αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ, παρά τα προβλήματα, δεν υπάρχει κενό, αλλά το ΚΚΕ, το ΜΕΡΑ25 (τουλάχιστον όπως το κατανοεί ο κόσμος), οι οργανώσεις της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.

Ο ΣΥΡΙΖΑ παραμένει ένα «ελαφρύ» κόμμα: με περιορισμένη ιστορικότητα, με περιορισμένες οργανωμένες σχέσεις με την τάξη, με αντιφάσεις στο εσωτερικό του στελεχικού δυναμικού του. Είναι ένα κόμμα εξασθενημένο και ασταθές, παρά το εκλογικό αν βιώσει μια νέα εκλογική ήττα από τον Μητσοτάκη.

Αυτά τα στοιχεία, η ηγεσία του προσπαθεί να τα χειριστεί με μια επιταχυνόμενη πορεία προς τα δεξιά, που σπέρνει συντηρητικά αντανάκλαστικά στον κόσμο. Ο προωθημένος «αρχηγισμός» δεν πρέπει να υποτιμάται. Στην πορεία

εκφυλισμού του ΚΚ Ιταλίας, υπήρξε τουλάχιστον η ευαισθησία μετά από κάθε παταγώδη αποτυχία να ακολουθεί αλλαγή ηγεσίας, έστω και αν αυτή αφορούσε στελέχη «μεγάλης κλίμακας». Ο Τσίπρας «κατάπιε» την κωλοτούμπα του 2015-19, χρέωσε σε άλλους την ήττα του 2019 και απειλεί να μετατρέψει τη διαφανόμενη επόμενη ήττα σε εφελτήριο για τη μετάβαση σε «κόμμα Τσίπρα». Όσοι «παίζουν» με τέτοια φαινόμενα, ή έστω τα ανέχονται, αναλαμβάνουν ευθύνες για επικίνδυνα σενάρια.

Αν συνυπολογίσει κανείς όλα αυτά τα στοιχεία οδηγείται σε μια τακτική, που αντικειμενικά θα είναι αντιφατική, μπροστά σε ένα αντιφατικό φαινόμενο.

Ο κόσμος του ΣΥΡΙΖΑ παραμένει πολύτιμος για την κινηματική ανάταξη και θα πρέπει να διεκδικηθεί σταθερά, με τη μέθοδο της ενιαιομετωπικής πολιτικής από τα κάτω.

Όμως δεν ισχύει το ίδιο για την ηγεσία του και την κεντρική στελεχική δομή του. Όχι ασφαλώς με την έννοια των προσώπων, αλλά με την έννοια της ένταξής τους σε μια στρατηγική, σε μια πολιτική, σε μια οργανωτική προοπτική, που δεν είναι απλώς λαθεμένη, αλλά είναι επικίνδυνη και διαβρωτική για τον κόσμο της εργασίας και πρέπει να ηττηθεί.

Κατά συνέπεια δεν μπορούν και δεν πρέπει να υπάρξουν ούτε «μέτωπα» με το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ, ούτε ψήφος σε αυτό, παρά τα επερχόμενα διλήμματα της κάλπης. Για να γίνει καθαρό το ζήτημα της ψήφου, χρειάζεται μια προκλητική σύγκριση με το ενδεχόμενο της ψήφου στο ρεύμα Σάντερς ή Κόρμπιν κ.ο.κ. Οι σύντροφοί μας στις ΗΠΑ αντιστάθηκαν στην πίεση για ψήφο στον Σάντερς, και είχαν δίκιο. Όμως η πίεση ήταν σοβαρή γιατί το «ρεύμα» Σάντερς (όπως και του Κόρμπιν στη Βρετανία) ήταν τοποθετημένο στα αριστερά του μέσου όρου πολιτικοποίησης και προκάλούσε μια αύξηση του ριζοσπαστισμού σε πολλά πεδία. Αντίθετα η πολιτική Τσίπρα λειτουργεί κατευναστικά και αποπροσανατολιστικά για τον κόσμο, βρίσκεται στα δεξιά των προθέσεων της βάσης του, ενώ η σταθεροποίησή της οδηγεί σε ενίσχυση του συντηρητισμού που παραπέμπει όλες τις κρίσιμες μάχες στην ατζέντα της «δεύτερης φοράς». Μια γραμμή που με τη στάση της στη Frapport, στο Ελληνικό, στα Ραφάλ, στα 12 μίλια στο Αιγαίο κ.ο.κ. έχτισε «την πιο ήπια αντιπολίτευση στη σύγχρονη πολιτική ιστορία», προειδοποιεί ότι αν βρεθεί στην κυβέρνηση θα κάνει, ξανά, μόνο μια σειρά κωλοτούμπες.

Αυτή τη διπλή τακτική, της σχέσης διεκδίκησης του κόσμου της βάσης, μαζί με την απόρριψη του ηγετικού κορμού και της πολιτικής του, θα πρέπει να κρατήσουμε στο επόμενο μακρό διάστημα.

20 χρόνια με

Του Αντώνη Νταβανέλου

Πριν από 20 χρόνια, το ανερχόμενο, τότε, διεθνές κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, έδινε στη Γένοβα μια εμβληματική μάχη ενάντια στη Σύνοδο των G8, τη σύνοδο των ηγετικών δυνάμεων του διεθνούς καπιταλιστικού συστήματος που συγκαλούνταν στην ιστορική πόλη του ιταλικού βορρά.

Είχε προηγηθεί το Σιάτλ, η Πράγα, η προσπάθεια οργάνωσης του κινήματος μέσω των Φόρουμ. Οι αγώνες στη Λατινική Αμερική και ο μεγάλος γαλλικός απεργιακός Δεκέμβρης του '95 είχαν βάλει τα θεμέλια για ένα «ξεπάγωμα» του διεθνούς κινήματος, για μια νέα έκρηξη αριστερού ριζοσπαστισμού.

Αυτό το νέο κίνημα σηματοδοτούσε την έξοδο από την «αριστερή μελαγχολία» που είχε επιφέρει διεθνώς η κατάρρευση του «υπαρκτού» μετά το 1989.

Το σύνθημα «ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός!» αποτελούσε το σάλπισμα ενός νέου ξεκινήματος. Παρόλο που μια «παγωμένη» ανάλυσή του μπορούσε εύκολα να αναδείξει τις αντιφάσεις του (Ποιος είναι αυτός ο «άλλος κόσμος»; Πώς μπορούμε να φτάσουμε σε αυτόν;), ήταν μια κατεύθυνση που μπορούσε να συγκεντρώνει δυνάμεις.

Στη βάση, στην πρώτη γραμμή των κινηματικών δράσεων, αφορούσε την πεισματική προσπάθεια να συγκλίνει ο εργατικός ριζοσπαστισμός με τους αγώνες και τις θεματολογίες των «κοινωνικών κινημάτων». Το σύνθημα είχε ήδη πέσει στο Σιάτλ: «Οι τίμηστες (το ιστορικό συνδικάτο στις μεταφορές) μαζί με τα χελωνόπαιδα (τους ακτιβιστές των περιβαλλοντικών οργανώσεων)». Και αυτό το «μαζί» είχε αντέξει τη δολοφονική πίεση της Εθνοφρουράς... Όλη αυτή η περίοδος ήταν μια ανοδική τροχιά των αγώνων στη βάση: στους εργατικούς χώρους, στη νεολαία, στις γυναίκες, στους άστεγους, στους μετανάστες/ πρόσφυγες, στους ακτήμονες και στους ιθαγενείς στη Λατινική Αμερική, στον αντιρατσισμό, στον αντιιμπεριαλισμό κ.ο.κ. Που έφτανε ακόμα και στους πιο «δύσκολους» χώρους: στην προσπάθεια για συνδικάτο στα «μακίλας» της διασυνοριακής ζώνης ΗΠΑ-Μεξικού, στην οργάνωση των «χωρίς γη» στα λατιφούντια της Βραζιλίας, στη δράση στις χαοτικές παραγκουπόλεις της Βομβάης, στην οργάνωση των «χωρίς χαρτιά» στα προάστια του Παρισιού, στο βάθεμα της αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη κλπ. Σε πείσμα των σεχταριστικών αναλύσεων (που δεν έλειψαν και τότε) που «προειδοποιούσαν» για έναν κίνδυνο αυτοδιάλυσης του εργατικού/μαρξιστικού ρεύματος μέσα στη θάλασσα των «κινήματων», αυτή η προσπάθεια λειτούργησε

στην πράξη σαν μια μεγάλης και διεθνούς κλίμακας απόπειρα αποκατάστασης της εργατικής ηγεμονίας μέσα στο γενικότερο «ακτιβισμό», σαν μια μεγάλη απόπειρα ενοποίησης στην πράξη των αγώνων ενάντια στην εκμετάλλευση με την πάλη ενάντια στην καταπίεση. Γι' αυτό οι αντίπαλοί μας αναγνώριζαν το κίνημα αυτό ως αντικαπιταλιστικό. Οι πράξεις, για μια ακόμα φορά στην ιστορία, αποδεικνύονταν σημαντικότερες των λέξεων.

Η μέθοδος για να γίνουν αυτά τα «άλλα» ήταν η ενότητα στη δράση μεταξύ διαφορετικών πολιτικών ρευμάτων, διαφορετικών κινηματικών ταχυτήτων, διαφορετικών ευαισθησιών. Το σύνθημα του γαλλικού Δεκέμβρη «Tous ensemble!» (Όλοι μαζί!) ήταν η βάση για μια ενστικτώδη στροφή, για μια αυθόρμητη επανάκαμψη της σημασίας του Ενιαίου Μετώπου. Στο Σιάτλ, στην Πράγα, στη Γένοβα, «χτύπησαν μαζί» πολλές και διαφορετικές δυνάμεις: κοινωνικές οργανώσεις αλλά και κόμματα που σήμερα θα χαρακτηρίζαμε ως «μαχητικό ρεφορμισμό», ένα σημαντικό τμήμα της διεθνούς επαναστατικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, ποικιλίες της Αυτονομίας ή του αναρχισμού (από το «πολιτικό» τμήμα του ως το black block).

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά μαζί, έκαναν τις καπιταλιστικές ηγεσίες να αναγνωρίζουν αυτό το κίνημα ως απειλή. Η κυβέρνηση Μπερλουσκόνι ήταν το κατάλληλο «εργαλείο» για να υποδεχθεί στην Ιταλία αυτό το διεθνές κίνημα με τη δολοφονική μανία που εξαπολύθηκε στη Γένοβα.

Όλοι όσοι έζησαν στα σοβαρά εκείνες τις ημέρες, γνωρίζουν ότι αν τα γεγονότα είχαν συμβεί σε όποια άλλη πόλη της Ευρώπης, οι απώλειες θα ήταν πιθανότατα πολύ μεγαλύτερες από το θάνατο του Τζουλιάνι, το μακέλλεμα στο «στρατηγείο» του κινήματος με την εισβολή των καραμπινιέρων στο Σχολείο Ντίαζ και το σοβαρό κίνδυνο που διέτρεξαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι στην τελική διαδήλωση. Η ιταλική Αριστερά (από την Κομμουνιστική Επανάσταση μέχρι τους COBAS) χρειάστηκε να θυμηθεί τις καλύτερες σελίδες της ιστορίας της για να αντέξει την πίεση. Η πόλη της Γένοβας με την τεράστια εργατική και αντιφασιστική παράδοση, στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων.

Πολιτική

Το κίνημα είχε έρθει από νωρίτερα αντιμέτωπο με την «κεντρική» θεματολογία του ιμπεριαλισμού και του πολέμου. Η γραμμή «ίσων αποστάσεων» δεν άντεξε τη δοκιμασία της επιδρομής στη Γιουγκοσλαβία. Στη Γένοβα, η Νεολαία του Συνασπισμού, που καθοδηγούσε ένας κάποιος Αλέξης Τσίπρας, διαδήλωνε με σύνθημα «Όλα τα Βαλκάνια τα πνίξατε στο αίμα – Άντε και γαμήσου σύντροφε Ντ' Αλέμα!». Που να ήξεραν αυτοί οι λεβέντες ότι 20 χρόνια μετά, έχοντας φορέσει πλέον για τα καλά τα κουστούμια, θα έκαναν και θα έλεγαν πράγματα που θα έκαναν ακόμα και τον Ντ' Αλέμα να κοκκινίζει από ντροπή...

Η 1η Σεπτέμβρη και η εισβολή στο Αφγανιστάν ήταν μια πρώτη δοκιμασία. Κάποιες δυνάμεις αντέδρασαν με αμφιτα-

λαντεύσεις: Πχ ο Συνασπισμός εδώ, στράφηκε στη γραμμή «Ούτε Μπους – Ούτε Ταλιμπάν». Η εισβολή στο Ιράκ, έκανε την αντιμετώπιση του ιμπεριαλισμού και του πολέμου απολύτως κεντρικό ζήτημα. Παρά κάποιες υποβόσκουσες διαφωνίες (τι στάση απέναντι στην υπαρκτή αντίσταση που απειλούσε τους Αμερικάνους στο Ιράκ;), το κίνημα μπόρεσε να συνεννοηθεί και να οργανώσει μεγάλες και συντονισμένες διεθνώς αντιπολεμικές διαδηλώσεις, πρωτοφανούς μεγέθους και σημαντικής ορμής. Όμως δεν άρκεσαν για να ακυρώσουν ή για να σταματήσουν τον πόλεμο.

Στην πραγματικότητα το ζήτημα είχε τεθεί στην ίδια τη Γένοβα. Την επομένη της επιστροφής μας γράφαμε, τότε, ότι τα καθήκοντα εντοπίζονται στην ανάγκη μιας στροφής «από τη συμβολική στην πραγματική αντιπαράθεση». Στη Γένοβα το κίνημα είχε έρθει αντιμέτωπο με τη γυμνή δύναμη του κράτους. Απέναντι σε αυτό το ζήτημα υπάρχουν πολλές και αποκλίνουσες απαντήσεις. Οι αναρχικοί που είχαν ταυτιστεί με το Black Block, πρότειναν απλώς να επαναλάβουμε τις συγκρούσεις, πιο αποφασιστικά, με την ελπίδα ότι την επόμενη φορά θα νικήσουμε. Οι «τρύπες» αυτής της απάντησης, έκαναν κάθε σοβαρό αγωνιστή να κατανοεί ότι αυτή η στρατηγική (;) ήταν προορισμένη να μαραζώσει. Οι πιο συντηρητικές «κοινωνικές» οργανώσεις, αλλά και ένα τμήμα της Αυτονομίας (Νέγκρι, Χάλογουεϊ κ.ά.) πρότειναν να εγκαταλείψουμε την «κεντρική» θεματολογία και να στραφούμε στο «κοινωνικό» (άλλοι ως διαπραγμάτευση με

τά τη Γένοβα

σιαίο έργο. Οι δυνάμεις που ενεπλάκησαν ενεργά σε αυτό, ήταν μικρότερες του αναγκαίου και με σημαντικά ιδεολογικοπολιτικά κενά. Όχι τυχαία, σε όλες τις εκδοχές τους, ηττήθηκαν. Αυτή η διαπίστωση δεν είναι λόγος μεμψιμοιρίας. Έτσι γράφεται ζωντανά η ιστορία: με άλματα και υποχωρήσεις. Και συνήθως, τα πιο χρήσιμα και προωθητικά συμπεράσματα προκύπτουν ανάμεσα σε εκείνους-ους που πραγματικά επιχείρησαν, που προσπάθησαν να αλλάξουν «την υπάρχουσα κατάσταση των πραγμάτων».

Αναλογίες

Στη σημερινή περίοδο, όπως διαμορφώ-

επιθέσεις στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, που δείχνουν την αξία που έχει πάντα για το σύστημα ο ρατσισμός.

Η Ανατολική Μεσόγειος είναι μια γωνιά του πλανήτη όπου αποδεικνύεται ότι οι ανταγωνισμοί ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά μπλοκ, αλλά και τους τοπικούς υπο-ιμπεριαλισμούς, ανταγωνισμοί που οξύνονται μέσα στην κρίση του συστήματος, κάνουν τον πόλεμο μια πάντα επίκαιρη απειλή. Οι διαρκείς εξοπλισμοί, μέσα στις συνθήκες πρωτοφανούς υποβάθμισης των κοινωνικών δαπανών, είναι μια ξεδιάντροπη πρόκληση για τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία. Η καταγγελία των ιμπεριαλιστικών μεγάλων δυνάμεων

λών και δράσεων, θα επέτρεπε την υποβάθμιση της ανάγκης υπεράσπισης, στο εσωτερικό τους, της εργατικής/σοσιαλιστικής στρατηγικής. Η απάντηση στον κινηματίστικο κατακερματισμό και στον τυφλό αυθορμητισμό είναι, όπως και στα χρόνια πριν από τη Γένοβα, η διεκδίκηση της ενοποίησης της πάλης ενάντια στην καταπίεση με την πάλη ενάντια στην εκμετάλλευση, της ενοποίησης των κινηματικών δυνάμεων στην προοπτική της ρήξης με το σύστημα, στην προοπτική της διεκδίκησης ενός άλλου κόσμου, του σοσιαλισμού, που παραμένει εξίσου αναγκαίος όσο και εφικτός.

Στις παραμονές της πανδημίας και ενώ ερχόταν η κρίση του 2020, ο πλανήτης έζησε μια μεγάλη αναθέρμανση των λαϊκών κινητοποιήσεων: στη Λατινική Αμερική, στη Νοτιοανατολική Ασία, στη Βόρεια Αφρική και στον «αραβικό» κόσμο, στις ΗΠΑ με το BLM, στην «αυλή» του Πούτιν ή της Κίνας, εκατομμύρια άνθρωποι βγήκαν με δυναμικό τρόπο στο δρόμο του αγώνα. Το κύμα αυτό θα συνεχιστεί μόλις σηκωθεί η κουρτίνα του φόβου της πανδημίας. Οι κυρίαρχες τάξεις το ξέρουν καλύτερα από εμάς και γι' αυτό προετοιμάζουν μια κατασταλτική μηχανή ιστορικής κλίμακας, όπου συνδυάζεται η τεχνολογία, η ανάθεση καθηκόντων «εσωτερικής τάξης» στο στρατό, η θεσμική αντιμεταρρύθμιση και η ενθάρρυνση της ακροδεξιάς.

Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι η ενότητα στη δράση, η πιο επικαιροποιημένη παράδοση του Ενιαίου Μετώπου, που έγιναν στην περίοδο της Γένοβας η *lingua franca* του διεθνούς «ακτιβισμού», θα είναι η «γλώσσα» της ανόδου της κοινωνικής αντίστασης που θα χαρακτηρίσει την περίοδο που έρχεται. Και αυτό θα αφορά το «δρόμο», θα αφορά το κίνημα από τα κάτω, αλλά και το πολιτικό πεδίο, τη μετωπική ανασυγκρότηση της διεθνούς ριζοσπαστικής Αριστεράς, που είναι αντιμετώπιση με κολοσσιαίες προκλήσεις. Τα προβλήματα και οι αποτυχίες του παρελθόντος πρέπει να οδηγήσουν σε θετικά και δημιουργικά συμπεράσματα και όχι σε συντηρητική/φοβική αναδίπλωση, γιατί στην πολιτική πάλη δεν ισχύει το «όποιος καεί με το χυλό, φυσάει και το γιαούρτι». Αν ήταν έτσι, οι αγωνιστές-στρίες του κινήματος θα είχαν προ καιρού παραιτηθεί από τη διεκδίκηση μεγάλων ανατροπών. Όμως, όπως δείχνει η ιστορία, συμβαίνει το αντίστροφο... Το ζήτημα είναι το να επιχειρήσουμε σε ανώτερο επίπεδο και όχι να αναρωτιόμαστε αν πρέπει να επιχειρήσουμε.

Είκοσι χρόνια μετά, ο καλύτερος τρόπος για να θυμόμαστε τη Γένοβα είναι ένα σύνθημα του Μάη του '68: «Δεν ήταν παρά μια αρχή! Να συνεχίσουμε τον αγώνα!».

Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι η ενότητα στη δράση, η πιο επικαιροποιημένη παράδοση του Ενιαίου Μετώπου, που έγιναν στην περίοδο της Γένοβας η *lingua franca* του διεθνούς «ακτιβισμού», θα είναι η «γλώσσα» της ανόδου της κοινωνικής αντίστασης που θα χαρακτηρίσει την περίοδο που έρχεται. Και αυτό θα αφορά το «δρόμο», θα αφορά το κίνημα από τα κάτω, αλλά και το πολιτικό πεδίο, τη μετωπική ανασυγκρότηση της διεθνούς ριζοσπαστικής Αριστεράς, που είναι αντιμετώπιση με κολοσσιαίες προκλήσεις.

νεται μετά τη διεθνή κρίση και την πανδημία, υπάρχουν αναλογίες με την προ της Γένοβας περίοδο. Αναλογίες δεν σημαίνει ομοιότητες, δεν σημαίνει ότι θα επαναληφθεί ο ίδιος δρόμος.

Στον 21ο αιώνα, η εργατική τάξη παραμένει διεθνώς το κεντρικό υποκείμενο που μπορεί να αλλάξει τον κόσμο προς την κατεύθυνση της σοσιαλιστικής απελευθέρωσης. Οι ατελείωτες φιλολογίες που προσπαθούν να διαβρώσουν αυτό το βασικό μαρξιστικό ισχυρισμό, στερούνται σοβαρότητας και δεν κάνουν άλλο από το να αποδεικνύουν έμμεσα τη σημασία του (για μια εκτενή ανάλυση αυτού του ζητήματος, βλ. Κιμ Μούντι στο τεύχος 17 του περιοδικού «Κόκκινο» που κυκλοφορεί).

Η εργατική αγωνιστικότητα και οι ρυθμοί που αυτή μπορεί να πάρει, αποτελούν το κέντρο της προσοχής των αστικών κυβερνήσεων (βλ. νόμο Χατζηδάκη) εδώ και διεθνώς.

Ο καπιταλισμός σε κρίση σημαίνει ένα σύστημα στα όρια του αγριανθρωπισμού. Οι γυναικοκτονίες, οι βιασμοί, αλλά και οι απόπειρες αντιμεταρρυθμίσεων στο οικογενειακό δίκαιο (που διεθνώς προωθεί η νέα ακροδεξιά) δείχνουν ότι ο σεξισμός παραμένει μια θανατερή απειλή, άμεσα δεμένη με τις πολιτικές αύξησης του ποσοστού εκμετάλλευσης των εργατών. Ακριβώς το ίδιο ισχύει και με τις τραγικές

—των ΗΠΑ και της ΕΕ στην περιοχή μας— οφείλει να συμβαδίζει με την καταγγελία του εθνικισμού της ντόπιας κυρίαρχης τάξης, όπως και των τοπικών συμμαχιών της —στην περίπτωσή μας με τον υπεραντιδραστικό «άξονα» με το Κράτος του Ισραήλ και τη δικτατορία του Σίσι στην Αίγυπτο.

Όπως έδειξε η φετινή χρονιά, η πάλη για τις ελευθερίες, η συστηματική αντιμετώπιση της κρατικής καταστολής, παραμένουν καθήκοντα απολύτως επίκαιρα.

Η απειλή της κλιματικής κρίσης γίνεται όλο και πιο απειλητική και μια από τις πιο ευχάριστες διαπιστώσεις είναι ότι σε όλη τη χώρα «ανθίζουν» πρωτοβουλίες δράσεων για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος, ενάντια στον εξορυκτισμό, ενάντια στη βάνουση μετάβαση στην τάχα «πράσινη» ανάπτυξη, όπως καθοδηγείται υπό τις «οδηγίες» της ΕΕ. Πρωτοβουλίες άμεσα δεμένες με την υπεράσπιση των δικαιωμάτων της λαϊκής πλειοψηφίας στο δημόσιο χώρο.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι εξακολουθούμε να ζούμε στην «εποχή των κοινωνικών κινήματων». Μόνο ένας παρανοϊκός σεχταρισμός θα αρνιόταν να αναγνωρίσει αυτή την πραγματικότητα που ξετυλίγεται γύρω μας, συχνά με δημιουργικό τρόπο. Όμως, ταυτόχρονα, μόνο μια επιφανειακή σχέση με τα προβλήματα ανάπτυξης όλων αυτών των πρωτοβου-

το κράτος, άλλοι ως «περικύκλωση» του κράτους που προορίζεται, λέει, να «πνίξει» κάποτε την κεντρική εξουσία). Όλο αυτό το τμήμα στράφηκε σταδιακά είτε σε συντηρητική στροφή, είτε σε αδρανοποίηση. Η εναλλακτική εκφράστηκε από το πιο ενεργό και πιο καλλιεργημένο τμήμα της διεθνούς αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Η «στροφή στην πολιτική», όπως συνθηματικά έλεγε ο Ντανιέλ Μπενσαϊντ, προέτρεπε να μπορούμε αποφασιστικά στον παρατεταμένο πολιτικό αγώνα, «κουβαλώντας» μέσα σε αυτόν το αίτημα για άμεση ανατροπή του νεοφιλελευθερισμού (δηλαδή τη σύγκρουση με την «υπαρκτή» μορφή του διεθνούς καπιταλισμού), τη σύγκρουση με τον ιμπεριαλισμό και τον πόλεμο, τη σύγκρουση με το ρατσισμό.

Ήταν η βάση για τους πολιτικούς πειραματισμούς που εκδηλώθηκαν σε ένα ευρύ φάσμα. Η LCR στη Γαλλία, αυτοδιαλυόμενη και ιδρύοντας το NPA, προσπάθησε να ενοποιήσει πολιτικά και οργανωτικά, το ευρύ στρώμα των ακτιβιστών, των συνδικαλιστικών στελεχών και των συλλογικοτήτων που είχαν πρωτοστατήσει στο ΟΧΙ στο Ευρωσύνταγμα. Στη Λατινική Αμερική και στη Νότια Ευρώπη, τα λεγόμενα «πλατιά κόμματα» της ριζοσπαστικής Αριστεράς, λογοδοτούσαν στην προσπάθεια να συγκροτηθεί και να κάνει «μαζική πολιτική» ο κόσμος των Φόρουμ.

Η προσπάθεια για να βγει το κίνημα και η Αριστερά από τα λασπόνερα της κατάρρευσης του 1989 ήταν ένα κολοσ-

Camping Resist.Reclaim.

Σε αυτή την τόσο ιδιαίτερη συγκυρία, έχοντας πίσω μας τόσους μήνες καραντίνας και απαγορεύσεων, το R-camping αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία να ανταμώσουμε ξανά με συντρόφους/ισσες και φίλους/ες. Τηρώντας όλα τα απαραίτητα μέσα προστασίας οι ευρύχωρες εγκαταστάσεις του camping είναι έτοιμες να μας φιλοξενήσουν, για συλλογικές και οικονομικές διακοπές, απαραίτητες για να γεμίσουμε τις μπαταρίες μας.

Οι εμπειρίες διαφορετικών κινήματων, αγώνων, αντιστάσεων θα συναντηθούν στο camping, έχοντας την άνεση να συζητήσουμε, να μάθουμε, να ανταλλάξουμε εμπειρίες, που θα μας είναι χρήσιμες για τους αγώνες που έχουμε μπροστά μας.

Κεντρικό σύνθημά μας φέτος είναι το «Ένας άλλος κόσμος ήταν και είναι εφικτός!», ένα σύνθημα που έρχεται από τις αρχές του κινήματος ενάντια

στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, από τις μέρες της Γένοβα, 20 χρόνια από τη μεγαλειώδη διαδήλωση, που σηματοδότησε τη διεθνή επανεμφάνιση των κινήματων αντίστασης ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό, τον πόλεμο και το ρατσισμό. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι διαδήλωσαν. Ήταν η αρχή της μαζικής αμφισβήτησης της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και της επανεμφάνισης στο πολιτικό προσκήνιο του μαζικού κινήματος και της ριζοσπαστικής αριστεράς (βλ. σελ. 16-17)

Φέτος συμπληρώνονται όμως και 150 χρόνια από την πρώτη εργατική επανάσταση της Παρισινής Κομμούνας, την πρώτη «έφοδο στον ουρανό» των καταπιεσμένων. Η επιστροφή στις ρίζες και την ιστορία των απελευθερωτικών οραμάτων της επανάστασης αποτελεί φάρο έμπνευσης για τους μικρούς και μεγάλους αγώνες που δίνουμε. Αποτελεί επίσης «υπενθύμιση» πως όλοι οι αγώνες μας είναι

ψηφίδες στη μεγάλη υπόθεση για την αλλαγή της κοινωνίας.

Εκτός από αυτά θα συζητήσουμε και για συγκεκριμένες μάχες του σήμερα, για την αντίσταση του κόσμου μας στις επιθέσεις που δέχεται. Σε ένα σκληρό περιβάλλον παρενοχλήσεων, κακοποιήσεων, γυναικοκτονιών, θα συζητήσουμε για την ανάγκη ενός ισχυρού φεμινιστικού/αντισεξιστικού κινήματος που θα προσπαθεί να βάλει στοπ στην έμφυλη βία και θα διεκδικεί μια καλύτερη ζωή για όλες και όλους. Θα συζητήσουμε επίσης για την Παλαιστινιακή Αντίσταση, αλλά και για την κατάσταση στα πανεπιστήμια αλλά και για το ρόλο του ως ιδεολογικού μηχανισμού.

Η επίσκεψή μας στην Κεφαλονιά θα συνδυαστεί με συζητήσεις στην περιοχή, με ανθρώπους των τοπικών κινήματων και αντιστάσεων (τόσο από την Κεφαλονιά όσο και από τη Ζάκυνθο) απέναντι σε περιβαλλοντοκτόνα ανα-

πτυξιακά σχέδια αλλά και συνολικά απέναντι στην κυβερνητική πολιτική. Το Σάββατο 31 Ιουλίου, θα γίνει σχετική εκδήλωση με τίτλο «Αγώνες ενάντια στην καταστροφή της φύσης» (βλ. σελ. 20-21).

Καθημερινά, στο χώρο θα λειτουργεί αυτοδιαχειριζόμενη κουζίνα και μπαρ, όπου όλοι/ες θα μπορούν να προμηθευτούν ό,τι χρειάζονται σε χαμηλές τιμές και στη λειτουργία των οποίων συμβάλλουμε όσοι και όσες συμμετέχουμε στο camping. Καθημερινά θα λειτουργεί επίσης και βιβλιοπωλείο των εκδόσεων redmarks, για τα καλοκαιρινά αναγνώσματά μας.

Φυσικά το πρόγραμμα του camping θα έχει όπως και κάθε χρονιά παιχνίδια, γλέντι, πάρτι (πάντα τηρώντας τα απαραίτητα μέτρα προστασίας), αλλά και θερινό σινεμά. Ιδιαίτερη θέση στο φετινό κάμπινγκ θα έχει το θέατρο, με πολλά δρώμενα (βλ. κάτω) αλλά και η ιστορία της Κεφαλονιάς (βλ. δίπλα).

Θεατρικές δράσεις

Της Έφης Λάζου,
θεατρολόγου-θεατροπαιδαγωγού

Δύο πρωτότυπες θεατρικές δράσεις με ιδιαίτερο πολιτικό, ανθρωπολογικό και κοινωνιολογικό ενδιαφέρον θα εμπλουτίσουν τις μέρες του R-Camping με ενεργητική συμμετοχή, κριτικό αναστοχασμό και μια κάποια σατυρική διάθεση!

Θέατρο του καταπιεσμένου

Η πρώτη δράση αφορά σε μια σειρά από θεατρικά εργαστήρια, βασισμένα στο «Θέατρο του Καταπιεσμένου» του Augusto Boal (Theatre of the Oppressed, 1975), το οποίο αναπτύχθηκε στη Λατινική Αμερική τη δεκαετία του '60 και του '70, σαν εργαλείο αντίστασης του λαού απέναντι στα δικτατορικά καθεστώτα, πολύ γρήγορα όμως εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο και αποτελεί πλέον το πιο γνωστό και συστηματοποιημένο είδος κοινωνικού θεάτρου με πλήθος εφαρμογών. Βασισμένο στην «Παιδαγωγική του Καταπιεσμένου» του Paulo Freire, το θέατρο του Boal απο-

σκοπεί στη δημιουργία συνειδητοποιημένων και ενεργών θεατών-πολιτών ('spect-actors'), ικανών να μεταφέρουν τη δράση από τη θεατρική σκηνή στην καθημερινή πραγματικότητα.

Οι αρχές και τα θέματα που θα επεξεργαστούν τα εργαστήρια θα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τις αρχές και τα διατάγματα της Παρισινής Κομμούνας, ως λαμπρού παραδείγματος ισότιμης και δίκαιης διακυβέρνησης του λαού, κάτι που και ο ίδιος ο Μποάλ προασπίστηκε μέσα από το «Νομοθετικό του Θέατρο» (Legislative Theatre, 1990).

Ζακυνθινές Ομιλίες

Η δεύτερη δράση εστιάζει στο Λαϊκό Επτανήσιακό Θέατρο, που το πιο αντιπροσωπευτικό του είδος γεννήθηκε στο νησί της Ζακύνθου, τον 17ο αιώνα και από τότε ζει μέχρι σήμερα, το ίδιο λειτουργικό και σπουδαίο-παγκόσμιο φαινόμενο διατήρησης και εξέλιξης της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου, μέσα στους αιώνες!

Πρόκειται για τις «Ζακυνθινές Ομιλίες», ένα είδος θεάτρου δρόμου, γραμμένο σε στίχο δεκαπεντασύλλαβο από ερασιτέχνες, ανθρώπους του λαού, οι οποίες παίζονται στις

πλατείες σε σκηνή αυτοσχέδια, κυρίως κατά την περίοδο των Αποκριών. Κύριο θέμα τους, η σάτιρα και η διακωμώδηση όλων των «κακώς κείμενων», στην πολιτεία, την κοινωνία ή την οικογένεια και κύριο χαρακτηριστικό τους, ο ανδοκρατούμενος χαρακτήρας τους (στο παραδοσιακό είδος οι ηθοποιοί ήταν μόνο άντρες, οι οποίοι υποδύονταν και τους ρόλους των γυναικών).

Το 2018 όμως, δύο νέα κορίτσια, η Αγγελική Αγαλιανού και η Βεατρίκη Καπνίση, τολμούν την ανατροπή και αναγεννούν το παραδοσιακό αυτό είδος των παπουδών και των γιαγιάδων τους, με μπόλιασμα γυναικας! Γράφουν την πρώτη ομιλία με ηθοποιούς αποκλειστικά γυναίκες (οι οποίες υποδύονται και τους ανδρικούς ρόλους) και αναδεικνύουν τη γυναίκα ως ισότιμη μέτοχο στην θεατρική παράδοση του τόπου, ενώ ταυτόχρονα η θεματική του έργου πατά στα συνήθη θεματικά μοτίβα των ομιλιών προσθέτοντας έναν κυρίαρχο άξονα: τη θέση της γυναίκας όπως αυτή διαμορφώθηκε μέσα από τρεις γενιές γυναικών. Τίτλος, λοιπόν, του έργου τους: «Τριώ γενιών ριζικό, τριώ γυναικών ορμήνεις». Το έργο αυτό που αγαπήθηκε από Ζακυνθινούς και ξένους εκδό-

θηκε λίγους μήνες μετά. Στη δεύτερη αυτή θεατρική δράση, οι κατασκηνωτές και κατασκηνώτριες μας θα έχουν τη χαρά να κοινωνήσουν την «ομιλία» που οι δυο συγγραφείς έγραψαν και έπαιξαν στην παρουσίαση του βιβλίου, της οποίας τίτλος ήταν: «Ομιλείτε Ζακυνθινά; Όψεις και προοπτικές της Ζακυνθινής Ομιλίας από το χθες στο σήμερα».

Revolt 2021

Πού να είναι, άραγε, η τοπική ιστορία;

Της Αντζελίνας Γιαννοπούλου,
ιστορικού

Με την επανάσταση του 1821 θα μπορούσε να πει κανείς ότι ξεκινά η διαδικασία δημιουργίας του ελληνικού κράτους, δύσκολα θα βρισκόταν κάποιος να διαφωνήσει. Ο πυρήνας αυτού του κράτους ήταν περιοχές της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδας, πάλι καμία διαφωνία. Κατόπιν, και σε μία πορεία πάνω από εκατό χρόνων, θα προσαρτηθούν περιοχές μέχρι να φτάσει η έκταση του κράτους να είναι αυτή που εμείς σήμερα γνωρίζουμε.

Το ερώτημα είναι: τι συνέβαινε σε αυτές τις περιοχές πριν προσαρτηθούν; Η εικόνα που έχουμε από τα σχολικά βιβλία είναι περίπου σα να περίμεναν υπομονετικά στην αναμονή (στο χωλί!) μέχρι να έρθει η σειρά τους για την ένωση με την μητέρα πατρίδα. Φέτος, και με αφορμή την επίσκεψή μας στην Κεφαλονιά, θα προσπαθήσουμε να γνωρίσουμε λίγα πράγματα για την ιστορία του νησιού. Με σαφή προσανατολισμό στην σύγχρονη ιστορία και εστιάζοντας στα λαϊκά στρώματα και τις πολιτικές διεργασίες, μέσα από μία σειρά συναντήσεων, θα ακούσουμε για

τους Επτανήσιους Ριζοσπάστες, την μεραρχία Asqui, και το συνδικαλιστικό κίνημα του νησιού, τότε και τώρα.

Την περίοδο που η «κυρίως Ελλάδα» αποτελεί τμήμα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, τα Επτάνησα βρίσκονται υπό Βενετική κατοχή, έχουν σκληρή διοίκηση και το βιβλίο των ευγενών «Libro d'oro» κάνει των διαχωρισμό των τάξεων τρομακτικά απόλυτο. Ωστόσο, η εμφάνιση των Γάλλων λίγα, μόλις, χρόνια μετά επανάσταση, θα φέρει τα πάνω κάτω. Για λιγότερο από δύο χρόνια στην κεντρική πλατεία του νησιού θα δεσπόζει το δέντρο της ελευθερίας, που αγαπά ο λαός και μισούν οι έκπτωτοι ευγενείς, στην εκπονή του 18ου αιώνα η κατά βάση αγροτική κοινωνία του νησιού θα έρθει σε επαφή με το περίφημο Ελευθερία-Ισότητα-Αδελφότητα και δεν θα το ξεχάσει ποτέ.

Για πολλούς αυτή ακριβώς η μικρή χρονικά, αλλά μεγάλης σημασίας κοινωνικά, παρουσία των Γάλλων είναι η άκρη του νήματος και η απαρχή των ιδεών αυτών που λίγες δεκαετίες αργότερα θα φέρουν τους Άγγλους κατακτητές αντιμέτωπους με την Επτανησιακή Πολιτική Σχολή των Ριζοσπαστών. Για αυτή την άγνωστη στο ευρύ κοινό Πολιτική Σχολή θα ενημερωθούμε από φίλους στην Κεφαλονιά. Θα ακούσουμε πως τα παι-

διά μιας αναδυόμενης αστικής τάξης του νησιού, αφού σπουδάσουν στην Ευρώπη, θα γυρίσουν πίσω έχοντας στις βαλίτσες τους ιδέες για κοινωνική αλλαγή. Επίσης, για τις εξορίες των πρωτεργατών του Ριζοσπαστισμού σε μικρά νησάκια, καθώς, και για το ιστορικό παράδοξο οι άνθρωποι αυτοί που έδωσαν αγώνα για την ένωση με την Ελλάδα, να μην την υπογράψουν, όταν αυτή ήλθε, γιατί διαφώνησαν. Παράλληλα, και για αιματοβαμμένες λαϊκές εξεγέρσεις, όπως αυτή που έγινε στο χωριό της Σκάλας, με αμφισβητούμενους «υποκινητές», αλλά με αποτελέσματα τραγικά (απαγχονισμούς από το καθεστώς).

Επίσης, θα έχουμε την ευκαιρία μιας ξενάγησης στην περιοχή του Αργοστολίου, κατά την διάρκεια της οποίας θα ενημερωθούμε για την κοινωνική και πολιτική κατάσταση στο νησί την παραγμένη δεκαετία του '40. Θα επισκεφτούμε το μνημείο που είναι αφιερωμένο στην ιταλική μεραρχία Asqui, η οποία κυριολεκτικά σφαγιάστηκε από τις γερμανικές δυνάμεις κατοχής που μπήκαν στο νησί. Θα συζητήσουμε για την αντίσταση στο νησί, που γέμισε το βουνό με αντάρτες, αλλά και με νεκρούς. Ακόμα, για τους Ιταλούς που βγήκαν στο βουνό και για τους Κεφαλονίτες που τους έκρουσαν. Θα

επισκεφτούμε, επίσης, το σημείο στο οποίο, διπλά στις παλιές φυλακές, εκτελέστηκαν πολλοί συμμετέχοντες στον ΕΑΜ και όχι μόνο.

Στρέφοντας το βλέμμα στο συνδικαλισμό, θα πιάσουμε το νήμα από τα τέλη του 19ου αιώνα και με την βοήθεια ανθρώπων που συμμετείχαν ενεργά στο συνδικαλιστικό και εργατικό κίνημα του νησιού, θα έχουμε την χαρά να «διανύσουμε» τα τελευταία, τουλάχιστον, ογδόντα χρόνια, συνοδευόμενα από βιωματικές αφηγήσεις. Για παράδειγμα, πως ένα δωδεκάχρονο παιδί πλησίασε από περιέργεια μια εκδήλωση στην πλατεία Αργοστολίου του '50 και βρέθηκε στο αστυνομικό τμήμα την επόμενη ημέρα, ή γιατί το σωματείο οικοδόμων δεν γινόταν δεκτό για χρόνια στο ελεγχόμενο Εργατικό Κέντρο από την δεξιά. Ακόμα, πως λειτουργούσαν ομαδοποιήσεις ανθρώπων με βάση την επαγγελματική τους ιδιότητα τις εποχές που αυτό ήταν απαγορευμένο. Θα ανατρέξουμε την περίοδο της Χούντας και θα φτάσουμε στην δεκαετία του '80, την γεμάτη απεργίες, την εποχή της μεγάλης ισχύς του Εργατικού Κέντρου Κεφαλονιάς και Ιθάκης και θα μάθουμε πως είχε την δύναμη να αλλάξει ακόμα και αποφάσεις ειλημμένες από τοπικούς φορείς και όχι μόνο.

Η κλιματική κρίση είναι εδώ και μας απειλεί Το κέρδος και η ανάπτυξη καταστρέφουν το περιβάλλον

του Χρήστου Σταυρακάκη

Αλλο ένα καλοκαίρι γινόμαστε θεατές των καταστροφικών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και της αδηφάγου καπιταλιστικής ανάπτυξης. Κάθε χρόνο παρακολουθούμε με αμηχανία τεράστιες καταστροφές και στην Ελλάδα και τον κόσμο: θανατηφόροι καύσωνες, τεράστιες πυρκαγιές, πλημμύρες που στοιχίζουν ανθρώπινες ζωές. Οι καταστροφές αυτές δεν είναι φυσικά φαινόμενα. Φυσικό φαινόμενο μπορεί να είναι μια πυρκαγιά ακόμα και στη Σιβηρία που μπορεί να προκληθεί από έναν κεραυνό, όχι όμως στην έκταση που είδαμε πέρσι το καλοκαίρι, πόσο μάλλον όταν συνδυάζεται και με ιστορικά υψηλές θερμοκρασίες για τη συγκεκριμένη περιοχή. Ο θανατηφόρος καύσωνας φέτος το καλοκαίρι στον Καναδά, που είχε ως αποτέλεσμα δεκάδες θανάτους αλλά και λιώσιμο (!) της ασφάλτου δεν είναι φυσικό φαινόμενο. Οι φονικές πλημμύρες στη Γερμανία δεν είναι φυσικό φαινόμενο.

Αξίζει να υπογραμμιστεί μία είδηση από τον Guardian, της οποίας ο τίτλος από μόνος του σοκάρει: το τροπικό δάσος του Αμαζονίου πλέον εκπέμπει περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα από όσο μπορεί να απορροφήσει! Ο μεγαλύτερος πνεύμονας του πλανήτη καταρρέει. Βασική αιτία είναι οι συνεχιζόμενες πυρκαγιές για την αποψίλωση μεγάλων τμημάτων του δάσους για την παραγωγή κρέατος και σόγιας. Αυτή η πολιτική των εμπρησμών και της καταστροφής του δάσους ενισχύθηκε σημαντικά από τον Μπόλσονάρο. Λιγότερα δέντρα σημαίνει μείωση της βροχοπτώσης, αύξηση των περιόδων ξηρασίας και άνοδος της θερμοκρασίας. Αυτό επιβραδύνει το ρυθμό ανανέωσης του δάσους με τα τραγικά αποτελέσματα που έδειξαν οι πιο πρόσφατες έρευνες.

Στην Ελλάδα η κυβέρνηση Μητσοτάκη, φανατική της νεοφιλελεύθερης «αναπτυξιακής» καταστροφής, έχει υιοθετήσει μία πολιτική επίθεσης στο περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους. Τα στελέχη της και ο ίδιος ο πρωθυπουργός χρησιμοποιούν αφειδώς τον όρο «πράσινη ανάπτυξη», «πράσινο μέλλον», «πράσινη Ελλάδα» σε μία προσπάθεια αντιστροφής της πραγματικότητας και του περιεχομένου των πολιτικών της. Ο

δραστήριος Χατζηδάκης, πριν αναλάβει το υπουργείο εργασίας ψήφισε πέρσι το καλοκαίρι έναν αντιπεριβαλλοντικό νόμο που βρήκε απέναντί του εκατοντάδες συλλογικότητες και περιβαλλοντικές οργανώσεις ακόμα και ΜΚΟ υπεράνω υποψίας ριζοσπαστισμού ή αντικυβερνητικής πάλης. Με αυτό το νόμο οι φυσικοί πόροι και το περιβάλλον γίνονται βορά στις ορέξεις των εταιρειών και της αγοράς, υποβαθμίζοντας ή καταργώντας διατάξεις περιβαλλοντικής προστασίας,

Εξορύξεις και ΑΠΕ

Από τις προμετωπίδες της κυβέρνησης (και του ελληνικού καπιταλισμού) ήταν οι εξορύξεις στο Αιγαίο και τη ΝΑ Μεσόγειο, η οποία παραχώρησε σχεδόν τη μισή χώρα σε πετρελαϊκές εταιρείες πριν δύο χρόνια. Πριν λίγο καιρό ο Δένδιας δήλωσε σε αραβικό κανάλι –και όχι στην Ελλάδα– ότι η χώρα μας δεν έχει καμία πρόθεση να εμπλακεί στην εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου, γιατί είναι ασύμφορο οικονομικά, γιατί χρειάζεται δέκα με είκοσι χρόνια για να βρεθεί, αλλά και γιατί το Αιγαίο είναι ένας παράδεισος στη γη και δεν πρόκειται να το μετατρέψουν σε κόλπο του Μεξικού!

Αυτή η ξαφνική μεταστροφή δεν έχει να κάνει με κάποια περιβαλλοντική ευαισθησία της κυβέρνησης αλλά με το γεγονός ότι διεθνώς έχει υπάρξει μία πτωτική τάση στις τιμές του πετρελαίου και οι πετρελαϊκοί κολοσσοί σιγά – σιγά αποχωρούν (έστω και προσωρινά) από τα πλάνα εξορύξεων στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο. Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει το ζήτημα των εξορύξεων με όρους επένδυσης αδιαφορώντας για τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς κινδύνους. Όσο εύκολα παραχώρησε το δικαίωμα στις πετρελαϊκές να κάνουν έρευνα και εξορύξεις στη μισή χώρα με άλλη τόση ευκολία λέει ότι δε θα γίνουν τελικά, υιοθετώντας μάλιστα και επιχειρήματα όσων αντιτάχθηκαν σθεναρά στα εξορυκτικά σχέδια κυβέρνησης και εταιρειών.

Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση έχει κηρύξει υποτίθεται την απεξάρτηση της Ελλάδας από τα ορυκτά καύσιμα. Είναι ειρωνικό ότι αυτό το έκανε ενώ προσπαθούσε να προχωρήσει γρήγορα τα εξορυκτικά σχέδια (συνάπτοντας συμφωνίες επί χάρτου για τον αγωγό EastMed). Παρολαυτά, άνοιξε επιθετικά τη συζήτηση για τις ΑΠΕ και τα αιολικά πάρκα ως την άμεση απάντηση απέναντι στην παραγωγή

ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. Το πραγματικό υπόβαθρο αυτής της συζήτησης είναι η άρση κάθε περιβαλλοντικού περιορισμού από την ελληνική νομοθεσία με τον περσινό νόμο Χατζηδάκη και η δυνατότητα έργων ανάπτυξης και επενδύσεων ακόμα και σε περιοχές Natura.

Ο σχεδιασμός για την εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας) στο όνομα της πράσινης ανάπτυξης, γίνεται με φαραωνικά έργα που καταστρέφουν το τοπίο και το φυσικό περιβάλλον, ενώ στην πραγματικότητα το μόνο κριτήριο είναι η κερδοφορία των ιδιωτικών εταιρειών παροχής ενέργειας (σε βάρος της ΔΕΗ). Η περίπτωση των Αγράφων είναι χαρακτηριστική, όπου το κράτος έχει στείλει στα «απάτητα βουνά» ΜΑΤ και ΟΠΚΕ να διασφαλίσουν την έναρξη τοποθετήσεων των ανεμογεννητριών. Το ίδιο έχει κάνει και στην Άνδρο ενώ αντίστοιχα φαραωνικά έργα τοποθέτησης ανεμογεννητριών προβλέπονται και για άλλες περιοχές (Ιόνιο, Νυμφαίο, Εύβοια, Αμοργός κ.α.).

Τέτοια έργα καταρχάς έχουν σημα-

ντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όχι κυρίως για την αλλοίωση του φυσικού τοπίου. Οι πιο σημαντικές επιπτώσεις έχουν να κάνουν με τη διατάραξη της ισορροπίας τοπικών οικοσυστημάτων τόσο με την ίδια την τοποθέτηση ανεμογεννητριών όσο και με τη διάνοιξη δρόμων σε δυσπρόσιτα βουνά για να περάσουν φορτηγά, μπετονιέρες κλπ για να τοποθετηθούν οι ανεμογεννήτριες. Επιπλέον, δεν έχει υπάρξει καμία σοβαρή έρευνα ή μελέτη για το πώς θα μπορέσει το παραγόμενο ρεύμα από τις ανεμογεννήτριες να αποθηκευτεί και να διοχετευτεί πανελλαδικά. Περισσότερο είναι μία τεράστια μπίζνα για τους ιδιώτες της ενέργειας και τους κολοσσούς του κλάδου των κατασκευών, παρά μία κάποια στρατηγική απολιγνιτοποίησης. Κάτι τέτοιο θα προϋπέθετε ότι η ενέργεια θα αντιμετωπιζόταν ως αυτό που θα έπρεπε να είναι, ένα κοινωνικό αγαθό και όχι ένα πεδίο κερδοφορίας για την αγορά.

Ισχυριζόμαστε ότι στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι ιδιωτικοποιήσεις μεγάλων εκτάσεων δημόσιας γης για χάρην

Η αμαρτωλή ιστορία

Του Νίκου Ποταμίτη*

Ενα χαρακτηριστικό παράδειγμα του τι σημαίνει διαχείριση των απορριμμάτων, που βάζει πάνω από όλα τα κέρδη και τα συμφέροντα των μεγαλοενοδόχων και των ιδιωτών που στοχεύουν μόνο σε κέρδη από την διαχείριση των σκουπιδιών, είναι το πως έχει διαχειριστεί η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και ο Δήμος Ζακύνθου το θέμα με τα σκουπίδια στη Ζάκυνθο.

Μέσα σε λίγα μόλις χρόνια, από την απόφαση που πήρε η Περιφερειακή αρχή Γαλιτασάτου – και στα πλαίσια πάντα του τότε ΠΕΣΔΑ – για να ικανοποιήσει ουσιαστικά το αίτημα των μεγαλοενοδόχων για να μεταφερθούν τα σκουπίδια του νησιού από τον παλιό και ήδη κορεσμένο ΧΥΤΑ στο Σκοπό στη προστατευόμενη (NATURA) θέση Λίβας αντί απλά να προεκτείνει το κύ-

ταρο του Σκοπού, η κατάσταση είναι τραγική.

Με αρκετές δεκάδες χιλιάδες δεματοποιημένους σάκους σύμμικτου σκουπιδιού (που ήδη «σκανε» να έχουν στοιβαχτεί στο ψηλότερο και μη ορατό από μακριά σημείο του νησιού, οι κάτοικοι της ορεινής Ζακύνθου είναι υποχρεωμένοι να ζουν καθημερινά με τη μπόχα που αναδύουν οι πάνω από εκατό χιλιάδες τόνοι σκουπιδιών, με τα ποντίκια να σουλατσάρουν στις αυλές και τα περιβόλια τους, με τον υδροφόρο ορίζοντα του νησιού να βρίσκεται ένα βήμα μονό πριν την ανεπανόρθωτη μόλυνση του ακριβώς γιατί τα με ασβεστολιθικά υποκείμενα πετρώματα είναι διαπερατά στα στραγγίδια των σύμμικτων σκουπιδιών.

Πριν από τη λειτουργία του ΧΥΤΥ στο Λίβα, η χωματερή του νησιού ήταν στη θέση Σκοπός. Μια θέση που ήταν σε πολύ κοντινή απόσταση από το 80% της παραγωγής των σκουπιδιών του νησιού, διέθετε υπέδαφος με όχι πολύ

επενδύσεων, με χαρακτηριστικότερη την περίπτωση του Ελληνικού. Εκτάσεις που ανήκουν στο δημόσιο, πάρκα, ελεύθεροι χώροι, πλατείες, άλση, χαρίζονται «με το κιλό» στο ιδιωτικό κεφάλαιο για «πράσινες επενδύσεις». Οι κάτοικοι των πόλεων χάνουν ανάσες πρασίνου και ελεύθερων χώρων για χάρη εμπορικών ή συνεδριακών κέντρων και περιφραγμένων κοινοτήτων (Ελληνικό).

Μόνη λύση οι αγώνες για την αποτροπή της καταστροφής

Το Σάββατο 4 Ιουνίου συλλογικότητες από όλη την Ελλάδα που παλεύουν ενάντια στην καταστροφή του περιβάλλοντος σε διάφορα «μέτωπα» (εξορύξεις, αιολικά, φράγματα κτ) βρέθηκαν σε μία κινητοποίηση στην Αθήνα, η οποία ήταν μαζική με παλμό παρά τον καύσωνα και παρά τις δυσκολίες της πανδημίας. Ήταν μία σημαντική συνάντηση όλων των ανθρώπων που αγωνίζονται ενάντια στις πιυχές της «πράσινης ανάπτυξης» που καταστρέφουν το περιβάλλον, συνδυάζοντας διαφορετικές εμπειρίες από δύσκολους τόπους, όπου έχουν δοθεί -και συνεχίζουν να δίνονται- σκληρές μάχες. Εκεί βρίσκεται η δύναμη και η δυνατότητα να σταματήσει η καταστροφή. Δυστυχώς, πρωτοβουλίες όπως αυτή του WWF και του VouliWatch για τη συγγραφή ενός κλιματικού νόμου και τη συλλογή υπογραφών για την κατάθεσή του στο κοινοβούλιο μικρή απήχηση έχουν στην κοινωνία και εγκλωβίζονται σε μία πολιτική λογική άσκησης πιέσεων (lobbying).

Χρειάζεται ταυτόχρονα να ενοποιηθούν οι αντιστάσεις αυτές γύρω από μία πολιτική που θα βάζει την ικανοποίηση

των κοινωνικών αναγκών και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος πάνω από τα κέρδη διεκδικώντας ότι η ενέργεια και η πρόσβαση σε αυτή είναι αδιαπραγμάτευτο κοινωνικό αγαθό. Αυτό προϋποθέτει συντονισμό, πανελλαδική δικτύωση αλλά και εφόλης της ύλης πολιτική αντιπαράθεση με την κυβέρνηση. Και αυτή η ανάγκη είναι «παγκόσμια»!

Σε όλο τον κόσμο πλέον είναι σαφές ότι η κλιματική κρίση και οι συνέπειές της είναι εδώ, μας απειλούν και χρειάζεται να αναληφθεί δράση άμεσα. Ακόμα και η πλειοψηφία των καπιταλιστών συναινεί σε αυτή τη διαπίστωση μαζί με τις πολιτικές ηγεσίες των πιο ισχυρών οικονομικά κρατών, τα οποία παρεπιπτόντως ανήκουν στους πιο σημαντικούς ρυπαντές σε επίπεδο εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Μετά τις πλημμύρες στη Γερμανία η πολιτική ηγεσία μίλησε για την ανάγκη άμεσων δράσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ο πλανήτης έχει αρχίσει να απορρυθμίζεται και η αιτία αυτής της καταστροφής έχει όνομα: καπιταλιστική ανάπτυξη και κέρδος. Το σύστημα είναι υπεύθυνο για την υπερθέρμανση του πλανήτη και τα ακραία καιρικά φαινόμενα που αυτή προκαλεί. Πίσω από κάθε μεγάλη «φυσική» καταστροφή βρίσκεται μία εγκληματική στρατηγική ανάπτυξης. Πίσω από τις φωτιές του Αμαζονίου κρύβεται η βιομηχανία κρέατος και σόγιας. Πίσω από τις πυρκαγιές στην Ελλάδα κρύβεται η τουριστική βιομηχανία και η οικοδομή. Πίσω από τα καταστροφικά σχέδια των αιολικών πάρκων κρύβεται η ιδιωτικοποίηση της ενέργειας.

ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ / ΑΙΟΛΙΚΑ / ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

**ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ
ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΑΓΩΝΕΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ**

**ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ / 7ΜΜ
ΣΤΟ CAMPING "ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ"**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΥΖΟΣ
ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ
& ΙΩΑΚΗΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ

ΝΙΚΟΣ ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ
ΠΡΩΗΝ ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΣ ΣΤΗΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΤΥΠΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΘΗΝΑΣ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ

**resist reclaim revolt
CAMPING**

rproject.gr

ΤΩΝ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ ΣΤΗ Ζάκυνθο

διαπερατά πετρώματα, διέθετε άφθονες ποσότητες με χώμα για την απαραίτητη διαχείριση των σκουπιδιών και (το σημαντικότερο) δεν είχε στο υπέδαφος της σημαντικό υδροφόρο ορίζοντα. Η συγκεκριμένη λύση, αφού: α) δεν είχε προχωρήσει σχεδόν καθόλου η διαλογή στην πηγή β) δεν υπήρχε άλλη λύση επεξεργασίας ή ασφαλούς αποτέφρωσης εντός του νησιού λόγω της όχι ικανής ποσότητας σκουπιδιών γ) δεν υπήρχαν τα ασφαλή μέσα μεταφοράς τους εκτός νησιού, ήταν η μόνη δυνατή και ασφαλή με τρόπο που να επιβαρύνεται όσο το δυνατόν λιγότερο το νησί, οι κάτοικοι αλλά και η πανίδα και η χλωρίδα του. Η δικαιολογία δε ότι ο συγκεκριμένος ΧΥΤΑ ήταν οριακά εντός του σχεδιασμού του θαλάσσιου πάρκου (σημειωτέον το πάρκο βρήκε τον ΧΥΤΑ και όχι το αντίστροφο) ήταν αίολη γιατί μπορούσε νέο κύτταρο να ανοιχτεί σε μικρή απόσταση από το παλιό, εκτός πάρκου και σε δημόσια παραχωρούμενο χώρο και με ελάχιστες δαπάνες.

Συγκεκριμένα το 2013, περιφρονώντας προκλητικά την περί του αντιθέτου απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ιόνιων Νήσων (2011), επέλεξαν να χρηματοδοτήσουν γενναία τη μεταφορά των σκουπιδιών στη μακριά από δημόσια θέα και έλεγχο θέση «Λίβας», μέσα σε καταφύγιο Άγριας Ζωής και ακριβώς πάνω από τον μοναδικό σημαντικό υδροφόρο ορίζοντα της Ζακύνθου. Σε μια περιοχή πενήντα χιλιόμετρα μακριά από την νότια τουριστική ζώνη και με δρόμο ανωφέρειας 15%, με κόστος πάνω από 20 εκατομμύρια Ε ενώ η επέκταση της παλιάς θέσης δεν θα ξεπερνούσε τα 3 εκατομμύρια Ε. Μήπως όμως αυτό να ήταν (το πρόβλημα);

Τα δεματοποιημένα σκουπίδια, μιας και η εταιρεία που είχε αναλάβει τη μονάδα δεν προχώρησε ακόμα στην κατασκευή μονάδας ανακύκλωσης ως όφειλε αλλά αποφάσισε να βάζει τα σύμμεικτα σκουπίδια σε στήλες δεμάτων που ξεπερνούν τους 80 με 90.000 τόνους, άρχισαν να «σκάνε» και να βγάζουν στραγγίδια (τα υγρά τοξικά που βγάζουν τα

σκουπίδια και τα οποία κανονικά πρέπει να περνάνε βιολογική επεξεργασία) φτιάχνοντας τοξικές λιμνες.

Η κατάσταση τείνει να γίνει ανεξέλεγκτη με ανοιχτά βεβαίως και αμειλικτα έξης ερωτήματα: α) Πότε θα γίνει το «πολλά υποσχόμενο» εργοστάσιο ανακύκλωσης; β) Τι θα γίνει με το πάνω από 60% ανακυκλώσιμο υλικό; γ) γιατί έπρεπε τα σκουπίδια να ανεβούν 50 χιλιόμετρα ψηλά για να τύχουν διαλογής και μετά ξανακατέβουν στο λιμάνι; (για μεταφορά εκτός νησιού;) δ) τι θα γίνει με το καθαρό σκουπίδι; Προβλέπεται η ταφή του, μέσα στο βράχο του βουνού, χωρίς χώμα επικάλυψης και πάνω από τον υδροφόρο ορίζοντα; ε) πώς ξεπερνιέται το θέμα της προστατευόμενης ζώνης NATURA για τέτοια διαχείριση;

Η ανυπαρξία του κράτους που ποτέ δεν χρηματοδότησε όπως θα έπρεπε τις περιφέρειες και τους δήμους, δεν λειτούργησε με σκεπτικό τις ανάγκες των κατοίκων των νησιών, δεν προχώρησε στο να υπάρχει διαλογή στην

πηγή δίδοντας κίνητρα στους πολίτες και επιμορφώνοντας τους σχετικά, δεν σχεδίασε ποτέ την ασφαλή μεταφορά των σκουπιδιών από τα νησιά (με ειδικά οχήματα και πλοία) σε ειδικές ηπειρωτικές μονάδες ανακύκλωσης, δεν συντήρησε τις εγκαταστάσεις διαχείρισης των στραγγιδιών αφήνοντας τους ΧΥΤΑ στην τύχη τους, έρμαιων της υπέρχρησης έως κατάχρησης - χωρίς όρους και προϋποθέσεις - αλλά και των προστίμων από την ΕΕ, οδήγησε με μαθηματική ακρίβεια στην κοινωνική απαξίωση, τον κορεσμό και την μετατροπή τους σε υγειονομικές βόμβες και στρώνει συστηματικά το χαλί για να μοιάζει η πανάκριβη και περιβαλλοντικά επισφαλής λύση του «ΙΔΙΩΤΗ» σαν η μόνη δυνατή.

Είναι στο χέρι των κοινωνιών να διεκδικήσουν δημόσια, σύγχρονη και ασφαλή διαχείριση των κατά κοινή ομολογία «χρήσιμων» στερεών αποβλήτων.

*Πρόεδρος της Ένωσης Νοσοκομειακών Γιατρών Ζακύνθου και πρώην εκλεγμένος στην Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ

Για διευκόλυνση παραμονής στην χώρα πολίτη τρίτης χώρας κατηγορείται η Ολλανδή δημοσιογράφος Ίγκεμποργκ Μπέγκελ μετά την σύλληψή της στο σπίτι της στην Ύδρα. Η δημοσιογράφος φιλοξενούσε πρόσφυγα που ήταν εν αναμονή της επικύρωσης της αίτησης ασύλου του. Αυτή η μικρή πράξη αλληλεγγύης τιμωρείται αυστηρά από το ελληνικό κράτος που στέλνει το μήνυμα ότι όποια τολμήσει να σταθεί αλληλέγγυα στους πρόσφυγες θα έρθει αντιμέτωπη με την αστυνομία και το δικαστικό σύστημα. Αν μια ευρωπαία διάσημη δημοσιογράφος τιμωρείται με τέτοιο τρόπο, η σκληρότητα που θα αντιμετωπίσουν οι «σεσημασμένοι» αλληλέγγυοι του κινήματος θα είναι δεκαπλάσια. Γι' αυτό η σύλληψη της είναι ένα μήνυμα: δείτε τι μπορούμε να κάνουμε αν διανοηθείτε να βοηθήσετε έμπρακτα τους πρόσφυγες. Ποινικοποιείται έτσι η μόνη ελπίδα των προσφύγων: η αλληλεγγύη. Την ίδια στιγμή που δεξιοί κάθε είδους φωνάζουν «αν τους θέλετε

πάρτε τους στα σπίτια σας», συλλαμβάνεται μια γυναίκα που το έκανε πράξη. Για την κυβέρνηση το μόνο μέρος που μπορούν να βρίσκονται οι πρόσφυγες είναι στοιβαγμένοι στα άθλια στρατόπεδα συγκέντρωσης ή ακόμα καλύτερα στον πάτο του Αιγαίου.

Συνεχίζονται οι καταγγελίες για σεξουαλικές παρενοχλήσεις στον Ελληνικό Στρατό. Το Δίκτυο Σπάρτακος δημοσίευσε καταγγελία γονέων σχετικά με παρενόχληση μαθητών κατά την διάρκεια της εξέτασής τους για τις στρατιωτικές σχολές.

Σύμφωνα με την καταγγελία, κατά τη διάρκεια των υγειονομικών εξετάσεων οι μαθητές δέχτηκαν σεξιστική επίθεση και παρενόχληση. Στα αγόρια, αφού τα έβαλαν να γδυθούν μπροστά στους συνεξεταζόμενους τους με φράσεις όπως «βγάλτε τα καλσόν και τα στρινγκάκια», τους ζητήθηκε να αγγίξουν πρώτα τα δικά τους γεννητικά όργανα και έπειτα τα γεννητικά όργανα των συμμαθητών τους! Όταν οι εξεταζόμενοι αρνήθηκαν να το κάνουν, ο στρατιωτικός γιατρός προσπάθησε να αποκρύψει την σοβαρότητα της πράξης του γελώντας και συχαίροντάς τους που «δεν ψάρωσαν». Η εξέταση των κοριτσιών έγινε από την ίδια επιτροπή που αποτελούνταν αποκλειστικά από άντρες (!). Τους δόθηκαν οδηγίες να μείνουν με τα εσώρουχα και να βγάλουν το σουτιέν τους ενώ έπειτα τους ζητήθηκε να «τεντώσουν το στήθος τους». Είναι απαράδεκτο να υφίστανται τέτοιες καταστάσεις παιδιά 17 και 18 χρονών. Η καταγγελία αυτή εγείρει σοβαρά ερωτήματα τόσο για το τι είδους εξέταση είναι αυτή, όσο και για το πώς γίνεται δεκτό να εξετάζονται έφηβα κορίτσια γυμνά από άντρες. Τα παιδιά αυτά καλούνται από νωρίς να συνηθίσουν στα «καφόνια» και στις σεξιστικές παρενοχλήσεις αν θέλουν να σπουδάσουν στον ελληνικό στρατό. Είναι όμως πολύ σημαντικό που τέτοια περιστατικά δεν θεωρούνται πλέον κανονικότητα και καταγγέλλονται.

ΔΕΝ ΕΜΠΙΘΕΣ ΝΑ ΑΚΟΥΣ»

* στίχος των
Nationalistas

Εμπέδεια: Κατερίνα Καληρόγη

Η κούρδισσα συγγραφέας, Meral Şimşek καταγγέλλει ότι έπεσε θύμα απαγωγής, βασανιστηρίων και σεξουαλικής κακοποίησης απο στρατιωτικούς στα ελληνικά σύνορα. Η Şimşek περιγράφει τα όσα βίωσε προσπαθώντας να διαφύγει από την Τουρκία όπου κατηγορείται για τρομοκρατία. Ενώ αυτή και μια ακόμα γυναίκα από την Συρία βρίσκονταν σε άθλια κατάσταση τις πλησίασε ένα αυτοκίνητο του στρατού.

Παρά την προσπάθεια της να τους εξηγήσει ότι διώκεται στην Τουρκία, οι στρατιωτικοί έκλεψαν τα χρήματα, το κινητό και τα χαρτιά τους. Μια αστυνομικός τις έγδυσε με την βία και τις ανάγκασε να υποστούν σωματικό έλεγχο ψάχνοντας έως και τους κόλπους τους, ενώ αυτές ήταν γυμνές, στη μέση του δρόμου, μπροστά στα μάτια των στρατιωτικών. Μετέπειτα εξαναγκάστηκαν να μπουκ σε ένα δεύτερο όχημα και τις μετέφεραν στις όχθες του Έβρου. Εκεί οι στρατιωτικοί ξεκίνησαν να την χτυπούν με γκλοπ, ενώ αργότερα την πέταξαν μέσα στο ποτάμι. Αυτές είναι οι μέθοδοι με τις οποίες αντιμετωπίζεται μια γυναίκα σε ανάγκη από την «πολιτισμένη» Ελλάδα. Την ώρα που η ελληνική κυβέρνηση κατηγορεί για ολοκληρωτισμό τον «σουλτάνο» Ερντογάν, κακοποιεί και απαγάγει όσους προσπαθούν να γλιτώσουν από τις διώξεις στην Τουρκία.

Καταδικάστηκαν οι 11 Κούρδοι και Τούρκοι αγωνιστές, σε 33 χρόνια ο καθένας (!) καθώς μια υπόθεση οπλοκατοχής (ένα σακίδιο με αχρησιμοποίητα όπλα στην κατοχή ενός από αυτούς) εξελίχτηκε σε συλλογική καταδίκη 11 ανθρώπων για ένταξη σε «τρομοκρατική» οργάνωση. Η απόφαση δεν αντιστοιχεί στο αποδεικτικό υλικό, δεν αναγνωρίστηκε κανένα ελαφρυντικό, ενώ οι δικηγόροι της υπεράσπισης κάνουν λόγο για «τη βαρύτερη ποινή που έχει επιβληθεί για υλικό τέτοιας δικογραφίας, επιδει-

κτικά άδικη και με κριτήρια συλλογικής ευθύνης». Οι διαθέσεις του κράτους είχαν φανεί νωρίτερα, όταν στη διάρκεια μισάωρης διακοπής της δίκης, όρμησαν στην αίθουσα μέλη των ειδικών δυνάμεων με καλυμμένα χαρακτηριστικά, επιτέθηκαν στους κατηγορούμενους σταματώντας την επικοινωνία τους με τους δικηγόρους τους, τους γρονθοκόπησαν, κλώτσησαν και έβριζαν προσπαθώντας έτσι με την βία να τους μεταφέρουν στα κρατητήρια. Το δικαστήριο αρνήθηκε να πάρει θέση για το γεγονός και διέκοψε επικαλούμενο ότι οι κατηγορούμενοι δεν φορούσαν μάσκες (τις οποίες έσκισαν οι αστυνομικοί κατά την εφόρμησή τους). Αυτή είναι η ελληνική δικαιοσύνη εν έτη 2021: ο ορισμός της βαρβαρότητας. Οι σκηνές αυτές και η βαριά συλλογική καταδίκη των αγωνιστών θυμίζουν ολοκληρωτικά καθεστώτα και όχι δημοκρατική χώρα και κράτος δικαίου.

Η Κύπρος μετά τις εκλογές

Του Θέμη Θεμιστοκλέους

Δύο μήνες μετά τη διεξαγωγή των κυπριακών βουλευτικών εκλογών και μιας και η σκόνη τους έχει πλέον κατακάσει, πάμε να δούμε ποια είναι τα συμπεράσματα για την αριστερά και για τον κόσμο της εργασίας και ποια είναι τα πιθανά σενάρια συμμαχιών μέχρι τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές που είναι προγραμματισμένες για το 2023. Τι μας έδωσε, όμως, αυτή η εκλογική αναμέτρηση; Συνολικά ίσως και τίποτα νέο. Δυστυχώς οι ψηφοφόροι, όσοι τουλάχιστον συμμετείχαν μιας και η αποχή άγγιξε το 35%, ψήφισαν παραδοσιακά. Ας προσπαθήσουμε όμως να σκιαγραφήσουμε την κατάσταση που διαμορφώνεται.

Τα αποτελέσματα διαμόρφωσαν μια επτακομματική βουλή με την προσθήκη της νεοπαγούς Δημοκρατικής Παράταξης (ΔΗΠΑ) πλάι στα προϋπάρχοντα κοινοβουλευτικά κόμματα: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ και το φασιστικό μόρφωμα του ΕΛΑΜ. Οι κάλπες ανέδειξαν για ακόμα μία φορά πρώτη δύναμη τον καθεστωτικό, δεξιό ΔΗΣΥ του προέδρου Αναστασιάδη αλλά με απώλειες της τάξης του 3%. Το εντυπωσιακό εδώ είναι πως η κατά πολλούς χειρότερη κυβέρνηση μετά το '74 κατάφερε να έχει τόσο μικρές απώλειες αλλά και να διατηρήσει διαφορά πέντε μονάδων από την αξιωματική αντιπολίτευση. Με τον ΔΗΣΥ τα πράγματα είναι αρκετά ξεκάθαρα. Ο πρόεδρός του, Αβέρωφ Νεοφύτου, λίγες μέρες πριν τις εκλογές είχε πάρει θέση αναφορικά με το Κυπριακό υπέρ της ΔΔΟ, θέση που αναμενόταν να οδηγήσει σε απώλεια ορισμένων από τους πιο εθνικιστές ψηφοφόρους. Επιπλέον, ο αυταρχισμός της κυβέρνησης εν μέσω πανδημίας, η πανδημία διαφθοράς και σκανδάλων με κορυφαίο αυτό των διαβατηρίων ήταν σίγουρο πως θα οδηγούσαν σε μείωση των εκλογικών του ποσοστών η οποία όμως βάσει των συνθηκών θα πρέπει να θεωρείται ως η ελάχιστη.

ΑΚΕΛ

Το ΑΚΕΛ είχε αντίστοιχες απώλειες (περίπου 3%). Και μπορεί η μείωση των ποσοστών να μην του στοίχησε τελικά σε έδρες, αλλά δεν παύει να προκαλεί εσωκομματικούς τριγμούς καθώς η μείωση των ποσοστών απέναντι σε αυτή την κυβέρνηση θεωρείται -δικαίως- παταγώδης αποτυχία. Το ΑΚΕΛ ως αντιπολίτευση δεν κατάφερε να αναδειχθεί στα μάτια

Συγκέντρωση των αντιεμβολιαστών, που κατέληξε στην εισβολή σε τηλεοπτικό σταθμό.

των πολλών ως η δύναμη που μπορεί να εξυπηρετήσει καλύτερα τα συμφέροντά τους. Και αυτό είναι απολύτως αναμενόμενο μιας και έχει αφήσει ελεύθερο πεδίο κινήσεων σε όλα τα κρίσιμα πεδία αντιπαράθεσης. Παίζει σταθερά το χαρτί της «υπεύθυνης δύναμης» και δεν επιχειρεί να γειωθεί στην κοινωνία ως πραγματική αριστερή δύναμη. Αντιθέτως, έχει αρχίσει να χάνει τους παραδοσιακούς δεσμούς του με τους εργαζόμενους και δυσκολεύεται πλέον να εμπνεύσει ακόμα και τα μέλη του έχοντας παγιώσει γραφειοκρατικά αντανάκλαστα. Επιλέγει για παράδειγμα να διεξάγει το συνέδριό του αμέσως μετά τις εκλογές με συνέδρους που είχαν ψηφιστεί πριν. Δεν άφησε στις τοπικές οργανώσεις ούτε καν τη δυνατότητα να αποτιμήσουν το εκλογικό αποτέλεσμα πριν μπουν σε μια νέα κομματική περίοδο. Άλλαξε βέβαια ο γενικός γραμματέας του κόμματος, αλλά η εκλογή του Στέφανου Στεφάνου στη θέση που κατείχε ο Άντρος Κυπριανού δεν σηματοδοτεί σε καμμία περίπτωση αλλαγή πολιτικής σε αριστερή κατεύθυνση. Αυτές τις εξελίξεις όμως θα τις αναλύσουμε εκτενέστερα σε επόμενο άρθρο ειδικά αφιερωμένο στη κυπριακή αριστερά.

Οι άλλες δυνάμεις

Τρίτο κόμμα αναδείχθηκε για ακόμα μια φορά το ΔΗΚΟ. Η παραδοσιακή δύναμη του ακραίου κέντρου δεν βγήκε αλώβητη από την συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση. Αντίθετα είδε και αυτή με τη σειρά της τα ποσοστά της να μειώνονται, με το κομμάτι των ψηφοφόρων που «χάθηκε» να βρίσκει καταφύγιο στο νεοσύστατο κόμμα του «κέντρου», τη δημοκρατική παράταξη (ΔΗΠΑ). Η ΔΗΠΑ δεν είναι παρά η διάσπαση

του παραδοσιακού ΔΗΚΟ με επικεφαλής τον πρώην πρόεδρο του ΔΗΚΟ Μ. Κάρογιαν. Η ΔΗΠΑ αν και προεκλογικά δεν εμφάνιζε δυναμική εισόδου και μάλιστα συγκριτικά με άλλους νέους σχηματισμούς τελικά μπήκε με ποσοστό περίπου 6%. Το ΔΗΚΟ, εδώ και δεκαετίες συμμετέχει ως συμπλήρωμα σε κυβερνήσεις συνεργασίας λαμβάνοντας σοβαρά ανταλλάγματα και δημιουργώντας πανίσχυρους δεσμούς με τον κρατικό μηχανισμό. Φαίνεται πως η άνετη είσοδος της ΔΗΠΑ στη βουλή βασίστηκε σε αυτή την κληρονομιά.

Η ΕΔΕΚ, κόμμα της δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας με εθνικιστικές θέσεις στο κυπριακό διατήρησε τα ποσοστά της. Οι Οικολόγοι που προσπάθησαν να παίξουν το ρόλο μιας ανανεωτικής δύναμης συμμετέχοντας σε ακτιβισμούς και αποφεύγοντας επιμελώς να εκφράσουν τη σκληρή τους θέση στο κυπριακό είχαν μια μικρή πτώση. Παρόλα αυτά, οι δύο αυτές «πατριωτικές δυνάμεις» με τις ιδιομορφίες τους έχουν κατοχυρώσει ένα ποσοστό ψηφοφόρων που τις επιλέγει σταθερά.

Πραγματική αύξηση στα ποσοστά του είχε δυστυχώς το ΕΛΑΜ που διπλασίασε το ποσοστό του και τους βουλευτές του από δύο σε τέσσερις. Δυστυχώς το φασιστικό μόρφωμα κατάφερε να συσπειρώσει ότι εθνικιστικό έφυγε από το ΔΗΣΥ και την «Αλληλεγγύη» της Ελένης Θεοχάρους, που δεν μπήκε στην βουλή. Μετά την παραπομπή και καταδίκη της Χρυσής Αυγής, έχει προσπαθήσει να παρουσιάσει χαμηλό προφίλ, εμφανιζόμενο να διακόπτει τους δεσμούς αίματος με τη ΧΑ και αποσύροντας προσωρινά τα τάγματα εφόδου από το δρόμο. Με δεδομένη την έμμεση ασυλία που του παρέχει ο ΔΗΣΥ (δεν ερευνήθηκαν τότε οι σχέ-

σεις του με την εγκληματική οργάνωση στην Ελλάδα) αλλά και τη συνεργασία με το κυβερνών κόμμα (για την εκλογή προέδρου της βουλής) επιχειρείται η κανονικοποίηση του με στόχο να παίξει ρόλο στις επόμενες προεδρικές εκλογές και ειδικά αν το κυπριακό πάρει διχοτομική στροφή, κάτι που είναι πολύ πιθανό για όποιον παρακολουθεί τις πρόσφατες εξελίξεις στην περιοχή.

Προοπτικές

Τέλος, τα αποτελέσματα οδήγησαν και τον πρόεδρο Αναστασιάδη σε ένα μίνι ανασχηματισμό, με το να διώχνει κακόν-κακώς την Ε. Γιολτίτη, υπουργό δικαιοσύνης, η οποία χρεώθηκε την αστυνομική βία στις διαδηλώσεις των Ως ΔΑΜΕ αλλά και... την κακή εικόνα της κυβέρνησης και να τοποθετεί νέο υπουργό Υγείας μιας και ο προηγούμενος, Κ. Ιωάννου παραιτήθηκε υπό το βάρος της διαχείρισης της πανδημίας. Κλείνοντας οφείλουμε να παρατηρήσουμε το εξής: Μέσα σ' αυτήν τη βουλή δεν εκφράζεται ούτε κατ' ελάχιστο η αγανάκτηση του κόσμου και η επιρροή που κατέγραψε το κίνημα των Ως ΔΑΜΕ. Δυστυχώς για μια σειρά από λόγους αυτό το προοδευτικό και μαχητικό κομμάτι της κοινωνίας για ακόμα μια φορά δεν μπορεί να οργανωθεί πολιτικά στο βαθμό που να ξεπερνά τα όρια του διαδικτύου και του ακτιβισμού. Ίσως η πολιτική συγκυρία για κάτι παραπάνω να μην έχει περάσει, ίσως ακόμα η αριστερά της Κύπρου να μην έχει χάσει και αυτή την ευκαιρία. Οι επόμενες κινήσεις θα φανερώσουν και τις πραγματικές προθέσεις. Όχι μόνο για τους ίδιους αλλά για όλο τον κόσμο που αναζητά απεγνωσμένα τρόπους και ευκαιρίες να αγωνιστεί.

«Ο Άοπλος Προφήτης» του Ισαάκ Ντόιτσερ Ο Τρότσκι ενάντια στη σταλινική

Του Παναγιώτη Λίλλη

Ενα εξαιρετικό βιβλίο της λογοτεχνικής ιστορίας. Λέμε λογοτεχνική γιατί είναι για το πλατύ κοινό, χωρίς τη στρουφνή και ξερή γλώσσα των ακαδημαϊκών. Και λέμε ιστορία γιατί στηρίζεται σε πλούσια έρευνα στοιχείων και γεγονότων, που θα ζήλευε ο κάθε ιστορικός. Στη δυτική Ευρώπη και τον αγγλο-σαξονικό κόσμο, ακόμη και σήμερα, θεωρείται το πιο επιδραστικό έργο της τροτσικιστικής φιλολογίας μετά τον Β'ΠΠ.

Ο Ισαάκ Ντόιτσερ ήταν ένας ανεξάρτητος τροτσικιστής διανοούμενος και συγγραφέας. Στρατεύθηκε στο πολωνικό κομμουνιστικό κόμμα και διαγράφηκε από αυτό, το 1932. Είχε διαφωνήσει με την τότε γραμμή της Τρίτης Διεθνούς περί σοσιαλφασισμού όσον αφορά την αντιμετώπιση του χιτλερισμού στη Γερμανία. Διέφυγε στη Βρετανία το 1939 και στράφηκε στη δημοσιογραφία για την επιβίωσή του. Το βιβλίο που παρουσιάζουμε, «Ο Άοπλος Προφήτης», εκδόθηκε το 1959 και ήταν το δεύτερο μέρος μια τριλογίας για τον Τρότσκι. Το πρώτο μέρος «Ο Ενοπλος Προφήτης» βγήκε σε κυκλοφορία το 1952. Και το τρίτο μέρος, «Ο Εξόριστος Προφήτης» το 1963.

Ας ξαναδούμε τις ημερομηνίες: 1952, 1959, 1963. Όταν εκδίδεται «Ο Ενοπλος Προφήτης» έχουν μεσολαβήσει τουλάχιστον 25 χρόνια συκοφαντίας απέναντι στον Τρότσκι από την σταλινική γραφειοκρατία. Ήταν το πρώτο κτύπημα στο βουνό λάσπης και ψεμάτων που είχε καταπλάκώσει τη μνήμη του μεγάλου επαναστάτη. Το έργο περισσότερο πα-

ραξένεψε παρά προκάλεσε. Έτσι και αλλιώς η κρατική λατρεία του Στάλιν στο λεγόμενο «σοσιαλιστικό στρατόπεδο» αλλά και στα δυτικά κομμουνιστικά κόμματα ήταν στο απόγειο της. Επίσης ήταν η εποχή του Ψυχρού Πολέμου και του διπολισμού. Το 1953, όταν πέθανε ο Στάλιν, τον κοσμούσε το φωτοστέφανο του ημίθεου.

Έρχεται όμως το μεγάλο «1956». Πρώτα, το 20ό συνέδριο του ΚΚΣΕ (Φλεβάρης του 1956) και η «Μυστική Έκθεση» Χρουτσώφ, που καταγγέλλει τον Στάλιν για μαζικά εγκλήματα, αποκαλύπτει τη διαθήκη του Λένιν και επιτίθεται στο φαινόμενο της προσωπολατρίας. Το «1956» όμως δεν τελειώνει σ' αυτό το σημείο. Ακολουθεί η εξέγερση στην Ουγγαρία (Οκτώβριος-Νοέμβριος), που αμφισβητεί άμεσα την εξουσία της γραφειοκρατικής άρχουσας τάξης, και πνίγεται στο αίμα. Το σοκ ήταν πολύ ισχυρό και ταρακούνησε τις βεβαιότητες των δυτικών ΚΚ. Έτσι εμφανίστηκαν οι πρώτες ρωγμές στο σταλινικό μονόλιθο.

Το «1956» σηματοδότησε τη «χρονιά καμπί» για την ανεπίστρεπτη κρίση και παρακμή των σταλινικών καθεστώτων και κομμάτων αλλά και τη χρονιά γέννησης της Νέας Αριστεράς, ένα πλατύ αντισταλινικό ρεύμα. Αν και η Νέα Αριστερά δεν κατόρθωσε να μετατρέψει το ρήγμα με το σταλινισμό σε επαναστατικό προσανατολισμό, εντούτοις προκάλεσε την κλιμάκωση της αμφισβήτησης και των ερωτημάτων για τον «υπαρκτό σοσιαλισμό» και για την πολιτική των κομμουνιστικών κομμάτων στη Δύση. Ήταν εποχή ερωτημάτων που έψαχναν απαντήσεις. Οι υπαρκτές τροτσικιστικές οργανώσεις της εποχής είχαν πολλές σωστές απαντήσεις αλλά δεν μπορού-

σαν να προσελκύσουν την προσοχή της μαζικής Αριστεράς. Δεν τους βοηθούσε, ούτε το μικροσκοπικό μέγεθος τους, ούτε η γλώσσα τους. Τότε ακριβώς ήρθε ο δεύτερος τόμος του Ι.Ντ., «Ο άοπλος προφήτης», το 1959, και γκρέμισε τα τείχη με τα πλατιά ακροατήρια. Η Νέα Αριστερά βρήκε ένα σταθερό έδαφος να πατήσει, πέρα από τη «θεωρία της προσωπολατρίας» και να ψάξει βαθύτερα στην ιστορία και την κοινωνία. Το 1963 όταν εκδόθηκε ο τρίτος τόμος, τον υποδέχτηκε ο νέος αντιιμπεριαλιστικός ριζοσπαστισμός με σημεία αναφοράς την Κούβα και το Βιετνάμ. Σε λίγο θα ξεσπούσε η έκρηξη του 68...

Η Ρωσία

«Ο Άοπλος Προφήτης» δεν έχει να κάνει μόνο με τη ζωή του Τρότσκι. Περιγράφει, εξηγεί και σχολιάζει την επαναστατική Ρωσία την εποχή της μετάβασης (1921-29). Ταυτόχρονα είναι μια εκπληκτική προσωπογραφία των ηγετών της Παλαιάς Φρουράς των Μπολσεβίκων, με πραγματικούς και όχι μυθολογικούς όρους, με τους εύθραυστους και δυνατούς χαρακτήρες τους, ζυμωμένους με το μεγαλείο του σοσιαλιστικού οράματος και τη σκληρότητα της ζωής.

Το 1921, η Ρωσία ήταν κοντά στην κόλαση. Η πείνα ακόμη και το 1922 τσάκιζε το 1/5 του πληθυσμού. Η γενική παραγωγή, μόλις το 1927, είχε ξεπεράσει το επίπεδο του 1913. Αυτό που έλειπε όμως περισσότερο ήταν τα εργαλεία και οι μηχανές για μια σταθερή συνέχεια της παραγωγής. Με όρους διεθνούς ανταγωνισμού, η παραγωγικότητα της εργασίας δεν ξεπερνούσε το 10% της αμερικανικής. Ήταν η αντικειμενική συνθήκη και το προλεγόμενο του καταστροφικού αδιέξοδου που

θα επακολουθούσε.

Αυτά τα οικονομικά δεδομένα είχαν την αντανάκλασή τους στη διαμόρφωση των τάξεων στη Ρωσία μετά τον εμφύλιο. Οι παλιές κυρίαρχες τάξεις των γαιοκτημόνων και των καπιταλιστών είχαν εκμηδενιστεί. Ο Λευκός Στρατός είχε εξοντωθεί. Το κόστος της νίκης ήταν όμως τρομερό. Η εργατική τάξη της επανάστασης και της βαριάς βιομηχανίας είχε κονιορτοποιηθεί και δεν υφίστατο ως κοινωνικό υποκείμενο. Και όταν συγκεντρώθηκε ξανά ένα μικρό ποσοστό εργατών, μετά τα μέσα της δεκαετίας, ήταν απολίτικο, άπειρο και φοβισμένο από την απειλή της ανεργίας και εντελώς παθητικό. Υπήρξε όμως μια τάξη που παρά τα προβλήματα και τις απώλειες που υπέστη, είχε αυξήσει συγκριτικά τη δύναμη της: οι αγρότες.

Με διαλυμένη την παραγωγή και το πνιγμένο βάρος της αγροτιάς, οι Μπολσεβίκοι αποφάσισαν την υποχώρηση της ΝΕΠ (Νέα Οικονομική Πολιτική), που σήμαινε παραχωρήσεις και άνοιγμα στην αγορά και το εμπόριο, με αντάλλαγμα να ξαναλειτουργήσει η οικονομία έστω και με αυτούς τους όρους. Οι επιπτώσεις της ΝΕΠ ήταν σχεδόν άμεσες. Η παραγωγή αναζωογονήθηκε αλλά ταυτόχρονα αναδείχτηκαν νέες κοινωνικές δυνάμεις: οι κουλάκοι (πλούσιοι αγρότες), οι νεπμεν (οι έμποροι και μικροί βιομήχανοι στις πόλεις) και οι γραφειοκράτες. Αυτή η εξέλιξη οδήγησε στην όξυνση της αντίθεσης της αγροτικής Ρωσίας με τη Ρωσία των πόλεων.

Αυτό ήταν το υπόβαθρο των διαμαχών και αντιπαραθέσεων μέσα στο μπολσεβίκικο κόμμα. Η γκάμα των θεμάτων, πέρα από τα ζητήματα της διεθνούς πολιτικής (η ήττα του γερμανικού Οκτώβρη το 1923, η γενική απεργία στη Βρετανία το 1926 και η κινέζικη επανάσταση 1925-27), αφορούσε κάθε πλευρά της ζωής των απλών ανθρώπων: μισθοί, τιμή ψωμιού, παιδεία, δικαιώματα μικρών εθνών, ισότητα γυναικών, πολιτισμός και καθημερινότητα, αλκοολισμός, ανεργία κλπ. Όμως σε όλα τα ζητήματα, υπήρχε ένας κοινός παρονομαστής, το στρατηγικό δίλημμα «προς το σοσιαλισμό ή τον καπιταλισμό».

Τρότσκι

Σ' αυτή τη δύσκολη και μεταβατική περίοδο, αναδείχτηκαν ξεκάθαρα δύο αντιμαχόμενες πτέρυγες μέσα στο μπολσεβίκικο κόμμα. Από την μια ήταν η ανερχόμενη γραφειοκρατία, που βρήκε τον αρχηγό της στο πρόσωπο του Στάλιν και την ιδεολογία της στο πρόγραμμα του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Ιδεολογία παρηγορητική του ρωσικού πατριωτισμού, που εξαπλώθηκε ραγδαία με τις ήττες και την υποχώρηση

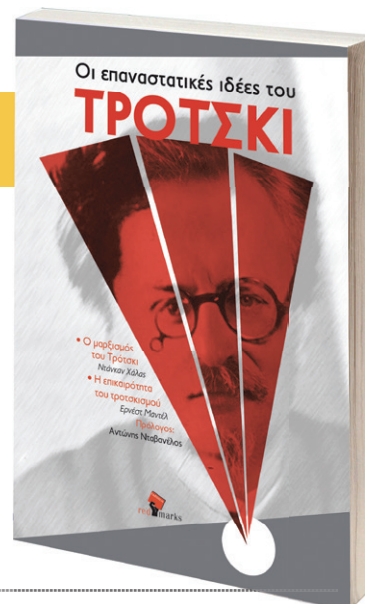
Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις RedMarks

Οι επαναστατικές ιδέες του ΤΡΟΤΣΚΙ

κείμενα των ΝΤΑΝΚΑΝ ΧΑΛΑΣ και ΕΡΝΕΣΤ ΜΑΝΤΕΛ

Το έργο του Τρότσκι επεκτείνεται σε πολλά και σημαντικά ζητήματα. Μέσα σε αυτό ξεχωρίζουν 3 μεγάλα «κέντρα», που για την επεξεργασία του καθενός από αυτά θα χρειαζόταν ίσως μια ολόκληρη ζωή. Το πρώτο, αφορά τη στρατηγική της σοσιαλιστικής επανάστασης στο σύγχρονο καπιταλισμό, με τη θεωρία της Διαρκούς Επανάστασης. Το δεύτερο, αφορά τη σύνδεση της στρατηγικής με

την τακτική, ιδιαίτερα στις χώρες του αναπτυσσόμενου καπιταλισμού, με την υπεράσπιση και την παραπέρα επεξεργασία της τελευταίας μεγάλης συμβολής του Λένιν σχετικά με το Ενιαίο Μέτωπο και τη μεταβατική πολιτική. Το τρίτο, αφορά την πρώτη μαρξιστική επεξεργασία, την πρώτη απόπειρα ανάλυσης σχετικά με το μεγάλο ερώτημα του πώς χάθηκε η επανάσταση στην ΕΣΣΔ.

γραφειοκρατία

του διεθνούς επαναστατικού κινήματος. Και ταυτόχρονα ιδεολογία που αντανακλούσε την κούραση των μαζών και την ανάγκη για ασφάλεια. Η συμμαχία της γραφειοκρατίας με τις νέες ιδιωτικές καπιταλιστικές ομάδες των κουλάκων και εμπόρων, που εκπροσωπούσε ο Μπουχάριν, αποτελούσε την απόλυτα κυρίαρχη δύναμη στο κομματικό και κρατικό μηχανισμό αλλά και την ΚΕ των Μπολσεβίκων.

Από την άλλη, ο Τρότσκι ξεχώρισε σαν ο αδιάλλακτος και άκαμπτος ηγέτης της αριστερής αντιπολίτευσης στον γραφειοκρατικό εκφυλισμό του κράτους και του κόμματος. Διεξήγε όλα αυτά τα χρόνια μια ασταμάτητη και αδυσώπητη πάλη ενάντια στη σταλινική φράξια με σημαία τη διεθνή επανάσταση, τη σοσιαλιστική εκβιομηχάνιση, την εσωκομματική δημοκρατία και τα δικαιώματα των μειονοτήτων.

Η αποφασιστική μάχη δόθηκε τελικά το 1927. Δόθηκε στο φόντο της σφαγής της κινέζικης επανάστασης που προκάλεσε νέο κύμα ηττοπάθειας των πιο συνειδητών στοιχείων στο μπολσεβίκικο κόμμα και της κρίσης του ψωμιού που εκδηλώθηκε με έκρηξη της δυσαρέσκειας των εργατικών στρωμάτων στις πόλεις. Παγιδευμένη σε μια ΚΕ, που είχε εγκαταλείψει το ρόλο της σαν επαναστατικό επιτελείο, η αριστερή αντιπολίτευση έψαξε διέξοδο στις μάζες. Τύπωσε το πρόγραμμα της, προσπάθησε να κάνει κομματικές συγκεντρώσεις, να μαζέψει

υπογραφές υποστήριξης και αποπειράθηκε να παρέμβει στις διαδηλώσεις για την επέτειο της Οκτωβριανής επανάστασης. Όμως η GPU συνέτριψε όλες τις προσπάθειες της. Λίγο μετά, στο 15ο συνέδριο, διαγράφηκε από το μπολσεβίκικο κόμμα όλη η ηγεσία της αντιπολίτευσης και χιλιάδες μέλη της βάσης. Το επόμενο βήμα στη μοίρα της αντιπολίτευσης ήταν η εξορία στη Σιβηρία και λίγα χρόνια μετά οι Δίκες της Μόσχας (1936-38) και οι μαζικές δολοφονίες.

Ο Τρότσκι ακολούθησε με μια μικρή παρέκκλιση αυτή την μοίρα. Το 1929 εξορίστηκε από την Σιβηρία στην Κωνσταντινούπολη. Στη συνέχεια περιπλανήθηκε σαν πρόσφυγας στην Ευρώπη και κατέληξε στο Μεξικό. Εκεί το 1940 δολοφονήθηκε...

Ο Ισαάκ Ντόιτσερ, στον επίλογο αυτού του τόμου, διαπραγματεύεται το θέμα της τραγωδίας στην ιστορία και δίνει τον ορισμό της: το αγεφύρωτο χάσμα μεταξύ του οράματος και των μέσων για την πραγματοποίησή του. Ο Τρότσκι ήταν το κλασικό παράδειγμα. Είδε μπροστά του να υψώνεται η παλίσρροια της αντίδρασης, είχε την ευκαιρία να φύγει αλλά έμεινε στη θέση του για να πολεμήσει. Ο Ι. Ντόιτσερ, δανείζεται από τον Νίτσε, για να εκφραστεί καλύτερα: Αν ψάχνετε για μια βιογραφία, μην κοιτάτε κάποια με τον τίτλο: «ο κύριος Τάδε και η εποχή του», αλλά μία στην οποία θα μπορούσε να αναγραφεί ως τίτλος: «ένας μαχητής ενάντια στην εποχή του».

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμό

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

ΔΕΑ Επικοινωνήστε μαζί μας:

• Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
• ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΓΙΑ:

Μεταξύ των περιφερειακών εκλογών και των προεδρικών του 2022

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Πού βαδίζει (εκλογικά) η Γαλλία;

Του Πάνου Πέτρου

Αν και απέχουμε ένα χρόνο από τις προεδρικές εκλογές, η Γαλλία έχει αρχίσει να κινείται σε «προεκλογικούς» ρυθμούς. Είναι σε εξέλιξη η περίοδος των κομματικών εκλογικών συνεδρίων, των ανακοινώσεων κομματικών υποψηφίων ή των κατ' αρχήν προθέσεων διάφορων στελεχών να διεκδικήσουν το χρίσμα του κόμματός τους.

Καθώς συνέβησαν σε αυτό το φόντο, οι εκλογές στις γαλλικές περιφέρειες προκάλεσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον από το συνηθισμένο. Αυτό το ενδιαφέρον εντάθηκε ακόμα περισσότερο όταν τα τελικά αποτελέσματα αποκάλυψαν ένα πολιτικό-εκλογικό τοπίο πολύ πιο σύνθετο και ρευστό από την επιφάνεια των δημοσκοπήσεων για τις προεδρικές εκλογές.

Αυτές εξακολουθούν να παρουσιάζουν το 2022 ως μάχη μεταξύ Μακρόν και Λεπέν, ένα σενάριο που υποστηρίζεται και από το προηγούμενο του 2017. Τα αποτελέσματα των περιφερειακών προκάλεσαν αιφνιδιασμό γιατί ανέδειξαν μια διαφορετική εικόνα. [...]

Το βασικό στοιχείο της κάλυψης υπήρξε η ανθεκτικότητα των παραδοσιακών κομμάτων. Τόσο η Δεξιά («Ρεπουμπλικανοί») όσο και το Σοσιαλιστικό Κόμμα διατήρησαν τον έλεγχο των περιφερειών που διοικούσαν από το 2015. [...]

Οι αδυναμίες των φαβορί

Η άλλη όψη της ανθεκτικότητας των παραδοσιακών κομμάτων είναι οι πολιτικές-οργανωτικές αδυναμίες των «φαβορί».

Το κόμμα του Μακρόν δεν κέρδισε καμία περιφέρεια, ενώ η συγκεντρωτική του ψήφος υπολογίζεται γύρω στο 10-11%. Σε συνέχεια της αντίστοιχης ήττας στις δημοτικές εκλογές, αναδεικνύεται η αδυναμία του συντονισμού που δημιούργησε ως «κόμμα» (;) ο «μετα-πολιτικός» γιάπης. Αυτή η αδυναμία ίσχυε ακόμα κι όταν φαινόταν να βρίσκει στο απόγειο της δόξας του. Σήμερα συνδέεται με τα πολιτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ίδιος μετά από μεγάλες συγκρούσεις (Κίτρινα Γίλεκα και άγρια καταστολή τους, μεγάλες απεργίες ενάντια στη μετωπική επίθεση στο ασφαλιστικό κλπ). Στους δεύτερους γύρους, το «κόμμα» Μακρόν συνάντησε επίσης τείχη άρνησης και στα κεντροαριστερά και στα κεντροδεξιά του και κατέστη «παρίας» στις περιφερειακές εκλογές.

Αντίστοιχα προβλήματα αντιμετωπίζει το ακροδεξιό RN. Το κόμμα της

Λεπέν, παρά την εκλογική άνοδό του, παραμένει αδύναμο οργανωτικό και η διαδικασία ανάπτυξης τοπικών «ριζών» προχωρά βασιανιστικά αργά. Ασφαλώς προχωρά -με αποτέλεσμα φέτος η Μαρίν Λεπέν να βάζει στόχο να κερδίσει το κόμμα της για πρώτη φορά περιφέρειες. Αλλά αποδείχθηκε ότι ακόμα απέχει. Το RN δεν κέρδισε καμία από τις περιφέρειες που είχε «σημαδέψει», ακόμα και εκεί όπου λαμπερές τοπικές μεταγραφές από την «κυριλέ» Δεξιά το έκαναν να εμφανίζεται ως φαβορί. Στις περισσότερες περιφέρειες, η εικόνα μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου (σχετική στασιμότητα σε ψήφους) έδειξε ότι η «υγειονομική ζώνη» έχει φθαρεί σημαντικά, αλλά δεν έχει καταρρεύσει. Στη συνολική εκλογική επίδοση, το RN κέρδισε περίπου 19% στους πρώτους γύρους, αρκετά κάτω από το 27% που είχε κερδίσει η γαλλική ακροδεξιά στις

Η άλλη όψη της ανθεκτικότητας των παραδοσιακών κομμάτων είναι οι πολιτικές-οργανωτικές αδυναμίες των «φαβορί» Μακρόν-Λεπέν

προηγούμενες περιφερειακές εκλογές το 2015.

Όπως είπαμε, οι προεδρικές εκλογές είναι μια πολύ διαφορετική υπόθεση. Αλλά αυτά τα αποτελέσματα ανοίγουν τη συζήτηση για το αν το τοπίο «Μακρόν εναντίον Λεπέν» είναι τόσο παγιωμένο όσο θέλουν να το παρουσιάζουν οι δυο τους. Κυρίως γιατί και ο Μακρόν και η Λεπέν επιχείρησαν ενεργά και να μετατρέψουν αυτές τις εκλογές σε «βατήρα» για τις προεδρικές. Ο Μακρόν έβαλε υπουργούς του να κατέβουν ως υποψήφιοι περιφερειάρχες και ανέλαβε ο ίδιος προσωπικά μια μακρά περιοδεία σε όλη τη Γαλλία για το «κόμμα» του. Η Λεπέν έβαλε πολύ μεγάλους στόχους, τους οποίους διαφώνησε συστηματικά ως απολύτως εφικτούς και «τεκμήριο» της δυνατότητας της στρατηγικής της να οδηγήσει το RN σε νίκες.

Κούρσα για τρεις;

Ο σπόρος της αμφιβολίας ίσως διαβρώσει τις προοπτικές και των δύο, μιας και «τρέφονταν» εκλογικά από τη βεβαιότητα ότι αποτελούν τις βασικές επιλογές («μαυρίσματος» του Μακρόν ή μπλοκαρίσματος του δρόμου στη

Λεπέν). Ωφελημένη από αυτό το τοπίο δείχνει να βγαίνει η παραδοσιακή Δεξιά, που μετά τα αποτελέσματά της και σε συνάρτηση με κάποιες πρώτες δημοσκοπήσεις, καλλιεργεί ήδη την εικόνα «τρίτου αλόγου στην κούρσα». Κάποιοι δυνητικοί υποψήφιοι ήδη επικαλούνται την ικανότητά τους να νικήσουν καθαρά επί της Λεπέν στις προεδρικές -διεκδικώντας να «απαλλοτριώσουν» το μοναδικό εκλογικό «χαρτί» του Μακρόν, ενώ ταυτόχρονα δείχνουν να επωφελούνται πιο καθαρά από τη δεξιά μετατόπιση της κεντρικής πολιτικής σκηνής με πρωτοβουλία του ίδιου του Μακρόν (πόλεμος στην «ισλαμο-αριστερά» κλπ).

Στα αριστερά του κέντρου, το τοπίο είναι πολύ πιο δύσκολο και θολό. Οι Σοσιαλιστές παραμένουν αδύναμοι. Ένα σκίτσο σε γαλλική εφημερίδα αποτύπωσε πρόσφατα έναν υποθετικό διάλογο μεταξύ στελεχών της κυβέρνησης Ολάντ: «Ξέρεις, πιστεύω ότι ο κόσμος δε μας ξέχασε. -Και ίσως αυτό είναι το πρόβλημα». Το ΣΚ απέχει ακόμα πολύ από το να πείθει ότι θα διεκδικήσει να βρεθεί στο δεύτερο γύρο. [...]

Οι Πράσινοι δεν έχουν κατασταλαγμένη πολιτική συμμαχιών. Στις πρόσφατες εκλογές, κατέβηκαν είτε μόνοι τους είτε σε συμμαχία με την Ανευπότακτη Γαλλία. Αλλά σε πολλούς δεύτερους γύρους, συμμαχίσαν με τους Σοσιαλιστές. Καθώς βρίσκονται σε σχετική άνοδο, έχοντας εντυπωσιάσει κυρίως στις προηγούμενες δημοτικές εκλογές κερδίζοντας μια σειρά πόλεις και με δεδομένη την ταπεινωτική ήττα του ΣΚ το 2017, οι Πράσινοι ισχυρίζονται ότι αυτοί δικαιούνται να ηγηθούν ενός πιθανού συνασπισμού.

Αριστερά

Στα αριστερά, η Ανευπότακτη Γαλλία, όπου κατέβηκε μόνη (υπήρξαν κάποιες τοπικές συμμαχίες είτε με το NPA, είτε με τους Πράσινους), συγκεντρώσε από 5% ως 10%. Ισχύει και για αυτόν το «χώρο» ενδεχομένως, η αναντιστοιχία τοπικών και προεδρικών εκλογών. Ωστόσο και δημοσκοπικά, ο Μελανσόν απέχει από το εντυπωσιακό 20% του 2017, κινούμενος γύρω στο 10-11%. Το ζήτημα είναι ευρύτερο των δημοσκοπήσεων (που συχνά πέφτουν έξω). Η πιθανή ανασύνταξη των Σοσιαλιστών και η παρουσία των Πρασίνων (είτε καταλήξουν αυτές οι δύο δυνάμεις σε μια κοινή υποψηφιότητα με φιλοδοξία να περάσει στο δεύτερο γύρο, είτε απλά παρουσιάσουν δύο επιπλέον επιλογές), όπως και η επιλογή του ΚΚ Γαλλίας να παρουσιάσει δική του υποψηφιότητα το 2022 (σε αντίθεση με το 2017 που στήριξε τον Μελανσόν) δημιουργεί δυσκολίες για μια επανάλυση της επιτυχίας του 2017.

Όπως έχει η κατάσταση, δείχνει δύσκολο να βρεθεί στο δεύτερο γύρο οποιαδήποτε εκδοχή Αριστεράς (με την πλατιά, γαλλική έννοια του όρου), μετριοπαθούς ή αγωνιστικής. Αλλά η μεγάλη πολιτική ρευστότητα δεν επιτρέπει ασφαλείς προβλέψεις.

Ιδιαίτερα μετά το «πάγωμα» των κινητοποιήσεων λόγω πανδημίας (ο Μακρόν υπήρξε αρκετά ευφυής ώστε να σεβαστεί μια κάποια «κοινωνική ειρήνη» όσον αφορά νέες νομοθετικές επιθέσεις), εξελίσσεται αυτό που αρκετοί αποκαλούν «δεξιοποίηση» της πολιτικής σκηνής (περιγράφοντας την αυταρχική-αντιδραστική πολιτική Μακρόν, την γενικότερη «κανονικοποίηση» του ακροδεξιού λόγου στα ΜΜΕ και τη δημόσια συζήτηση, την ενεργοποίηση της «κοινωνικής» αντίδρασης με επιστολές απόστρατων, κινητοποιήσεις αστυνομικών κλπ, την επακόλουθη ενίσχυση της Λεπέν). [...]

Αντιστάσεις

Το ευχάριστο είναι ότι έχει υπάρξει «συναγερμός» απέναντι σε όλο αυτό το πλέγμα, με ένα ευρύ συνασπισμό κομμάτων και οργανώσεων της Αριστεράς, συνδικάτων κ.ά. συλλογικοτήτων να οργανώνει κινητοποιήσεις «ενάντια στις ιδέες της ακροδεξιάς», με τελευταία τη μεγάλη συγκέντρωση στο Περπινιάν, όπου έκανε το συνέδριό του το κόμμα της Λεπέν.

Ενώ ένα προηγούμενο διάστημα, τα Κίτρινα Γίλεκα και το μεγάλο απεργιακό κίνημα διαρκείας ενάντια στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση έδειξαν την ύπαρξη μιας δυναμικής κι ενός δυναμικού που μπορεί να στηρίξει εξελίξεις προς την αντίρροπη κατεύθυνση. Μάλιστα το απεργιακό κίνημα φαίνεται ότι πέτυχε μια ετεροχρονισμένη νίκη, που ως τέτοια δεν προκάλεσε «θόρυβο», αλλά υπενθυμίζει τη δύναμη των αγώνων.

Η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, αφού μπήκε στο ράφι «λόγω πανδημίας», παρέμεινε καταχωνιασμένη εκεί για 1μιση χρόνο. Ο Μακρόν πρόσφατα δήλωσε ότι θα επανεκκινήσει έναν «κοινωνικό διάλογο» από το Σεπτέμβριο (υπενθυμίζουμε ότι αυτός υποτίθεται πως είχε λήξει το χειμώνα του 2020 και το νομοσχέδιο είχε πάρει το δρόμο της ψήφισης). [...]

Στην πάλη ενάντια στις ακροδεξιές ιδέες και πρακτικές, στην αναθέρμανση τέτοιων κοινωνικών αγώνων βρίσκεται η προοπτική. Καθώς σε αρκετά κομματικά επιτελεία αρχίζουν πυρετώδεις διεργασίες με το βλέμμα στην κάλη του 2022, έχει αξία η σημείωση του NPA σε ανακοίνωσή του: «Απεργίες, διαδηλώσεις και μετά εκλογές -με αυτή τη σειρά».

Παλαιστίνη

Ο ξεσηκωμός του Μάη σε όλη την ιστορική Παλαιστίνη, με τον πόλεμο στη Γάζα, τις συγκρούσεις στην Ιερουσαλήμ, τις διαδηλώσεις στη Δυτική Όχθη αλλά και σε πόλεις του Ισραήλ με μαζικό παλαιστινιακό πληθυσμό, ανέδειξε το ριζοσπαστισμό πολλών νέων αγωνιστών-στριών, που δε «βολεύονται» με την υπάρχουσα κατάσταση και έχουν διάθεση να συγκρουστούν με τα άθλια «τετελεσμένα» που έχει διαμορφώσει το Ισραήλ. Αυτές οι διαθέσεις έρχονται σε σύγκρουση με την ηγεσία της Παλαιστινιακής Αρχής, που δεν αμφισβητεί -ή και συμμετέχει ενεργά σε- αυτά τα τετελεσμένα. Είναι άλλωστε κοινό μυστικό ότι ο Μαχμούντ Αμπάς ανέβαλε τις εκλογές στα παλαιστινιακά εδάφη λόγω της εκτίμησης ότι ο ίδιος και η κλίκα του βάδιζαν προς ήττα. Με την «ενέργεια» του ξεσηκωμού του

Μάη και με τον «εκλογικό δρόμο» φραγμένο, η αμφισβήτηση ξέσπασε όταν δόθηκε μια σκληρή αφορμή. Ένα πρώην μέλος της Φατάχ και σκληρός επικριτής της Π.Α., συνελήφθη από τις παλαιστινιακές δυνάμεις ασφαλείας, ξυλοκοπήθηκε και βρέθηκε νεκρός. Ήταν μια πρόκληση που αποτύπωνε το γεγονός που προκαλεί τη μεγαλύτερη οργή όσον αφορά τη λειτουργία της Π.Α.: ότι λειτουργεί ως «τοποτηρητής» του Ισραήλ, χρησιμοποιώντας τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ και εκπαιδευμένες από τις ΗΠΑ «δυνάμεις ασφαλείας» για να καταστέλλει το ίδιο το παλαιστινιακό κίνημα. Η δολοφονία υπήρξε η κορυφή ενός παγόβουνου διώξεων και συλλήψεων αγωνιστών. Καθημερινές διαδηλώσεις στη Δυτική Όχθη καλούσαν τον Αμπάς να φύγει, ενώ έστρεφαν ενάντια στην Παλαιστινιακή Αρχή το σύνθημα των αραβικών εξεγέρσεων: «Ο λαός απαιτεί την ανατροπή του καθεστώτος».

Ιράν

Η νίκη των «σκληροπυρηνικών» στις εκλογές στο Ιράν αποτύπωνε -πέρα από την κατεύθυνση που προέκρινε η Ανώτατη Ηγεσία και την τοποθέτηση σε θέματα εξωτερικής πολιτικής- και το θυμό για την οικονομική κατάσταση, την οποία χρεώθηκαν οι «μεταρρυθμιστές» που κυβέρνησαν το προηγούμενο διάστημα. Αυτός ο θυμός βρίσκει και άλλες διεξόδους: Μια μέρα μετά τις εκλογές, ξεκίνησαν απεργίες σε πετρελαϊκές εγκαταστάσεις. Πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν οι συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου, που απαιτούν τις ίδιες ημέρες άδειας με τους μόνιμους, καθώς υποχρεούνται να ζουν σε κοινοτικούς κοιτώνες κοντά στις πετρελαϊκές εγκαταστάσεις, συνήθως μίλια μακριά από τις πόλεις τους. Πλέον η απεργία έχει εξαπλωθεί σε δεκάδες εταιρίες και σε πολλές επαρχίες, υιοθετώντας ευρύτερα αιτήματα για μισθολογικές αυξήσεις, ανθρώπινες συνθήκες στους κοιτώνες, απαγόρευση απολύσεων, ελευθερία συνδικαλισμού, τερματισμό των υπεργολαβιών, κατάργηση των «ειδικών οικονομικών ζωνών» κ.ο.κ. Το εύρος των αιτημάτων που αποτελούν μια συνολική αμφισβήτηση του εργασιακού μοντέλου που έχει επιβληθεί στον κλάδο, η εξάπλωση της απεργίας και η διάρκεια της (έχει κλείσει ένα μήνα), την καθιστούν το σημαντικότερο εργατικό αγώνα στο Ιράν από τις μέρες της Επανάστασης. Το γεγονός ότι έγινε εφικτό χωρίς αναγνωρισμένα συνδικάτα, αλλά με τη συγκρότηση επιτόπου «απεργιακών επιτροπών» ή ευρύτερων συλλογικοτήτων όπως το Συμβούλιο για την Οργάνωση των Κινητοποιήσεων των Συμβασιούχων, κάνει ακόμα πιο εντυπωσιακή τη μάχη. Το κρίσιμο είναι αν θα καταφέρει να σπάσει τη διαίρεση με τους εργαζόμενους στην κεντρική κρατική πετρελαϊκή εταιρεία (μόνιμοι, με καλύτερες εργασιακές σχέσεις και μισθούς), η οποία αποτελεί την «καρδιά» του κλάδου...

Βραζιλία

Συνεχίζονται οι διαδηλώσεις κατά του Μπολσονάρο στη Βραζιλία. Μετά τις 29 Μάη και τις 19 Ιούνη, έγιναν νέες κινητοποιήσεις με κέντρο το σύνθημα «Φύγε Μπολσονάρο!» στις 3 Ιουλίου. Εντός Κογκρέσου, είναι σε εξέλιξη μια νέα έρευνα για το ρόλο του Βραζιλιάνου προέδρου σε σκάνδαλο υπερτιμολόγησης εμβολίων με το αζημίωτο για τους κυβερνητικούς μεσάζοντες (κάπου εδώ η άρνηση γρήγορης προμήθειας εμβολίων για «δεολογικούς» λόγους συναντιέται όμορφα με το χρόνο που χρειάζεται να ενδεχομένως να κλείσει η καλύτερη μπίτσα). Αν προκύψει ευθύνη του ίδιου, μπορεί να τεθεί στο Κογκρέσο το ερώτημα της αποπομπής του, ένα «φάντασμα» που τον ακολουθεί σχεδόν σε όλη τη διάρκεια της πολυτάραχης θητείας, το οποίο σήμερα φαίνεται να βλέπουν με φιλικότητα και δεξιοί γερουσιαστές. Κυρίως, το αίτημα για άμεση αποπομπή του συγκεντρώνει για πρώτη φορά τη στήριξη της απόλυτης πλειοψηφίας στις δημοσκοπήσεις. Το ΡΤ έχει υποχρεωθεί από την κίνηση του κόσμου του να απομακρυνθεί από τη στρατηγική «αναμονής» ως τις εκλογές» που εισηγείται ο Λούλα. Αλλά συνεχίζει να μη δεσμεύεται σε οτιδήποτε προγραμματικό, καθώς ο πρώην πρόεδρος της Βραζιλίας (και φαβορί στις επόμενες εκλογές) φαίνεται να επενδύει περισσότερο στην ανάγκη προσεταιρισμού τμημάτων της αστικής τάξης που αποσύρουν την εμπιστοσύνη τους από τον Μπολσονάρο, τα οποία δεν θέλει να τα «τρομάξει». Εν τω μεταξύ, ας κρατήσουμε και ότι ο Μπολσονάρο βρήκε τη συγκεκριμένη συγκυρία για να εξαπολύσει ξαφνικά επιθέσεις στο ηλεκτρονικό σύστημα ψηφοφορίας της χώρας (λειτουργεί από το 1996 χωρίς προβλήματα) ως «αναξιόπιστο» και ευάλωτο σε νοθείες...

Περού

Πριν καν γίνει η ορκωμοσία του αριστερού Πέδρο Καστίγιο ως προέδρου της χώρας, ξεκίνησε στα διεθνή ΜΜΕ η αρθρογραφία για τις προοπτικές μιας νέας σκληρής πολιτικής κρίσης. Το Περού έχει αλλάξει 4 προέδρους τα τελευταία 5 χρόνια, έχει ζηήσει αποπομπές προέδρων από το κοινοβούλιο, διάλυση του κοινοβουλίου από προέδρους κ.ο.κ. Σε αυτό το τοπίο, αναλαμβάνει την προεδρική εξουσία ο υποψήφιος ενός μικρού εξωκοινοβουλευτικού κόμματος, που παρότι «νέ-ρωσε» το πρόγραμμά του δραματικά μεταξύ του πρώτου και δεύτερου γύρου, έχει ήδη γίνει «δεκτός» με μαζική δραπετευση κεφαλαίων στο εξωτερικό. Εν τω μεταξύ, η ακροδεξιά Φουτζιμόρι που ηττήθηκε για λίγες ψήφους, ήδη έχει χτίσει το αφήγημα της «κλεμμένης νίκης», το οποίο κερδίζει στήριξη και στην ευρύτερη Δεξιά. Στο νέο κοινοβούλιο, τα αριστερά κόμματα έχουν 42 έδρες, τα ακροδεξιά 44, ενώ άλλες 44 ανήκουν στο ευρύτερο «κέντρο», αρκετοί βουλευ-

τές του οποίου στη διάρκεια της 5ετούς κρίσης διέπρεψαν σε μηχανογραφίες με αντάλλαγμα τη ψήφο τους. Κάποιοι γεωστρατηγικοί αμερικάνοι αναλυτές δίνουν στον Καστίγιο «1 χρόνο ζωής», το οποίο ακούγεται λιγότερο σαν εκτίμηση και περισσότερο σαν προειδοποίηση όταν γράφεται από αυτούς τους κύκλους. Άλλοι, πιο ευαίσθητοι που νοιάζονται για τη «σταθερότητα» στη χώρα, έχουνται μια «συγκατοίκηση», η οποία -ασφαλώς!- έχει ένα τίμημα η άτιμη: «ο Καστίγιο δεν θα μπορέσει να περάσει τις μεταρρυθμίσεις που θα ήθελε, ακόμα και τις μετριοπαθείς». Η αλήθεια είναι ότι αν αφεθούν οι εξελίξεις να κριθούν μέσα στους θεσμούς, αυτοί οι δύο δρόμοι ανοίγονται στο Περού...

Με αφορμή τις διαδηλώσεις Η κατάσταση στην Κούβα

Του Πάνου Πέτρου

Οι διαδηλώσεις στην Κούβα στις αρχές Ιούλη προκάλεσαν δυσανάλογα μεγάλο ειδησεογραφικό αντίκτυπο διεθνώς σε σχέση με το μέγεθος, την ένταση και τη διάρκειά τους.

Ο πρώτος λόγος αφορά την ίδια την εξέλιξη. Μπορεί να μην ήταν κάποιος παλλαϊκός ξεσηκωμός που να δικαιολογεί τόσο μεγάλο «θόρυβο», αλλά ήταν οι πράγματι οι μαζικότερες μη-κυβερνητικές διαδηλώσεις μετά την προηγούμενη μεγάλη οικονομική κρίση στις αρχές της δεκαετίας του '90. Η έκφραση λαϊκής δυσaréσκειας στο δρόμο είναι είδηση για αυτή τη χώρα.

Ο δεύτερος αφορά την ισχύ του (σοσιαλ)μιντιακού μηχανισμού που εργάστηκε για τη «διαφήμιση» των διαδηλώσεων. Εδώ, το «χνάρι» του αμερικανικού ιμπεριαλισμού ή των αντικαθεστωτικών κύκλων στην κουβανική παροικία της Φλόριντα, είναι εμφανές -όπως και η πρόθεση να παρουσιάσουν τις επιθυμίες τους για πραγματικότητα.

Ωστόσο, αξίζουν μερικές σημειώσεις για την κατάσταση στη χώρα.

Είναι δεδομένο ότι η κουβανική οικονομία αντιμετωπίζει δυσκολίες εδώ και πολύ καιρό. Αυτές προκύπτουν από την αδυναμία του καθεστώτος που προέκυψε από την επανάσταση να μπορέσει να «απελευθερώσει» τη μικρή χώρα μόνη της από τους καταναγκασμούς του παγκόσμιου (καπιταλιστικού) καταμερισμού και της θέσης της Κούβας σε αυτόν. Πέρα από το «ορατό» και πολιτικά υποκινούμενο αμερικανικό εμπάργκο, τα όρια που έθετε αυτή η πιο «αυθόρμητη» και «αόρατη» πραγματικότητα βρίσκονται στη βάση της εξήγησης όλων των αδυναμιών ή αποτυχιών του καθεστώτος.

Η πραγματικότητα της έντασης των οικονομικών δυσκολιών προκύπτει από τις επίμονες προσπάθειες της ηγεσίας της χώρας να πάρει μέτρα αντιμετώπισής της όλα τα τελευταία χρόνια. Αναφερόμαστε στα διαδοχικά μέτρα «φιλελευθεροποίησης» της οικονομίας, που προωθούνται «κομματιαστά» και σταδιακά. Σε πείσμα των αμερικανικών ΜΜΕ, που αρέσκονται να ισχυρίζονται ότι η φιλελευθεροποίηση είναι η πανάκεια, και η «δειλίη υλοποίησή» της η πηγή της κακοδαιμονίας, το «άνοιγμα στην αγορά» δεν έχει λύσει τα προβλήματα. Αλλά έχει συμβάλει στη δημιουργία κι αναπαραγωγή (ευρύτερα) «αστικών» στρωμάτων, τα οποία θα διεκδικήσουν με μεγαλύτερη ένταση τον πολιτικό και οικονομικό τους «χώρο».

© Alexandre Meneghini/Reuters

Σε αυτό το φόντο ήρθε και η πανδημική κρίση. Αυτή προκάλεσε πίεση και στο σύστημα υγείας αλλά και ευρύτερα (πολλές από τις ελλείψεις, πχ σε ρεύμα, συνδέονται και με την «ανακατεύθυνση» πόρων στην αντιμετώπιση της πανδημίας). Αλλά κυρίως έπληξε σημαντικές πηγές εισοδήματος από το εξωτερικό. Με εξαίρεση των τομέα της υγείας (βασική «εξαγωγή» του κουβανικού κράτους, που έχει πετύχει να διαθέτει «πλεόνασμα» σε αυτόν τον κρίσιμο κοινωνικά κλάδο), οι άλλες δύο βασικές πηγές εισοδήματος είναι ο τουρισμός και τα εμβάσματα από το εξωτερικό. Ο τουρισμός «πάγωσε» για ολόκληρους μήνες, η ροή εμβασμάτων μειώθηκε (καθώς η οικονομική κρίση πίεσε και τους μετανάστες σε άλλες χώρες), ενώ η μείωση των ταξιδιών περιόρισε και την παραδοσιακή εισροή αγαθών (κυρίως τροφίμων και φαρμάκων) από φίλους και συγγενείς που επισκέπτονταν τους οικείους τους στην Κούβα.

Ιμπεριαλισμός

Η «συμπάθεια» που εξέφρασε η αμερικανική κυβέρνηση στον κουβανικό λαό και τα προβλήματά του είναι εξοργιστικά υποκριτική. Το εμπάργκο δεν είναι η πηγή όλων των δεινών (πχ δεν εμποδίζει το εμπόριο με την Κίνα ή την Ισπανία), αλλά είναι ένα παρατεταμένο «πνίξιμο» της κουβανικής οικονομίας με σωρευτικές συνέπειες (το οποίο παρεμπιπτόντως έχει καταδικάσει αμέτρητες φορές ο ΟΗΕ...). Πέρα από τις σωρευτικές και διαρκείς συνέπειές του, η Κούβα αντιμετωπίζει και τη δρακόντεια κλιμάκωσή του από τη δι-

ακυβέρνηση Τραμπ (που παραμένει στη θέση της ως τώρα...). Σύμφωνα με την κουβανική ηγεσία, οι ελλείψεις σε ρεύμα συνδέονται άμεσα με δυσκολίες που προκαλεί ο αποκλεισμός. Ενώ και ο τουρισμός και τα εμβάσματα -πολύ πριν πληγούν από την πανδημία, είχαν υποστεί βάνουσο χτύπημα από τις απαγορεύσεις Τραμπ (με εμβληματική την εντολή του να κλείσουν πολλές δεκάδες αμερικανικά ανταλλακτήρια στην Κούβα που διευκόλυναν τη ροή εμβασμάτων).

Τόσο η Ουάσινγκτον, όσο και οι «ανησυχούντες για τη χώρα τους» στη Φλόριντα που πλειοδότησαν σε διαδηλώσεις και σε αντικαθεστωτικές κορώνες, θα έπρεπε να ξεκινήσουν από το σπάσιμο του εμπάργκο.

Η αμερικανική κυβέρνηση δημαγωγεί υποκριτικά και παίζει ρόλο στη «διαφήμιση» των διαδηλώσεων. Αλλά είναι αμφίβολο αν τις εννοεί. Στις τάξεις όσων εύχονται μια εκ δεξιών ανατροπή του καθεστώτος, μοιάζει περισσότερο με την περίπτωση που «η ουρά» επιχειρεί να «κουνήσει το σκύλο». Στη Φλόριντα υπάρχουν πολλοί που δηλώνουν ανοιχτά ότι «ήρθε η ευκαιρία» -είναι αυτοί που έριξαν από την πρώτη μέρα των διαδηλώσεων το σύνθημα για «άνοιγμα ανθρωπιστικού διαδρόμου»- και ασφαλώς πολιτικά στελέχη όπως ο Τεντ Κρουζ που σπεύδουν να εκπροσωπήσουν αυτό το κοινό. Στην ίδια την Κούβα, η χρήση της αμερικανικής σημαίας και το σύνθημα «Πατρίδα και Ζωή» (από ένα δημοφιλές στο Μαϊάμι δεξιό τραγούδι, που λειτουργεί ως άρνηση του συνθήματος του Τσε

«Πατρίδα ή Θάνατος») υποδηλώνει τον προσανατολισμό κάποιων διαδηλωτών. Αλλά δεν προκύπτει προς ώρας κάποια πρόθεση του Μπλάντεν να επιχειρήσει «καθεστωτική αλλαγή» στην Κούβα. Όταν οι ΗΠΑ πάνε σε σύγκρουση, ο πλανήτης το καταλαβαίνει, δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολιών (βλ. πρόσφατα Βενεζουέλα). Μέχρι στιγμής, το αμερικανικό Λιμενικό είναι απασχολημένο να κυνηγά τους «βασικότερους του βασιλέως» Αμερικανο-κουβανούς που επιχειρούν να περάσουν με βάρκες «ανθρωπιστική βοήθεια» και... όπλα στο νησί.

Ποιοι διαδήλωσαν;

Αν μείνει κανείς όμως μόνο σε αυτά, βλέπει τη μισή εικόνα. Οι οικονομικές δυσκολίες που περιγράψαμε παραπάνω είναι υπαρκτές και αποτελούν το λόγο που κατέβηκαν πολλοί εργαζόμενοι και φτωχοί στους δρόμους της Κούβας να διαδηλώσουν.

Άλλωστε ο ίδιος ο πρόεδρος της χώρας, Μιγκέλ Ντίαζ Κανέλ, ανέφερε ότι εκτός από τους «πληρωμένους πράκτορες» και τους «εγκληματίες», υπήρχαν και «άνθρωποι που αντιμετωπίζουν προβλήματα και ζητούν εξηγήσεις», καθώς και «παραπλανημένοι επαναστάτες».

Όταν δήλωνε ότι οι «παραπλανημένοι επαναστάτες» αντιμετωπίζονται με διάλογο κι επιχειρήματα, κάποιος από αυτούς που περιέγραφε ως τέτοιους (ο Φρανκ Γκαρσία Χερνάντεζ, ιστορικός και μαρξιστής, μέλος του ΚΚ αλλά και της συλλογικότητας «communistas» που ανήκει στην «κριτική Αριστερά», ο Μάικελ Γκον-

Και οι προοπτικές

ζάλεζ Βιβέρο, διευθυντής του ριζοσπαστικού ΛΟΑΤΚΙ περιοδικού Tremenda Nota κ.ά.) είχαν προσαχθεί από την αστυνομία. Αφέθηκαν ελεύθεροι όταν αποδείχθηκε ότι δεν είχαν συμμετάσχει σε βίαια επεισόδια, ενώ είχε προηγηθεί και μια πολύ γρήγορη ανταπόκριση ανθρώπων της διεθνούς αντικαπιταλιστικής Αριστεράς που συγκέντρωσαν υπογραφές για μια επιστολή προς τις κουβανικές Αρχές.

Τις επόμενες μέρες ο Κανέλ εστίασε περισσότερο στην κοινωνική πτυχή των διαδηλώσεων, κάνοντας λόγο για την «ανάγκη να ζητήσουμε συγνώμη από κάποιους», επισημαίνοντας την ανάγκη αυτοκριτικών συμπερασμάτων και ανακοινώνοντας κάποια πρώτα μέτρα ανταπόκρισης στα λαϊκά προβλήματα (κατάργηση των δασμών κ.ά. περιορισμών στη μεταφορά τροφίμων και φαρμάκων από μεμονωμένα άτομα που μπαίνουν στη χώρα, έργα αποκατάστασης της ηλεκτροδότησης, δυνατότητα στους υπουργούς να κάνουν μισθολογικές αυξήσεις κλπ).

Η αρχική κατασταλτική αντίδραση και η υπερβολική έμφαση στη «ξένη συνωμοσία» είχε προκαλέσει άλλωστε δημόσιες επικριτικές τοποθετήσεις από μεγάλο μέρος εκείνου του χώρου των καλλιτεχνών και της διανόησης που δεν ταυτίζεται απόλυτα με το καθεστώς, αλλά κινείται και δηλώνει «εντός του πλαισίου της Επανάστασης».

Ξεχωρίζουμε μια ανοιχτή επιστολή του Λεονάρντο Παδούρα. Καταγγέλοντας τη δράση «πληρωμένων πρακτόρων» ή «εγκληματικών στοιχείων» ανάμεσα στο πλήθος, συμπληρώνει: «Αλλά δεν πιστεύω ότι οι αποδείξεις για αυτά τα στοιχεία αφαιρούν το παραμικρό από τις αιτίες για την κραυγή που ακούσαμε. Μια κραυγή που είναι το αποτέλεσμα της απελπισίας μιας κοινωνίας που δεν περνά μόνο μια μακρά οικονομική κρίση και μια δύσκολη υγειονομική κρίση, αλλά και μια κρίση εμπιστοσύνης και απώλειας προσδοκιών... Έχοντας πει αυτά [σ: έχει προηγηθεί μια αναφορά του ενάντια σε κάθε εκδοχή ξένης επέμβασης], πιστεύω ότι οι Κουβανοί πρέπει να ανακτήσουν την ελπίδα τους και ένα θετικό όραμα για το μέλλον. Αν χαθεί η ελπίδα, χάνεται το νόημα κάθε ανθρωπιστικού κοινωνικού σχεδίου. Και η ελπίδα δεν ανακτάται δια της βίας... Αρνούμαι να πιστέψω ότι στη χώρα μου, σήμερα, μπορεί να υπάρχουν τόσο πολλοί άνθρωποι γεννημένοι και εκπαιδευμένοι ανάμεσά μας που γίνονται μισθοφόροι ή διαπράττουν εγκλήματα. Γιατί αν ίσχυε αυτό, θα ήταν το αποτέλεσμα της κοινωνίας όπου ανατράφηκαν».

Οι επισημάνσεις έχουν σημασία για το

μέλλον της Κούβας. Ο ίδιος ο Παδούρα γράφει με το βλέμμα σε αυτό («ίσως έρθει η ηρεμία μετά την καταιγίδα. Ίσως να μην καταφέρουν οι εξτρεμιστές και οι φονταμενταλιστές να επιβάλουν τις εξτρεμιστικές φονταμενταλιστικές λύσεις τους... Αλλά σε κάθε περίπτωση...»), εντοπίζοντας «ένα ανησυχητικό δείγμα της απόστασης που έχει διευρυνθεί ανάμεσα στις άρχουσες πολιτικές σφαίρες και στους δρόμους».

Το σχετικά μικρό μέγεθος των διαδηλώσεων δείχνει ότι η κουβανική κυβέρνηση διατηρεί τη λαϊκή νομιμοποίηση της πλειοψηφίας. Αλλά αυτή η λαϊκή νομιμοποίηση δεν σημαίνει ενθουσιώδη στήριξη. Οι φιλοκυβερνητικές κινητοποιήσεις που υπήρξαν, ήταν επίσης σχετικά μικρές -ανάλογου μεγέθους με τις «αντικυβερνητικές».

Οι σύντροφοι του «Communistas», στον απολογισμό των διαδηλώσεων, περιγράφουν μια πλειοψηφική παρουσία του εργατολαϊκού στοιχείου (σε σύγκριση με τη διανόηση ή τους δεξιούς-αντεπαναστατικούς κύκλους) που αποτυπώνονται αντίστοιχα και με μια πλειοψηφική κυριαρχία των άμεσων υλικών δυσφοριών ως κίνητρο των διαδηλωτών (ούτε οι «πολιτικές ελευθερίες» που αποτελούν το αποκλειστικό επίκεντρο των δυσφοριών της διανόησης, αλλά ούτε και η γενική αντικομμουνιστική τοποθέτηση που χαρακτηρίζει το τμήμα της όποιας «ενδοχώρας» δεξιάς αντιπολίτευσης υπάρχει μετά τη μαζική έξοδο προς τη Φλόριντα). Σύμφωνα με την ανάλυσή τους, η Δεξιά έπαιξε μεγάλο ρόλο στην «διαφήμιση» των διαδηλώσεων, αλλά όχι στην πυροδότησή τους. Ενώ στις γραμμές των απλών φτωχών που διαδήλωναν, δεν υπήρχε ταύτιση με τις αντιδραστικές απόψεις, αλλά ούτε και κάποια σαφής αριστερόστροφη τοποθέτηση -επικρατούσε η αγανάκτηση για την φτώχεια, «το άγχος της επιβίωσης εις βάρος της ιδεολογίας» και το γεγονός ότι «οι λόγοι που η κουβανική οικονομία είναι σε κρίση δεν απασχολούν την εργατική οικογένεια όταν είναι άδειο το τραπέζι».

Αυτοί οι παράγοντες φθείρουν την κοινωνική βάση της κυβέρνησης. Μαζί με την οικονομική, προκύπτει και μια πολιτική διάσταση. Αφενός, η απόσυρση από το προσκήνιο της ιστορικής ηγεσίας των «μπαρμπονδος», αυτών που έκαναν την επανάσταση κι είχαν γι' αυτό μια πλατιά λαϊκή νομιμοποίηση. Αφετέρου η εμφάνιση νέων γενιών που τις χωρίζει μεγάλη απόσταση από τα ηρωικά πρώτα χρόνια της Επανάστασης. Αυτό βαθαίνει το χάσμα μεταξύ κοινωνικής βάσης και κυβερνητικής ηγεσίας.

Όταν ο Τσε καλούσε σε μια ιδιόμορφη εκδοχή αριστερού «ασκητισμού» τους εργάτες της Κούβας, το έκανε σε ένα φόντο νέων κοινωνικών κατακτήσεων σε κάποιους τομείς, το συνόδευε με την ελπίδα ενός καλύτερου μέλλοντος και αποδείκνυε την εντιμότητα της έκκλησης με το προσωπικό του παράδειγμα. Σήμερα, «η επίσημη πολιτική αφήγηση κινείται σε ένα παράλληλο σύμπαν με αυτό της καθημερινότητας των εργαζομένων. Στη συλλογική φαντασία των ανθρώπων στις οικονομικά ευάλωτες γειτονιές, η ηγεσία της χώρας ταυτίζεται με υψηλά επίπεδα διαβίωσης» (ανακοίνωση των Communistas). Πέρα από το «προσωπικό παράδειγμα», η ανώτερη ηγεσία θεωρείται συνυπεύθυνη για την πολυτέλεια που εμφανίζεται σε κάποιες από τις οικονομικές δραστηριότητες που λειτουργεί ως πρόκληση για όσους υπομένουν στερήσεις. Με τα λόγια ενός διαδηλωτή: «Χτίζονται όλα αυτά τα πολυτελή ξενοδοχεία ενώ δεν έχουμε λυμένο το ζήτημα της στέγης».

Πολιτική

Αυτά χρειάζονται σοβαρή εξέταση, πέρα από ευκολίες. Τα γεγονότα της 1ης Ιούλη, σύμφωνα με την ανακοίνωση των «Communistas»: «Δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως σύγκρουση μεταξύ αντεπαναστατών και κομμουνιστών, όπως θέλει να το παρουσιάζει η κυβέρνηση. Ούτε ως ξεσηκωμός ενός καταπιεσμένου λαού ενάντια σε μια δικτατορία, όπως επιμένει η αστική προπαγάνδα. Αλλά ούτε και ως αγώνας μιας επαναστατικής εργατικής τάξης ενάντια στην πολιτικά εκφυλισμένη γραφειοκρατία».

Η περιγραφή έχει την αρετή να αποφυγεί τις δύο διαδεδομένες «ευκολίες» στην ανάλυση των κινητοποιήσεων, αλλά έχει επίσης την αρετή να αποφυγεί μια τρίτη «ερμηνεία» που θα περνούσε τις επιθυμίες για πραγματικότητα.

Αυτό θέτει το πρόβλημα του μέλλοντος της Κούβας. Τη δυσκολία να προκύψουν στο ορατό μέλλον οι δυνάμεις που θα δώσουν τη νέα «ελπίδα» που αναζητά ο Παδούρα. Οι κοινωνικές οργανώσεις της εργατικής τάξης είναι αδύναμες ή γραφειοκρατικές, με ευθύνη της αντίληψης που επικράτησε στην κουβανική ηγεσία (του «σοσιαλισμού από τα πάνω») και επιταχύνθηκε ιδιαίτερα μετά τη δεκαετία του '70 και την τάση μιμητισμού του «σοβιετικού μοντέλου». Πολιτικά, μια νεαρή «κριτική Αριστερά», που αντιπολιτεύεται την κουβανική ηγεσία από τη σκοπιά του «πραγματικού σοσιαλισμού» ή του «βαθέματος της Επανάστασης», όχι μόνο αποτελεί ένα ετερογενές φά-

σμα (από σοσιαλδημοκράτες οπαδούς του παλιού σκανδιναβικού μοντέλου μέχρι «συνδικαλιστές» οπαδούς της εργατικής αυτοδιαχείρισης, «Γιουγκοσλάβους», τροτσκίζοντες κλπ) αλλά κυρίως παραμένει εξαιρετικά αδύναμη και περιθωριοποιημένη.

Με τη «στασιμότητα» στην υπάρχουσα κατάσταση να είναι υπονομευμένη από τα χρόνια αδιέξοδα, τα πιο πιθανά σενάρια «αλλαγής» απέχουν πολύ από τις ελπίδες τέτοιων συντρόφων.

Μια βίαιη ανατροπή με τις μεθόδους και το πρόγραμμα που φαντασιώνεται οι σκληροπυρηνικοί εξόριστοι στη Φλόριντα και οι φίλοι τους -κυρίως- στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα ποτέ δεν μπορεί να αποκλειστεί.

Αν και -κατά τη γνώμη μου- το πάνω χέρι παίρνει το τμήμα της αμερικανικής άρχουσας τάξης και του πολιτικού της προσωπικού που διαφοροποιείται από τη Ψυχροπολεμική αντιμετώπιση της Κούβας, όχι από δημοκρατική ή ανθρωπιστική ευαισθησία, αλλά κρίνοντάς την «αντιπαραγωγική» (βλ. τα ανοίγματα του Ομπάμα). Σήμερα, η Κλάρα Φερέιρα Μάρκεζ, οπαδός της νεοφιλελεύθερης αντιπολίτευσης στο κουβανικό καθεστώς, καλεί μέσα από τις στήλες του Bloomberg την αμερικανική κυβέρνηση να άρει το εμπάργκο («αφαιρέστε το άλλοθι από το κουβανικό καθεστώς»), να αποφύγει περιπέτειες «αλλαγής καθεστώτος» («η υποτίμηση της ικανότητας της κυβέρνησης να παραμείνει στην εξουσία ακόμη και με τους όρους του σήμερα θα ήταν ασυλλόγιστη») και να άρει τις κυρώσεις ώστε «να ανακουφίσει τον μέσο Κουβανό και να προωθήσει το αμερικανικό όνειρο απευθείας στη μέση οικογένεια της νησιωτικής χώρας».

Είναι ένα από τα σενάρια για το μέλλον της χώρας -μια φιλελευθεροποίηση με κεντρικό το ρόλο των αμερικανικών επενδύσεων και του νεογέννητου κι αναπαράγομένου εγχώριου ιδιωτικού τομέα, που μπορεί στη διαδρομή να επιχειρήσει να αλλάξει με πιο ήπια μέσα και το πολιτικό τοπίο, μετά το κοινωνικό.

Μια άλλη εναλλακτική είναι η συνέχεια της «ελεγχόμενης φιλελευθεροποίησης», με ώθηση στον ιδιωτικό τομέα να δράσει σε ομαλή συνύπαρξη με το μονοκομματικό κράτος, όπως συμβουλεύουν επίμονα την κουβανική ηγεσία οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι «σύντροφοι».

Κανένα από αυτά τα σενάρια δεν θα σημαίνει καλύτερο μέλλον για τους Κουβανούς εργαζόμενους, των οποίων η κοινωνική απελευθέρωση παραμένει «έργο των ιδιών», αλλά και μια υπόθεση που δεν μπορεί να λήξει «σε μια μόνο χώρα».

Η ανεξαρτησία της Ταϊβάν και

Του Μικ Άρμστρονγκ

Η Ταϊβάν εξελίσσεται σε ένα εν δυνάμει σημαντικό σημείο ανάφλεξης της ιμπεριαλιστικής σύγκρουσης ανάμεσα στις ΗΠΑ και την ανερχόμενη Κίνα.

[...]

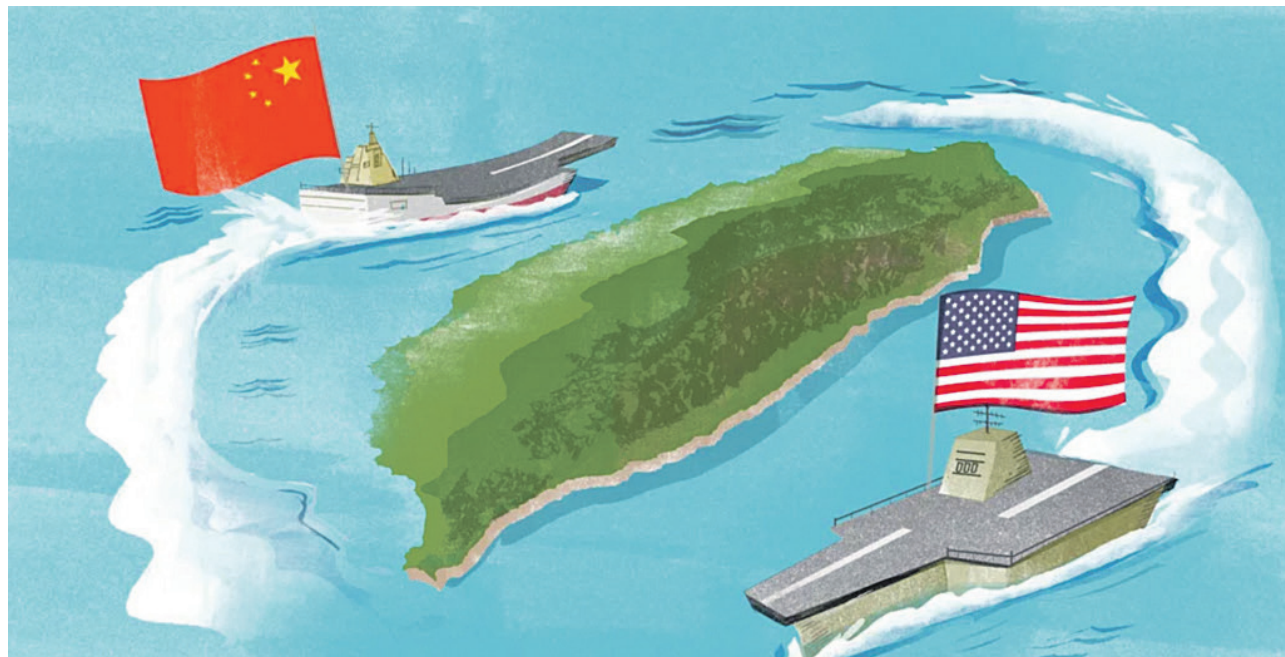
Το κινεζικό καθεστώς θεωρούσε πάντα την Ταϊβάν ως αναπόσπαστο κομμάτι της Κίνας, αλλά δεν είχε τη στρατιωτική ικανότητα ή την πολιτική βούληση να καταλάβει το νησί. Ωστόσο, κάποιοι δυτικοί στρατιωτικοί αναλυτές πιστεύουν ότι σήμερα η Κίνα είναι πλέον σε θέση να διεξάγει ένα νικηφόρο πόλεμο απέναντι στις ΗΠΑ για την Ταϊβάν, αν αυτός γίνει με συμβατικά (δλδ. μη-πυρηνικά) όπλα. Αυτό δεν σημαίνει ότι επίκειται μια κινεζική εισβολή στην Ταϊβάν, αν και δεν μπορεί να αποκλειστεί μια τέτοια εξέλιξη μέσα στην επόμενη δεκαετία. Ακόμα και αν το κινεζικό καθεστώς διαθέτει όντως, ή θα αποκτήσει σύντομα, τη συμβατική στρατιωτική δυνατότητα να στηρίξει μια επιτυχημένη εισβολή στην Ταϊβάν, αυτή παραμένει μια επικίνδυνη κίνηση για την κινεζική άρχουσα τάξη.

Κίνδυνοι

Πρώτον, υπάρχει ο κίνδυνος ότι ένας τέτοιος πόλεμος θα μπορούσε να ξεφύγει προς την κατεύθυνση ενός πυρηνικού πολέμου, τον οποίο η Κίνα δεν θα μπορούσε να νικήσει απέναντι στη συντριπτική ανώτερη αμερικανική πυρηνική δύναμη.

Δεύτερον, ακόμα κι αν ήταν επιτυχημένη μια αρχική εισβολή, υπάρχει η πιθανότητα να ακολουθήσει ένα μακρύ παρατεταμένο αντάρτικο. Ενώ κάποιοι πλούσιοι Ταϊβανέζοι καπιταλιστές, με εκτεταμένες και πολύ κερδοφόρες επενδύσεις στην Κίνα, μπορεί να ανεχθούν μια εισβολή, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η μάζα των Ταϊβανέζων εργαζομένων και νεολαίων πρόκειται να υποδεχτεί τα κινεζικά στρατεύματα ως απελευθερωτές. Επιπλέον, στην Ταϊβάν υπάρχει μια μακρά προϊστορία αντίστασης σε ιμπεριαλιστικές δυνάμεις κατοχής. Οι ηγέτες της Κίνας έχουν δει τι ζημιά προκάλεσαν στην αμερικανική αυτοκρατορία οι μακροχρόνιες κατοχές του Ιράκ και του Αφγανιστάν –και πριν από αυτό τι έπαθαν οι Ρώσοι στο Αφγανιστάν. Γιατί να διακινδυνεύσουν να ακολουθήσουν αυτό το μονοπάτι;

Τρίτον, μια τέτοια επιθετική κίνηση από την Κίνα διακινδυνεύει να εξωθήσει τις γειτονικές χώρες –Ινδία, Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Βιετνάμ

και Φιλιππίνες – ακόμα πιο βαθιά μέσα στο αμερικανικό στρατόπεδο. Διακινδυνεύει επίσης την πιθανότητα να αποφασίσουν η Αυστραλία, η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα να αναπτύξουν δικά τους πυρηνικά όπλα.

ΗΠΑ

Όσον αφορά την αμερικανική προσέγγιση, κάποιοι σχολιαστές έχουν ισχυριστεί ότι η αμερικανική κυβέρνηση δεν είναι έτοιμη να πάει σε πόλεμο για την Ταϊβάν, ότι οι ΗΠΑ δεν μπορούν να κερδίσουν ένα συμβατικό πόλεμο και ότι είναι εξαιρετικά απίθανο να ρισκάρουν έναν πυρηνικό πόλεμο. Αυτοί οι σχολιαστές καταλήγουν ότι κάποια στιγμή οι ΗΠΑ θα καταλήξουν σε μια συμφωνία με την Κίνα και θα εγκαταλείψουν την Ταϊβάν. Αν συμβεί αυτό, θα είναι μια τεράστια υποχώρηση για τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό. Θα ήταν ένα πραγματικό σημάδι παρακμής και αδυναμίας, και στην περιοχή Ασίας-Ειρηνικού και στην ευρύτερη παγκόσμια σκηνή. Η ασιατική πλευρά του Ειρηνικού Ωκεανού είναι όλο και περισσότερη η πιο σημαντική περιοχή για τον παγκόσμιο καπιταλισμό. Το να εγκαταλείψουν οι ΗΠΑ ήπια και ταπεινά την κυριαρχία τους εκεί θα αποτελούσε μια θηριώδη υποχώρηση.

[...]

Η εγκατάλειψη της Ταϊβάν από τις ΗΠΑ δεν θα ενέπνεε ιδιαίτερη εμπιστοσύνη στους συμμάχους τους στη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία. Αυτοί οι σύμμαχοι θα μπορούσαν ενδεχομένως να αρχίσουν να ακολουθούν τον δικό τους δρόμο, κλείνοντας δικές τους διμερείς συμφωνίες με το Πεκίνο και συνεπώς αποδυναμώνο-

ντας ακόμα περισσότερο τις στρατηγικές θέσεις των ΗΠΑ.

Επιπλέον, η Ταϊβάν είναι κάθε άλλο παρά μια φτωχή τριτοκοσμική χώρα. Είναι μια σημαντική βιομηχανική οικονομία, η 19η μεγαλύτερη διεθνώς, με το 13ο υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ με όρους ισοτιμίας αγοραστικής δύναμης.

Είναι πολύ σημαντική για την αμερικανική οικονομία, καθώς αποτελεί το μεγαλύτερο πάροχο μικροσιπ υψηλής ποιότητας. Πραγματικά, ο ρόλος της Ταϊβάν ως παραγωγός μικροσιπ γίνεται όλο και σημαντικότερος, καθώς η ζήτηση αυξάνεται ταχύτατα. Η Εταιρεία Κατασκευής Ημι-Αγωγών της Ταϊβάν (Taiwan Semi-Conductor Manufacturing Company, TSMC) καταγράφηκε πρόσφατα ως η εταιρία με την 10η μεγαλύτερη αξία στον πλανήτη. Συνεπώς, μια πλήρης εγκατάλειψη της Ταϊβάν από τις ΗΠΑ θα είχε πολύ σοβαρό κόστος.

Αν και η κυβέρνηση Μπάιντεν δεν έχει ως τώρα δεσμευτεί να διεξάγει πόλεμο για την Ταϊβάν, οι ΗΠΑ αυξάνουν τη στρατιωτική βοήθεια στη χώρα, ενώ φυσικά αυξάνουν θηριωδώς τις δικές τους στρατιωτικές δαπάνες και επιχειρούν να εμβαθύνουν τις συμμαχίες τους με τις άλλες χώρες που συναπαρτίζουν την «Τετράδα» –Ιαπωνία, Ινδία και Αυστραλία.

Η σοσιαλιστική θέση είναι απλή. Στεκόμαστε ενάντια σε έναν ιμπεριαλιστικό πόλεμο μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, για την Ταϊβάν ή για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα. Είμαστε κάθετα αντίθετοι σε κάθε συμμετοχή σε έναν τέτοιο πόλεμο, έναν πόλεμο που θα μπορούσε να κοστίσει εκατο-

ντάδες χιλιάδες ζωές αν διεξαχθεί με συμβατικά όπλα ή και ανείπωτα εκατομμύρια ζωές αν εξαπολυθούν πυρηνικά. Για παράδειγμα, κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει την πιθανότητα να εξαπολύσουν οι ΗΠΑ ένα προληπτικό πυρηνικό χτύπημα στη Βόρεια Κορέα ως προειδοποίηση προς την Κίνα, αν φαινόταν ότι επίκειται μια εισβολή στην Ταϊβάν.

Στην Αυστραλία, όπου η κυβέρνησή μας είναι τόσο δυναμικά ενταγμένη στο αμερικανικό στρατόπεδο όσον αφορά αυτή τη σύγκρουση, οι σοσιαλιστές και οι αντιπολεμικοί ακτιβιστές οφείλουν να κατευθύνουν τις δράσεις τους ενάντια στον εχθρό στην ίδια μας τη χώρα –τη δική μας άρχουσα τάξη και τους συμμάχους της.

Στήριξη στην Κίνα;

Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι οι σοσιαλιστές οφείλουν να δίνουν «λευκή επιταγή» στον κινεζικό ιμπεριαλισμό. Κάποιοι στην Αριστερά, διάφορων ειδών σταλινικοί ή/και υποστηρικτές καθεστώτων που είναι εχθρικά προς τις ΗΠΑ, όπως η Συρία του Άσαντ, η Ρωσία του Πούτιν, η Βόρεια Κορέα και το Ιράν, υποστήριξαν τη βίαιη κινεζική καταστολή στο Χονγκ-Κονγκ και ισχυρίζονται ότι οι διεκδικήσεις της Κίνας επί της Ταϊβάν είναι δίκαιες. Ισχυρίζονται ότι η Ταϊβάν υπήρξε ιστορικά κινεζική περιοχή την οποία άρπαξαν από την Κίνα οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Ακόμα κι αν αυτός ο ιστορικός ισχυρισμός ήταν αληθής, αυτό δεν θα δικαιολογούσε μια φονική εισβολή που δεν θα είχε την υποστήριξη της μάζας των εργαζομένων και των απλών ανθρώπων στην Ταϊβάν, ενώ

ο νέος Ψυχρός Πόλεμος

δεν θα προωθούσε με οποιονδήποτε τρόπο τα συμφέροντα των εργαζομένων στην ίδια την Κίνα.

Ιστορία

Αλλά στην πραγματικότητα, οι κινεζικές αξιώσεις επί της Ταϊβάν δεν έχουν ισχυρή βάση. Η Ταϊβάν δεν αποτελεί πιο αναπόσπαστο κομμάτι του κινεζικού έθνους από ό,τι το Θιβέτ, οι περιοχές των Ουϊγούρων, το Βιετνάμ ή η Σιγκαπούρη. Η Ταϊβάν είναι ένα κλασικό πρώιμο παράδειγμα ενός κράτους εποικιστικής αποικιοκρατίας που εκτόπισε τους αρχικούς ιθαγενείς Πολυνήσιους κατοίκους, οι οποίοι συνδέονται εθνοτικά με τους Μαορί, τους Σαμόα και τους Τόνγκα της Νέας Ζηλανδίας. Δεν υπήρξε αξιολογική κινεζική παρουσία στο νησί πριν τον 17ο αιώνα.

Στη διάρκεια της περιόδου ολλανδικής αποικιοκρατικής διακυβέρνησης της Ταϊβάν, από το 1624 ως το 1662, οι αποικιακές Αρχές μετέφεραν Κινέζους εποίκους. Αυτοί οι Κινέζοι έποικοι χρησιμοποιήθηκαν από τους Ολλανδούς για να εργαστούν στη γη που είχε κατασχεθεί από τον ιθαγενή πληθυσμό. Οι Ολλανδοί αντιμετώπισαν εξεγέρσεις των ιθαγενών λαών και τελικά, το 1662, μια κινεζική δύναμη εισβολής εκμεταλλεύτηκε μια από αυτές τις εξεγέρσεις για να αρπάξει το νησί και να το ενσωματώσει στην κινεζική αυτοκρατορία. Συνεπώς, οι κινεζικές αξιώσεις επί της Ταϊβάν δεν έχουν πιο ισχυρή βάση από τις βρετανικές αξιώσεις επί της Ιρλανδίας ή τις ρωσικές επί της Ουκρανίας.

Στη συνέχεια, η Ιαπωνία κατέλαβε την Ταϊβάν το 1895 και την κυβερνούσε ως το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. [...]

Το 1949, μετά τη νίκη του Κόκκινου Στρατού του Μάο ενάντια στις εθνικιστικές δυνάμεις του Κουομιτάνγκ του Τσανγκ Κάι-Σεκ, ένα τμήμα του ηττημένου στρατού του Κουομιτάνγκ και των υποστηρικτών του κατέφυγε στην Ταϊβάν. Συνολικά έφτασαν 2 εκατομμύρια μέλη κι υποστηρικτές του Κουομιτάνγκ στην Ταϊβάν, που είχε τότε μόλις 6 εκατομμύρια πληθυσμό.

Το 1947, είχε ήδη υπάρξει μια εξέγερση στην Ταϊβάν ενάντια στις Αρχές του Κουομιτάνγκ, που είχαν αναλάβει την εξουσία μετά την αποχώρηση των Γιαπωνέζων. Ακολούθησε μια μακρά περίοδος αντιδραστικής τρομοκρατίας, με εκατοντάδες χιλιάδες φυλακισμένους ή δολοφονημένους.

Αν και το Κουομιτάνγκ ήταν σκληρά αντικομμουνιστικό, συγκρότησε ένα αυταρχικό καθεστώς κρατικού καπιταλισμού που έμοιαζε με αρκε-

τούς τρόπους με το καθεστώς του Πεκίνου. Το καθεστώς Κουομιτάνγκ συνειδητοποίησε ότι για να επιβιώσει απέναντι στην απειλή μιας εισβολής, χρειαζόταν να ενισχύσει ταχύτατα τη βιομηχανική βάση της Ταϊβάν προκειμένου να υποστηρίξει έναν ισχυρό στρατό. Αυτός ο στόχος δεν μπορούσε να επιτευχθεί αν αφηνόταν στα καθοδηγούμενα από το κέρδος καπρίσια των ιδιωτών καπιταλιστών επενδυτών. Μόνο ένα ισχυρό κράτος μπορούσε να παίξει αυτό το ρόλο. Επί δεκαετίες, οι βασικές βιομηχανίες, οι τράπεζες κ.ο.κ. στην Ταϊβάν ήταν είτε κρατικές είτε υπόκεινταν σε αυστηρό κρατικό έλεγχο, όπως και στην «Κομμουνιστική» Κίνα. Επιπλέον, προκειμένου να επιταχυνθεί η παραγωγή τροφίμων και να διαμορφωθεί το εργατικό δυναμικό που ήταν αναγκαίο για τις βιομηχανίες στις πόλεις, το Κουομιτάνγκ υλοποίησε μια μεγάλη αγροτική μεταρρύθμιση που ουσιαστικά εξαφάνισε την παλιά τάξη των γαιοκτημόνων.

Αρχικά, οι ΗΠΑ δεν στήριζαν ιδιαίτερα το καθεστώς του Κουομιτάνγκ, εκτιμώντας ότι ήταν καταδικασμένο να υποκύψει στις στρατιές του Μάο. Αλλά με το ξέσπασμα του Πολέμου της Κορέας και την όξυνση των εντά-

κτρονικών ειδών, εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών, μικροσίπ κ.ο.κ. Αλλά η κρατική παρέμβαση παρέμεινε πολύ σημαντική για τη μεγιστοποίηση των κερδών, κρατώντας χαμηλούς τους μισθούς, απαγορεύοντας απεργίες, κρατώντας τα συνδικάτα αδύναμα και αποτρέποντας τη νομοθέτηση κοινωνικών μέτρων που θα προστάτευαν τους εργάτες.

Το 1987, καταργήθηκε τελικά ο στρατιωτικός νόμος και ακολούθησε μια μετάβαση προς την αστική δημοκρατία. Το DPP (Democratic Progressive Party, Δημοκρατικό Προοδευτικό Κόμμα), το κόμμα που κυβερνά σήμερα, δημιουργήθηκε το 1986 και μια έννοια εκπροσωπούσε αυτές τις δυνάμεις που πίεζαν για εκδημοκρατισμό.

Το DPP αρχικά είχε ένα κάποιο αριστερό προφίλ και υποστήριζε τα ανεξάρτητα συνδικάτα. Σήμερα ωστόσο κυβερνά εκπροσωπώντας με αφοσίωση την ταϊβανέζικη αστική τάξη, παρότι –περίπου όπως και Δημοκρατικοί στις ΗΠΑ– καταφέρνει να ενσωματώνει διάφορους προοδευτικούς ακτιβιστές των κοινωνικών κινημάτων ως υποψηφίους στις βουλευτικές ή υποστηρίζει στόχους όπως ο ομόφυλος γάμος.

Κάθε πόλεμος μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας θα είναι ένας ιμπεριαλιστικός πόλεμος, αντιδραστικός κι από τις δύο πλευρές, και θα υπερισχύει του συγκεκριμένου ζητήματος του δικαιώματος του ταϊβανέζικου λαού στην ανεξαρτησία.

σεων στην περιοχή, οι ΗΠΑ άρχισαν να παρέχουν σημαντική στρατιωτική και οικονομική βοήθεια στην Ταϊβάν.

Ως τις αρχές της δεκαετίας του '60, η Ταϊβάν είχε αρχίσει να αναπτύσσει γρήγορα τις μεταποιητικές εξαγωγές της. Ακολουθώντας ένα μοτίβο που υπήρξε κοινό σε όλες τις πρόσφατα βιομηχανοποιημένες χώρες, αυτές οι εξαγωγές αρχικά αφορούσαν κυρίως υφάσματα και ρούχα. Από τα τέλη της δεκαετίας του '60, το κράτος του Κουομιτάνγκ έδωσε ώθηση σε μια απομάκρυνση από αυτές τις βιομηχανίες έντασης εργασίας και έναν προσανατολισμό προς τις βιομηχανίες έντασης κεφαλαίου, όπως ο χάλυβας, το αλουμίνιο, τα πετροχημικά και οι συνθετικές ίνες.

Έπειτα, μετά το 1981, υπήρξε μια φιλελευθεροποίηση της οικονομίας που έδινε περισσότερο χώρο στους ιδιώτες καπιταλιστές. Το εμπόριο με τις ΗΠΑ διευρύνθηκε γρήγορα με μια στροφή στην παραγωγή ηλε-

ανεξαρτησίας. Το συνδικαλιστικό κίνημα παραμένει πολύ αδύναμο, αν και έχουν υπάρξει κάποιες απεργίες, μεταξύ των οποίων μια απεργία 11 ημερών από αεροσυνοδούς το 2019.

Με όρους λαϊκού αισθήματος, μια έρευνα του 2020 έδειξε ότι το 35,1% υποστηρίζει την ανεξαρτησία, το 5,8% υποστηρίζει την ενοποίηση με την Κίνα και το 52,3% υποστηρίζει την αναβολή της απόφασης ή/και τη συντήρηση του σημερινού στάτους κβο.

Από τη δεκαετία του '90 και μετά, υπήρξε μια αξιοσημείωτη κατάρρευση στον αριθμό των ανθρώπων, ιδιαίτερα των νέων, που αυτοπροσδιορίζονται ως Κινέζοι. Το 2020, το 67% των ανθρώπων αυτοπροσδιορίζονταν ως Ταϊβανέζοι, το 2,4% ως Κινέζοι και το 27,5% αυτοπροσδιοριζόταν ως Κινεζικό και Ταϊβανέζικο ταυτόχρονα.

[...]

Στάση

Εν κατακλείδι, οι σοσιαλιστές δεν πρέπει να υποστηρίζουν μια με το ζόρι ενσωμάτωση της Ταϊβάν στην Κίνα, πόσο μάλλον μια κινεζική εισβολή στο νησί. Είναι υπόθεση του λαού της Ταϊβάν να αποφασίσει δημοκρατικά για το μέλλον του. Ωστόσο, το ζήτημα της ανεξαρτησίας της Ταϊβάν δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις αυξανόμενες ιμπεριαλιστικές εντάσεις μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας. Οι ΗΠΑ χρησιμοποιούν τα ζητήματα της Ταϊβάν, της καταπίεσης των Ουϊγούρων και της βίαιης καταστολής στο Χονγκ-Κονγκ για να φουντώνουν την εχθρότητα προς την Κίνα. Πρόκειται για μια απολύτως κυνική και υποκριτική στάση, με δεδομένο το μακρύ κατάλογο των αμερικανικών πεπραγμένων στη βίαιη καταπίεση δημοκρατικών δικαιωμάτων, από το Ιράκ ως το Αφγανιστάν κι από το Βιετνάμ ως τη Λατινική Αμερική.

Οι σοσιαλιστές οφείλουν να εναντιωθούν στις σημερινές στρατιωτικές προετοιμασίες σε ΗΠΑ και Αυστραλία, όπως και στην εντεινόμενη Ψυχροπολεμική ρητορική των κυβερνήσεών μας. Κάθε πόλεμος μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας θα είναι ένας ιμπεριαλιστικός πόλεμος, αντιδραστικός κι από τις δύο πλευρές, και θα υπερισχύει του συγκεκριμένου ζητήματος του δικαιώματος του ταϊβανέζικου λαού στην ανεξαρτησία. Οι σοσιαλιστές χρειάζεται να αγωνιστούν σκληρά ενάντια σε κάθε συμμετοχή σε έναν τέτοιο πόλεμο.

**Αναδημοσίευση από την εφημερίδα Red Flag που εκδίδεται στην Αυστραλία. Ολόκληρο στο Rproject.gr*

Υπάρχει μια κάποια Αριστερά στην Ταϊβάν, η πλειοψηφία της οποίας, με την εξαίρεση κάποιων μικρών σταλινικών ομάδων, είναι υπέρ της

Ενάντια στις γυναικοκτονίες, τους βιασμούς, την ανισότητα, την εκμετάλλευση

Μαζικός φεμινιστικός αγώνας

Των Κατερίνας Καλλέργη,
Χρύσας Τσικαλουδάκη

Δεν είχε περάσει ούτε μια βδομάδα από την φεμινιστική διαδήλωση ενάντια στις γυναικοκτονίες με αφορμή την γυναικοκτονία στα Γλυκά Νερά όταν έγινε γνωστό το συγκλονιστικό περιστατικό της ομηρίας, κακοποίησης, βιασμού και εξαναγκαστικής έκδοσης μίας 18χρονης κοπέλας στην Ηλιούπολη από έναν αστυνομικό. Στην κατάθεσή της η επιζώσα περιγράφει ένα ολόκληρο κύκλωμα trafficking συνδεδεμένο με την αστυνομία, στο οποίο βρίσκονται δέσμιες πολλές ακόμα κοπέλες. Όταν η 18χρονη κατάφερε με τη βοήθεια μίας σερβιτόρας να το σκάσει και να απευθυνθεί στην αστυνομία, βρέθηκε να κρατείται (!) κλειδωμένη επί ώρες, χωρίς πρόσβαση σε γιατρό ή δικηγόρο, ενώ μετέπειτα την απήγαγαν και την μετέφεραν σε άλλο τμήμα. Οι πιέσεις του κόσμου που συγκεντρώθηκε έξω από το ΑΤ και των συνηγόρων της ήταν αυτές που οδήγησαν στην απελευθέρωση της και στην γνωστοποίηση της υπόθεσης.

Κινητοποιήσεις

Δύο μέρες μετά χιλιάδες φεμινίστριες και αλληλέγγυοι διαδήλωσαν στους δρόμους της Ηλιούπολης δείχνοντας ότι παρά τις προσπάθειες για συγκάλυψη αυτή η υπόθεση δεν θα περάσει στα ψιλά ούτε θα ξεχαστεί. Το Σάββατο 17/6 φεμινιστικές συλλογικότητες συγκεντρώθηκαν για τον ίδιο λόγο στο Σύνταγμα και πραγματοποίησαν πορεία μέχρι την Γενική Γραμματεία Ισότητας. Η αυθόρμητη και μαζική κινητοποίηση του φεμινιστικού κινήματος αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση αποτρόπαιων σεξιστικών εγκλημάτων έχει παίξει στο παρελθόν καθοριστικό ρόλο τόσο στο επίπεδο της ορατότητας στην κοινωνία όσο και στην έκβαση των υποθέσεων εντός του δικαστηρίου - η υπόθεση της Ελένης Τοπαλούδη αποτελεί περίτρανο παράδειγμα. Αυτή η δυναμική του φεμινιστικού κινήματος που φάνηκε πριν λίγα χρόνια στην υπόθεση της Ελένης και τώρα σε αυτή της Κάρολαϊν έχει τροφοδοτηθεί από τις φεμινιστικές απεργίες στις 8 Μάρτη. Όλα αυτά σε συνδυασμό με το ελληνικό #metoo που κορυφώθηκε στις αρχές του έτους δημιουργούν το κλίμα μέσα από το οποίο οι γυναίκες βρίσκουν την δύναμη όχι μόνο να καταγγείλουν την βία και την καταπίεση, αλλά και να διαφύγουν από κακοποιητικά και δυνητικά δολοφονι-

κά περιβάλλοντα. Είναι πιο εύκολο για μια γυναίκα να διαφύγει όταν αρχίζει να αντιλαμβάνεται ότι υπάρχουν χιλιάδες άλλες γυναίκες που θα την πιστέψουν, θα σταθούν δίπλα της και θα παλέψουν για την δικαίωση της.

Οι ρίζες του προβλήματος

Για αυτό είναι κρίσιμο το φεμινιστικό κίνημα να είναι δυναμικό και να εμφανίζεται στον δημόσιο χώρο. Ταυτόχρονα όμως είναι εξίσου κρίσιμο να αναγνωρίζει τις ρίζες του προβλήματος και να παλεύει απέναντί τους. Με αφορμή τα αλληπάλληλα περιστατικά ακραίας σεξιστικής που έχουν δει το φως της δημοσιότητας το τελευταίο διάστημα, βλέπουμε μία προσπάθεια φωνών που εκπροσωπούν το σύστημα να διοχετεύσουν τη διάχυτη αγανάκτηση της κοινωνίας σε επιφανειακές και ανώδυνες κατευθύνσεις. Η εστίαση στα ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά των θυτών, η ψυχιατροποίηση τους, η αναγωγή του φαινομένου σε «θέμα ανατροφής και παιδείας», δηλαδή σε θέμα ατομικής ευθύνης συσκοτίζουν τα πραγματικά αίτια των σεξιστικών εγκλημάτων. Γιατί η παραγωγή των δικρίσεων λόγω φύλου που οδηγεί στην βία και στην κακοποίηση προέρχεται από το ίδιο το σύστημα. Για την ίδια την αναπαραγωγή του καπιταλισμού οι γυναίκες χρειάζεται να είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Η υποβάθμιση των εργασιών που χαρακτηρίζονται γυναικείες αλλά και η επιβολή της απλήρωτης εργασίας στο σπίτι είναι στοιχεία απαραίτητα για την επιβίωση του καπιταλισμού και είναι αυτά που υποβαθμίζουν τις γυναίκες σε αντικεί-

μενα υπό την ιδιοκτησία των αντρών. Οι σεξιστικές αντιλήψεις έχουν την ρίζα τους στο γεγονός ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζονται σαν «συμπληρώματα». Όταν η εικόνα που αναπαράγεται για τις γυναίκες είναι αυτή της πειθήνιας νοικοκυράς, της παιδομηχανής, της εξαρτημένης με κάθε τρόπο από τον άντρα, η καταπίεση και η έμφυλη βία κανονικοποιούνται. Άλλωστε, η οικονομική υπερεκμετάλλευση των γυναικών χρειάζεται και τα ιδεολογικά εργαλεία για να επιτευχθεί.

Στην περίπτωση της Ηλιούπολης, είναι ξεκάθαρη η υποτίμηση των γυναικών στο σημείο να αντιμετωπίζονται ως αντικείμενα προς πώληση για την τέρψη των αντρών. Δεν είναι τυχαίο ότι οι δύο κατηγορούμενοι οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα φορώντας μπλούζες με πορνογραφικά σχέδια. Η ενοχή τους είναι αυτονόητη, πρέπει όμως να συζητήσουμε σοβαρά τι θα μπορούσε να είχε γίνει -είτε κοινωνικά είτε θεσμικά- για να είχε αποφευχθεί η κακοποίηση που έζησε αυτή η κοπέλα. Είναι τραγικό να βλέπουμε μια ολόκληρη τοπική κοινωνία να μην ξέρει τίποτα. Πώς γίνεται αυτό, όταν όπως μαρτυρά η σερβιτόρα το θύμα κυκλοφορούσε μελανιασμένο; Σε έναν ακραία απάνθρωπο σύστημα μαθαίνουμε ότι το μόνο που έχει σημασία είναι η προσωπική οικονομική ανέλιξη του καθενός. Το αποτέλεσμα αυτού είναι το να μαθαίνει ο καθένας να κοιτάει τη δουλειά του και να απομονωνόμαστε πλήρως κοινωνικά. Η δημιουργία μιας άλλης αντίληψης για την ζωή μπορεί κυριολεκτικά να σώσει ζωές: είμαστε όλες μαζί σε αυτό και όχι η καθεμία μόνη της, το συμβαίνει γύρω

μας είναι ευθύνη του καθενός. Την ίδια στιγμή το αίτημα για κέντρα υποστήριξης θυμάτων έμφυλης βίας σε κάθε γειτονιά και για κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους σε κάθε σχολείο, χώρο δουλειάς και δημοτικό ιατρείο γίνεται πιο κρίσιμο από ποτέ: ποιος ξέρει πόσο πιο γρήγορα είχε καταφέρει να διαφύγει η 18χρονη αν είχε απλά κάπου κοντά της να απευθυνθεί.

Αιτήματα

Σε μία περίοδο που οι υποθέσεις κακοποίησης γίνονται γνωστές η μία μετά την άλλη -ήδη δεν έχει στεγνώσει το μελάνι στα άρθρα για την 18χρονη και μαθαίνουμε για μία ακόμα γυναικοκτονία στην Φολέγανδρο- ο ρόλος του φεμινιστικού κινήματος είναι πολύ σημαντικός. Απέναντι στις υποκριτικές εκκλήσεις συστημικών παραγόντων για «επαγρύπνηση» και «παιδεία» (βλ. πρόσφατη δήλωση της Προέδρου της Δημοκρατίας για τη γυναικοκτονία της Γαρυφαλλιάς στη Φολέγανδρο), το φεμινιστικό κίνημα οφείλει να αντιπαραθέσει τα πραγματικά αιτήματα που θα επιτρέψουν στις γυναίκες να ξεφύγουν από τα δεσμά της βίας, της κακοποίησης, του φόβου: υλική κρατική στήριξη με δομές φιλοξενίας και ψυχοκοινωνική στήριξη, οικονομική συνδρομή, αλλαγές στον ΠΚ και τη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης ώστε να αποτυπώνεται η ιδιαίτερη απαξία των έμφυλων εγκλημάτων (γυναικοκτονία, βιασμός, σεξουαλική παρενόχληση), να διερευνώνται σε βάθος οι υποθέσεις, υπό συνθήκες ασφάλειας για τα θύματα και να ενθαρρύνονται οι καταγγελίες.